Ketabton.com
Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

دا کتاب

نوم یې : د هجر اوښکې

لیکوال : زاهدالله ځلاند

اړیکه : 0764116713

ایمیل ادرس : Zahidullah.zaland24@gmail.com

خپرندوی : حیدرخېل ادبي بهیر (خوست)

خپرنلړ : (۳۱) یو دېرشم

چاپ شمېر : (۱۰۰۰) زر ټوکه

چاپ ځای : میرویس کاروان مطبعه (خوست)

چاپ کال : ۱۳۹۶ هـ ش / 2017

پښتي، کمپوز او ډېزاین صابر ګل زیار

د موندنې ځایونه:

- ✓ اریانا کتاب پلورنځی
- ✓ لېوال کتاب پلورنځی.
- ✓ خیرالناس کتاب پلورنځی.
- ✓ شاهین کتاب پلورنځی.
- ✓ فیصل کتاب پلورنځی.
- ✓ انور شهاب کتاب پلورنځی دوسره که بازارګوټي (حیدرخېل).
- ✓ علمي کتاب پلورنځی (ګردیز).

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ

خپلې ګرانې او مهربانې مورجانې ته، چې زما په پالنه او روزنه کې يې نه ستړې کېدونکي هلې ځلې کړي دي، په پوره نړۍ مينه ډالۍ کوم.

زاهد ځلاند

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپرندوی بهیر یادښت

د پښتو ادب او فرهنګ او مورنۍ خوږې ژبې (پښتو) د ښه چوپړ او خدمت په موخه حیدرخېل ادبي بهیر تل هڅه کړې او کوي يې، چې ادبي بنډارونه، شاعرانه راټولېدنې، د کره کتنې محفلونه او علمي سیمنارونه جوړ او هېوادوالو په ځانګړې ډول خوست مېشتو فرهنګپالو ته دا ثابته کړي چې دغه بهیر یو هڅیالی او زیار ایستونکی بهیر دی.

نوموړي بهیر د خپل زیار او هڅو په نتیجه کې ډېر زلمي شاعران او لیکوالان له دې بهیر سره په ګډه یون له ځانه سره د بریا او ښې غوړېدنې د ستر او ښېرازه کلي په لور روان کړي او رهبري کړي دي. حیدرخېل ادبي بهیر تل له دې پښتانه ارمان او پښتني هیلې سره مخ په وړاندې ځي، چې د هغو زلمکیو شاعرانو شعرونه، ناولونه، ژباړې.... چې د پښتو د ادب په زرین اسمان کې يې د ځلېدونکو ستورو په څېر ځای نیولی دی له ورکاوي څخه وژغوري او کتابي بڼه ورکړي.

یاد بهیر دا ځل د کتابونو د چاپ د لړۍ یو ډېرښم ګام د زاهدالله ځلاند ناول (د هجر اوښکې) د چاپ په بڼه سمبال کړی دی. په ناول کې په قاچاقي بهرنیو هېوادونو د سفر او د هغې د ستونزو په اړه واضح معلومات وړاندې شوي دي، هیله ده په مینه يې ولولئ.

مونږ په خپل وار د دغې ناول مبارکي زاهدالله ځلاند ته، ټولو خوست مېشتو فرهنګیانو، شاعرانو، لیکوالانو، د پښتني فرهنګ خواخوږو او په تېره بیا ناول لوستونکو ته وړاندې کوو.

ځلاند ته د زیاتو بریاوو په هیله.

شاکرالله شاکر

د حیدرخېل ادبي بهیر مشر

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حیدرخېل ادبي بهير لخوا چاپ شوي کتابونه

شمېره	د کتاب نوم	ليکوال/ شاعر	چاپ کال
۱	حیدرخېل ادبي ستوري	بېلابېل شاعران	۱۳۸۸
۲	تاخو ويل چې زه به ننبه درکړم	نورشاه نوران	۱۳۸۹
۳	ملي مبارز علامه محمود طرزی	نصراحمد روښان	۱۳۸۹
۴	منګی او تږي	نواب صديقي	۱۳۸۹
۵	درد (ناول)	لاهور جان همت	۱۳۸۹
۶	کول ايډيټ	نظيف ساحل	۱۳۸۹
۷	د هوسۍ اوښکې	نواب صديقي	۱۳۹۰
۸	يبره (د هايکو ټولګه)	محمد الله مقبل	۱۳۹۰
۹	يوه شيبه مې له زړه نه ووځې	زاهدالله عاطف	۱۳۹۰
۱۰	ظهور ګرامر	شاکرالله شاکر	۱۳۹۱
۱۱	خوست کې ګرمي دده ماته کېږده چناروبه	بېلابېل شاعران	۱۳۹۱
۱۲	سيند په اوښکه کې	نظيف الله نظيف	۱۳۹۱
۱۳	د نړيوالو سازمانونو د رامنځته کېدو تاريخي بهير	پوهنيار محمدالله مندوزی	۱۳۹۱
۱۴	حرارت فزيک	مولاخان زيارمل	۱۳۹۲
۱۵	د نېکمرغۍ او بريالیتوب راز	ژ-نصيراحمد روښان	۱۳۹۲
۱۶	چې په سهار کې مې لمانځه ته بولې	جلال خپلواک	۱۳۹۲
۱۷	طالبه زړه دې رانه يوړو (تپيزي)	مازديګرګل تکر	۱۳۹۳

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸	ما مه پرېږده یوازې (ناول)	محمد خان ریحان	۱۳۹۳
۱۹	ظهور ګرامر (دویم چاپ)	شاکرالله شاکر	۱۳۹۳
۲۰	چې روانېږې لاس دې راکه (تپېزې)	مازدیګر ګل تکړ	۱۳۹۳
۲۱	د نړیوالو سازمانونو د رامنځته کېدو تاریخي بهیر (دویم چاپ)	پوهنمل محمد الله مندوزی	۱۳۹۴
۲۲	اساسي حقوق او سیاسي مؤسسې	ژ-پوهنمل محمد الله مندوزی	۱۳۹۴
۲۳	زلزله (ادبي توټې)	نسیم لېوال	۱۳۹۴
۲۴	طالبه زړه دې رانه یوړو (تپېزې) دویم چاپ	مازدیګر ګل تکړ	۱۳۹۴
۲۵	زما د مینې ډېوه	رحمن الله تنی	۱۳۹۵
۲۶	د مازدیګر سترګه ډوبېږي	مازدیګر ګل	۱۳۹۵
۲۷	یو د شیبه مې له زړه نه ووځې	زاهدالله عاطف	۱۳۹۵
۲۸	د شهید لېوانګل حبیبي یاد	بېلابېل لیکوالان	۱۳۹۵
۲۹	د عمومي نړیوالو حقوقو د شخصیتونو پېژندنه	پوهندوی محمد الله مندوی	۱۳۹۶
۳۰	خوست کې ګرمي ده ماته کېږده چنارونه (دویم چاپ)	بېلابېل شاعران	۱۳۹۶
۳۱	د هجر اوښکې	زاهدالله خلاند	۱۳۹۶

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروازه وټکېده، بوډۍ سلام وکړځاوه، وټوخېده، دروازې ته يې وکتل، چې تر نيمايي لرې شوې وه. پر ملنګ يې سترګې ولګېدې، خدای (جل جلاله) ته يې لاسونه پورته کړل، لنډه دعا يې وکړه، له سترګو يې اوښکې وبهيدې.

پورته شوه ملنګ ته يې سترګې ور واوښتې، ملنګ ځوان ښکاريدو، ښايسته او دنګه ځواني يې درلوده. د ږيرې او د سر وېښتان يې دومره لوی شوي وو چې له ورايه د ليونی غوندې ښکارېده.

بوډۍ په څير، څير ور وکتل، لکه چې ويې پيژانده، شايد پخوانی دعا يې هم د هغې په حق کې کوله.له سترګو يې اوښکې بهيدې او د ګريوان لاره يې خپله کړې وه، بوډۍ د دروازې په طرف په حرکت کې وه او خپله لاره يې لنډوله.

د ملنګ هم زړه وار ونه کړ، هيجاني ښکاريده، د دروازې پر درشل يې پښه کېښوده او کورته دننه شو، په سترګو کې يې د خوښۍ اوښکې وځليدې داسې ښکاريده، لکه په لمړي ځل يې چې دا دنيا ليدلې وي، د بوډۍ له خولې ورو، ورو دا غږ راوتو چې زويه! زويه! دا ته يې؟ زه خو خوب نه وينم؟ او د ملنګ له غاړې يې لاسونه تاو کړل.

په چېغو چېغو يې وژړل، يوه نه انځوريدونکې صحنه وه، دواړو داسې د زړه له خلاصه ژړل چې تا به ويل؛ زړه به يې وچوي، خو داسې ونه شول، دا د خوښۍ اوښکې وې او د خوشحالي ژړا وه، بوډۍ ملنګ پر تندي ښکل کړ، له

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاسـه يې ونيوه او کوټې ته يې دننه کړ، ملنګ پر زاړه پوزي کېناستو، يوې اوبلې خوا ته يې سترګې واړولې.

دا يوه کوچنۍ کوټه وه، ديوالونه يې له ختو څخه جوړ وو، د پاسه پرې لرګي ايښودل شوي وو، مخامخ د دېوال ته يو ښـکاري ټوپک او يوه توره ځوړنده وه، ځوان په سوچونو کې ډاسې ډوب و، چې د بوډۍ يوه خبره يې هم نه اوريده.

بوډۍ د ملنګ پر سر لاس ور تېر کړ، ګډ وډ ويښتان يې ورته سم کړل، ملنګ مخ ور واړوه او له سترګو يې اوښکې روانې شوې، بوډۍ د زاړه پړونې پرڅنډه اوښکې ور پاکې کړې او زياته يې کړه: زويه! شکر چې ته راغلې، خداي (جل جلاله) ماته بېرته نوی ژوند راکړ، ماته يې خوشحالي راکړه، سترګې مې روښانه شوې، زه پوهېدم چې ته به خامخا راځې، هر څوک ما پرېښودي شي، خو ته ما يوازې نه شې پرېښودی، اخ! زما ښکليه زويه! زما نازوليه زويه! دا په څه حال شوی يې، زه پوهېږم چې څومره تکليفونه به در باندې تېر شوي وي، مسافري د سړي عمر کموي، خو په دې حال هم ډېر شکر چې ته راغلې.

دا زما لپاره هر څه دي، ستا په لېدو مې ټولې ګيلې ختمې شوې، د ژوند ټول تکليفونه مې له ياده ووتل، شکر خدايه ډېر شکر چې زما زوی دې ماته راوستو، زويه! ته کېنه، زه چای راوړم.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زینب او ښکلا ته به هم زیری ورکړم، خدای (جل جلاله) خبر دی، څومره به درته خوشحاله شي، بوډۍ پورته شوه، له کوټې بهر ووته، ملنګ په سوچونو کې ډوب شو، له ځان سره یې وویل: یه خدایه! مور مې څه وایي، کومه زینب او کومه ښکلا یادوي؟ دی لا په دې سوچونو کې و، چې د کور د لویې دروازې درز شو او څوک په بیړه ترې راتېر شول، په لوړ اواز یې د وروره! وروره! ناري وهلې. دواړه غبرګې د کوټې له دروازې دننه شوې، په حیرانۍ یې د ملنګ غوندې سړي ته ورو وکتل، په سوې غږیې په یوه اواز د وروره ناري کړې او د خپل ورور په غېږه کې ور پرېوتې.

د زړه له خلاصه یې په چیغو، چیغو وژړل او د څو شېبو لپاره یې له سترګو د خوشحالۍ اوښکې وبهیدې، ملنګ دواړه پر خپل ځان پورې کلکې ونیولې، هیجاني ښکاریده، یو داسې څوک یې په غیږه کې پراته وو چې ده هیڅ نه پیژندل او تر تولو نږدې اړیکه یې ورسره درلوده، په یو او بل مخ یې دواړه خویندې ښکل کړې، مور یې له دروازې را ننوته، چای یې د ملنګ مخې ته کېښود.

ښکلا چې له زینب څخه مشره ښکاریده، پیالې یې ډکې کړې، ځوان د مور پر طرف ور وکتل، مور یې مخې ته کېناسته، ځوان په بنده، بنده ژبه وویل: مو... مورې هغه... هغه زما پلار ماما... د ماما ناوې او... او.... هغه.... هغه سیما هغوی چېرته دي؟ مور یې خپلې اوښلنې سترګې د پړوني پر څنډه پاکې کړې او زیاته یې کړه: زویه! کلونه تېر شوې دي، د چا قسمتونه چېرته او د چا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

قسمتونه چېرته دي او د چا روزۍ ختمې شوې دي، مور يې همداسې خبرې پسې وغزولې، خو ملنګ رډ رډ ورکتل.

د بوډا کليوال کيسې يې ذهن ته راغلې او خبرې يې يوه، يوه ورته رښتيا ښکارېده، تياره په خوارېدو وه، ورځې خپله واکمني شپې ته ور سپارله، پر اسمان وريځې را خوارې شوې، تا به ويل؛ لکه چې اسمان هم د دغې غمجنې کورنۍ پر دې غمجنه صحنه زړه را ډک شوی دی او د خپلو اوښکو تويېدو لپاره يې وريځې لا پسې پخې کړې، څو شېبې وروسته په شرک سره باران شروع شو، بوډۍ ملنګ له متو ونيوو، و يې ښوراوه، وې ويل: زويه! ته خو به يې کنه؟

ملنګ سلګۍ وکړه، لکه له خوبه دې چې را وېښ کړی وي، د مور لاسونه يې پر خپل وجود باندې احساس کړل، خوا ړه ور ولګېدل، کلک يې پر خپله سينه ونيول، پر خپلو سترګو يې ومونښل او ښکل يې کړل، دا چې پياله ور څخه سره شوې وه، زينب ورته مخته پياله ونيوه.

ملنګ يو څو غړپه ترې وکړل، د کوټې له چت د باران څاڅکي راتويېدل او پر څمکه له لګېدو سره يې ټکا پورته کېده، څو ځايه کوټه راڅڅېده او لمده نه شي، خو ملنګ بيا له ټک، ټک ډېر خوند اخيسته.

لسګونه او سلګونه خاطرې يې ورته يادولې، زينب د شاه له طرفه پر ورور لاسونه را تاو کړل، ده د جينۍ سر پر خپل زنګون کېښود، بوډۍ وويل:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به د خوراک لپاره یو څه راوړم، بوډۍ له کوټې ووته، ملنګ له خپلو خوینډو سره په ډېره مینه خبرې کولې، دوی ډېرې خوشحاله معلومېدې.

زینب وویل: وروره! ته خو به بیا چېرته نه ځې کنه؟ او همداسې یې خبرې پسې وغزولې، ورور جانه! زما باور وچې ته به خامخا راځې، هغه د کونډې لور به هر وخت پیغورونه راکول، چې تاسو خو هیڅوک هم نه لرئ، خو ما به ستاسو یادونه هر وخت ورته کوله، ویل به مې زما ورور به راشي بیا به زه تاته وښیم چې زمونږ څوک شته کنه؟

زینب غلې شوه، ښکلا وویل: د اختر په لومړۍ ورځ دې خان صاحب لور نوې جامې اغوستې وې، ماته یې وویل چې ته خو پلار هم نه لرې او ورور دې هم ورک دی، زه ډېره خفه شوم او ډېر د بې کسۍ احساس مې وکړ، ښکلا غلې شوه، څو شیبې وروسته بوډۍ کوټې ته راغله، د ملنګ مخې ته یې ډوډۍ کېښوده، د څو ورځو سره ډوډۍ یې په دومره خوند سره وخوړه، چې تا به ویل د نړۍ تر ټولو لوی لوی نعمتونه یې مخې ته ایښودلي دي.

ملنګ ډوډۍ په ډېر خوند سره وخوړه، مور یې په اوږدو دعا وکړه او خدای (جل جلاله) ته یې په څو، څو وارې د شکرانې لاسونه پورته کړل، ښکلا دسترخوان ټول کړ، مور یې وویل: زویه! اوس دا راته ووایه چې دا څو کلونه دې څنګه تېر کړل او څنګه دې مونږ پیدا کړو؟ ملنګ وویل بس! مورې پرېږده ترخه وختونه وو تېر شول زینب وویل: نه وروره مونږ اوس له ترخو سره بلد شوي یو، ته به دې د ژوند کیسه خامخا مونږ ته کوې کنه مورې! بوډۍ مور یې د (هو) په مانا سر وخوځاوه.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملنګ وویل: بنسه نو بیا غوږ شئ: کله چې له دې ځایه روانېدم، تقریباً څوارلس کلن به وم، موربې هم د (هو) په معنا سر وخوځاوه، ملنګ بیا خپله کیسه پیل کړه، سهار وختي وو په سپینه واوره لمر خپل زېږ رنګ نبکاره کړ، سخت ساړه وو، چې د کابل اډې ته ورسیدم.

یو لوی (ششپای) موټر ولاړ و، موټروان د کابل ! کابل ! ناري وهلې، ډېر خلک ولاړ وو، زه هم ورسره ودرېدم، موټروان وویل: کابل ته ځې؟ ما د (هو) سر ورته وخوځاوه، بالاخره موټر ډک شو، ټول په موټر کې کېناستو. د موټر پر سر تور ترپال ترل شوی و، موټر حرکت وکړ، لاره ډېره خرابه وه، موټروان ډېر په احتیاط سره تګ کاوه، واوره ډېره زیاته شوې وه، موټر کرار کرار مزل کاوه، غرمه شوه ټولو د ځان سره له کوره دومره څه را اخیستي وو، چې په لاره کې یې وخوري، خو یو زه بد قسمته وم، چې هیڅ راسره نه وو. ډېر وږی وم خو چاره نه وه، وایي: ناکام پهلوان دی، (تېرا) ته ورسیدو، ټولو دعاګانې کولې، ترڅو په خیر ور څخه تېر شو، له یوې کولایې موټر تېر شو، خو نور یې حرکت نه شو کولای، واوره ډېره زیاته وه، اسمان شین و، سوړ باد لګېده، موټروان وویل: ټول را کوز شئ، ټول له موټره رانبکته شو، موټر بیا حرکت وکړ، د (تېرا) تر سر پورې مونږ پیاده لاړو ډېر زیات ساړه مې کېدو او سخت وږی شوی هم وم، بیا موټر ته ور پورته شوو، مازدیګر و دشپې ناوخته لوګر ته ورسېدو او شپه مو په هوټل کې وکړه.

سهار د هوټل شاګرد غږ وکړ، لمانځو ته پورته شئ! لمانځونه مو اداء کړل، چای مو وڅښلو او بیا مو د کابل پر لور حرکت پیل کړ، کابل ته

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسېدو ،شپه مو په کابل کې وکړه، په لومړي ځل مې کابل ولید، ډېر ښایسته راته ښکاره شو، هرې خوا ته مې کتل، زه خو په لومړي ځل له کوره وتلی وم، د شپې تیاره په خوریدو وه، د نیمروز د موټړو تم ځای ته په پوښتنو، پوښتنو ور ورسېدم، هملته په یوه هوټل کې مې ډوډۍ وخوړه، نور هم زیات خلک ناست وو، ځوک چېرته او ځوک چېرته په سفر روانېدل، د شپې په دوو بجو موټر ته پورته شوو او موټر د غزني پر طرف حرکت پیل کړ.

د غزني پر لاره ډېره واوره پرته وه، له ساړه مې طاقت نه کیده، د وجود ټول اندامونه مې رېږدېدل، په موټر کې یو ځوان څو ځله په خیر، خیر را وکتل، بیا را پورته شو له ځان تاو کړې څادر یې ماته ونیوه، ما وویل: نه بیا به ستا ساړه وشي، هغه مې تر څنګ کېناست څادر یې زما پر اوږو را واچوه، ډېر مهربانه ښکارېدو، ویې ویل: کله چې وړۍ کیږي، بیا ماته وایه، له همدې خبرې سره پورته شو او پر خپله ځوکۍ کېناست.

له څنګ ملګري سره یې خه وویل او د افسوس په مانا یې سر وخوځاوه، څادر مې پر ځان باندې راسم کړ، موټر به کله د اورې له املهٔ یوې او کله بلې خواته ښوییږده، له زابل او قندهار ور تېر شوو، هرات ته په رسېدو ډېر ستومانه شوي وو، په لاره کې دوه کسان نور هم راسره ملګري شول، چې ټول څلوېښت کسان شوو.

ترڅو سبا سهار ایران ته روان شو، پر سبا مو ځانونه څلورو قاچاقبرانو ته وسپارل، پیسې یې له اوله را څخه واخیستې او وعده یې راسره وکړه، چې مونږ به دوی د ایران مرکز تهران ته رسوي، ټولو په پټه خوله ورسره ومنله،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول يې يو لوی موټر ته ور دننه کړو، څلور کسه قاچاقبران وو، هر يو لس لس کسان سره وويشل.

لومړی خو په ما لانجه وه، هيڅ يو قاچاقبر ورسره نه پرېښودم، ما ورته وويل نو بيا مو ولې دې ځای ته راوستم او پيسې مو را څخه واخيستې؟ په دې وخت کې همغه مهربانه بنګلي او ځواکمن ځوان وويل: چوپ شئ دا فکر مو ولې له اوله نه کولو، چې يو ځل مو راوستو، نو اوس به له موږ سره ځي، په دې وخت کې د ايران پولې ته نږدې شوې وو.

قاچاقبر وويل: دلته ځای، ځای پوستې وي، خو پوليس پکې کم، کم وي نه شي مو را نيولی، زما پر خبرو به عمل کوئ، ټولو خبره ورسره تاييد کړه، په پښو روان شوو، موټر را څخه وګرځېده، په يوه دره کې مو مزل پيل کړ، له نيم ساعت مزل وروسته د پوليسو پوستې وليدل شوې، ټول سره بېل شوو، په څلورو لارو روان شوو.

له لږ مزل وروسته پوليسو شپېلک راباندې شروع کړل، چې و مو ليدل ورته ودريدو اشارې يې راته کولې، ترڅو چې ومو دروي قاچاقبر وويل: منډه!

موږ ټولو منډه کړه، قاچاقبر مخته او موږ شاته له څو غونډيو څخه په منډه واوښتو، زه ډېر ستړې شوې وم، له هغه ځوان سره دې خدای (جل جلاله) ډېر ښه وکړي، ډېر کومک يې راسره وکړ، زما لاس يې کلک په لاس کې نيولی و، د ماښام تياره په خوريدو وه، ناڅاپه نورو پوليس را باندې غږ کړ: چېرته روان

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

يئ، ودرېږئ! ټول ډېر وېرېدلي ښکارېدل، پښې مې شلې شوې وې، حرکت مو نه شو کولای، درې پوليس مخامخ راته ولاړ وو.

قاچاقبر منډه کړه، مونږ هم ټولو منډه کړه، قاچاقبر را څخه د ماښام په تياره کې ځان ورک کړ او نور ټول ملګري هم را څخه په تياره کې پناه شول، زه او ځوان سره پاتې شوو، د غره په ډډه کې يو کور ته ور ننه شوو، په کور کې يوازې يوه ځوانه نجلۍ وه، مونږ سخت پښېمانه شوو، ځکه چې بې اجازې راننوتلي وو، خو بله چاره نه وه، د پوليسو له وېرې مو دا کار کړی و، نجلۍ په دري ژبه له ځوان سره څه وويل او کوټې ته يې ننه کړو، ما خپل ملګري ته وويل: څه يې وويل؟ هغه وويل: ويل يې چې دلته تاسو ته هيڅ خطر نشته او تاسو کينئ، زه درته ډوډۍ راوړم.

ځوان را څخه وپوښتل: ستا نوم؟ ما وويل عابد او ستا نوم؟ زما نوم حبيب الله بيا يې وويل: د کوم ځای او سېدونکي يې؟ ما وويل: لويه پکتيا خوست، ده وويل زه د غزني او سېدونکی يم، مونږ په خبرو سره بوخت وو، چې يو ځوان کوټې ته راننوت او ټوپک يې په لاس کې نيولی و، مونږ سخت وويرېدو، ځوان را نږدې شو او سلام يې راباندې واچاوه، مونږ هم ورته (عليکم السلام) وويل، ځوان ټوپک دېوال ته ودراوه او دواړو ته يې لاس ورکړ، مونږ هم لږ ډاډه شوو.

ځوان وويل: څنګه ښه خو يئ؟ حبيب الله ځواب ورکړ: هو! ښه يو، خو ښښنه غواړو مونږ ستا بې اجازې راغلي يو، ځوان وويل نه، نه هيڅ خبره هم نه ده، مونږ او تاسو خو وطن داران يو، زه هم د افغانستان يم ما وويل په

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان کې د کوم ځای یې؟ ځوان وخندل بیا یې وویل: د کابل یم او زیاته یې کړه: موټر دلته د یو کال راهیسې او سېړو، تاسو یې چې کوټې ته راوستې وئ، هغه زما مېرمن ده (ګل مکۍ) نومیږي، تاسو ته ډېره زیاته خوشحاله ده، وايي ورونه مې راغلي دي.

زه ډېر حیران شوم، بیا مې په تعجب ترې وپوښتل: بیا دلته څنګه راغلي یئ او په دغو غرو کې ولې اوسیږئ؟ و یې خندل د پښتو سختو رواجونو د غرو کړي یو.

دروازه ټک، ټک شوه، ځوان ور باندې غږ وکړ! ګل مکۍ ډوډۍ تیاره شوه؟ ځواب راغی هو. ځوان وویل: نو څه ته انتظار کوئ راوړه یې. جینۍ راغله او زمونږ مخې ته یې دسترخوان هوار کړ، ډول، ډول خوراکونه یې تیار کړي وو او زیاته خوشحاله معلومېده، حبیب الله وویل: نور هم څوک راځي؟ ځوان وخندل، نه؛ نور څوک راځي؟ حبیب الله بیا وویل: نو دا دومره شیانو ته څه ضرورت و؟ ځوان وویل: ولې مونږ درته پښتانه نه ښکارو او که له تاسو ښه میلمانه غواړم او بیا ربښتیا هېر مې شول، اخېر میلمانه د چا یئ!؟ په هر حال ډوډۍ مو سره وخوړه، ډېره خوندوره تیاره شوې وه. له ډوډۍ وروسته مو چای وڅښلو او لمانځونه مو هم اداء کړل.

حبیب الله له ځوان پوښتنه وکړه: ښښنه غواړم لومړی مې له یاده ووتل، زما نوم حبیب الله او زما د ملګري نوم عابد دی، د خوست ولایت او سېدونکی دی او زه د غزني اوسېدونکي یم او تاسو؟ ځوان وویل: زما نوم عارف دی، د کابل یم او په ما ګرانه ګل مکۍ بیا د ننګرهار اوسېدونکې ده، د کابل په

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهنتون کې مو سره لیدلي وو او قسمت تردې ځایه را ورسولو، ډېرې خبرې مو سره وکړې، بیا حبیب الله وویل: که مونږ ته اجازه وي، نو مونږ به له تیارې څخه ګټه پورته کړو او لاړ به شو، ځوان وویل: نه! شپه له مونږ سره تېره کړئ، مونږ زیات درته خوشحاله یو او بله دا چې هسې نه لاره غلطه کړئ.

په دې خبرو سره بوخت وو، چې یو ناڅاپه د پښو ترپه هار شو او بیا چیغې پورته شوې، عارف وویل: دغه سخت ظالمان دي، لکه چې بیا یې څوک راګېر کړي دي، ما وویل: نور به څوک وي، خو زمونږ ملګري به یې راګیر کړي وي.

ډېرې سختې نارې یې وهلې، ډېر زړه مې ور باندې بد شو، خو هیڅ مو له لاسه نه وو پوره، ورو په ورو یې چغې کمېدې، عارف وویل: لکه چې پوستې ته یې بوتلل، حبیب الله بیا د تلو وویل: عارف ډېر ټینګار وکړ، خو حبیب الله له پریکړې نه وا ونښتو.

وروسته عارف وویل: چې ځئ، نو بیا همدغه نسه وخت دی، دوی به همغه پوستې ته بیولي وي او له دې وروسته خو هسې هم خپلو، خپلو ځایونو ته ځي، له عارف مو چې رخصت را اخیستو، ویې ویل: نه لږ درسره ځم چې لارې ته مو برابر کړم، له کوره د راوتو په حال کې وو، چې وروسته مې د یو چا شتون احساس کړ، مخ مې ور واړوه، زما پر اوږه یې لاس کېښود، همغه پېغله وه، په دسمال کې یې یو څه ګنډه کړې وو، هغه یې راکړل، ویې ویل: هیله ده چې د یوې خور په غریبانه تحفه خفه نه شئ او په ډېر څه یې ومنئ.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماوویل نه خوري ! دا ته څه وایې، ستا احسان به مونږ هیڅ کله هم هېر نه کړو او تل به یې یادوو، نجلۍ وویل: دغه کور ستاسو خپل کور دی، هر وخت چې په دغه لار تیرېږئ، نو د خور پوښتنه مو خامخا کوئ، ما وویل ما پخوا د خور مینه نه وه لېدلې، ځکه چې نه مې درلوده او س مې چې خور پیدا شوه، د خور سره مې بې کچې مینه هم پیدا شوه.

هغه وخت چې له نجلۍ څخه رخصتېدو، په سترګو کې یې اوښکې راغلې، لاس یې راکړ، اوښکو یې زما په زړه کې لارې جوړې کړې، زړه مې وژړل او سترګو مې اوښکې توی کړې او ترې روان شوم، له عارف سره روان شوو، لږ مزل یې راسره وکړ، په یوه دره یې ور برابر کړو، رخصت مو سره واخیست او روان شوو.

دغه دره له زیاتو ونو ډکه وه، ساړه زیات وو، خو د مزل کولو له امله ګرم وو، تقریباً نیم ساعت مزل مو وکړ، یوه پراخه ځای ته ووتو، دوه لارې مو مخې ته راغلې، حبیب الله وویل: په دغه لار به روان شو، توکل په الله روان شوو، ډېر مزل مو وکړ نیمه شپه وه، په کمه اندازه کې مو هم څه نه لیدل، کله له یوې ډبرې او یا ونې سره او کله له بلې سره لګېدو، له شاه را باندې غږ وشو، په رګونو کې مو د یوې شېبې لپاره وینه وچه شوه.

حبیب الله ماته وکتل، پولیس را غږ کړ، په خبرو یې نه پوهېدو حبیب الله وویل: راځه د پولیسو خواته ورغلو، یوې خواته یې د کېناستو راته وویل، چې ومې کتل درې کسان نور هم ناست وو، همغه کسان وو، چې له مونږ سره یو ځای راغلي وو، تقریباً یو ساعت یې کېنولو او بیا یې په یو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نامعلوم لوري روان کړو، له څو غونډيو تېر شوو اخير پوستې ته ورسيدو، پوستې ته يې دننه کړو، په پوسته کې درې تياري کوټې ښکاريدې، له کوټو يې هغې خواته ور تېر کړو، هلته يې په تشناب کې واچولو او دروازه يې راپسې بنده کړه.

په تشناب کې ډېر بد بوی و، پوزې مو کلکې پټې کړې وې، خو اخېر په دې سترې شوو، تشناب ډېر تنگ و، پنځه واړه پکې ولاړ وو، مونږ خو ويل چې را وبه مو باسي، خو شپه يې را باندې هملته تېره کړه، سهار يې دروازه را خلاصه کړه، د راوتو يې راته وويل، خو مونږ ساره دومره خراب کړې وو، چې د پاڅېدلو توان مو هم نه درلود، په ارام ارام سره مو پښې او لاسونه سره وښورول، پوليسو د قومندان کوټې ته بوتلو، قومندان تحقيقات را څخه پيل کړل، تقريباً نيم ساعت تحقيقات يې را څخه وکړل، بېلا بېلې پوښتنې يې را څخه وکړې

مثلاً: د کوم ځای يئ، څوک يئ او چېرته ځئ؟

په اخير کې يې له کوټې را وباسلو او زېر زمينيو ته يې واچولو، هر سهار او هر ماښام به يې دومره وهلو، چې بې خوده به شوو او په نيمه خېټه ډوډۍ به يې راکوله، يوه مياشت مو په دغه حالت کې تېره کړه او له دې وروسته يې له زېر زمينۍ را وباسلو، بهر مو چې کله ځانونو ته وکتل، نو له ساړه مو لاسونه او پښې شنه شوې وو او زيات کمزوري شوې وو، له لمر مو سترگې نه شوې غړولی، په سختۍ مې ځانته کتل، کله چې مې سترگې له لمر

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره بلدې شوې، نو حبیب الله ته مې وکتل، بیخي بدل شوی وو، هتکړیو یې په لاسونو او پښو کې لارې جوړې کړې وې.

دده د حالت په لیدو مې په سترګو کې اوښکې راغلې، حبیب الله وویل: څنګه یې؟ ما وویل زه ښه یم، له ځانه راته وایه، سوړ اسویلی یې وباسلو او ویې ویل: ګوزاره ده، رنګ ته دې چې ګورم، پخوانی عابد نه یې، ما وویل: همغه یم خو حالاتو را څخه کوم بل څوک جوړ کړی دی.

زه او زندان؟! په ژوند کې مې ترخه کیسه هم له چا نه وه اوریدلې، مور به له ځانه یوه شېبه هم لرې نه پرېښودم، بس قسمتونه دي، څه ګیله به ترې کوو. حبیب الله وویل: حوصله وکړه، خدای (جل جلاله) به دغه وختونه هم تېر کړي، له لږ تفریح وروسته پولیس بیا راغلل او زندان ته یې واچولو، بیا هم خوشحاله وم، څکه چې زه او حبیب الله یې په یوه زېر زمینۍ کې واچولو او له هغه نورو درو کسانو خبر نه وم.

شپه او ورځ به مې ذهن خپل کور، کلي، ملګري، مور، پلار او نورو خپلو خپلوانو کې مشغول و، خو ملګری مې ډېر هوښیار وو، هر وخت به یې مصروف ساتلم، ډول، ډول کیسې به یې راته کولې او خوشالولم به یې، دوی لویه کورنۍ وه، اکثریت سړیو یې په ایران کې خوارۍ او مزدورۍ کولې، حبیب الله هم درې کاله په ایران کې تېر کړې وو او یوه خور یې هم په ایران کې واده کړې وه.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حبیب الله د خپل ژوند ډېرې خاطرې راته بیان کړې، خو واقعیت چې ډېرې ترخې وې، وخت تېرېدو، څو میاشتې وروسته یې یو ځل بیا را وباسلو، نیمه شپه وه، کمه، کمه ګرمي هم وه، د میاشتې څوارلسم یا پنځه لسم به و، سپوږمۍ په اسمان کې سپینه ځلیدله، ستورو هم ځلا کوله، زه خوشاله وم، زما په فکر ټول خوشحاله وو او ولې به خوشحاله نه وو، له زندان را وتلي وو.

پنځه واړه یې سره یوځای کړو، قومندان یې له دفتر را ووت، له پوستې یې را وباسلو، ګوته یې د افغانستان پر لور ونیوله او ویې ویل: له هغه ځایه راغلي یئ، همغلته ولاړ شئ، که بیا مو هڅه وکړه چې ایران ته ننوځئ، نو جزا به مو مرګ وي، پوه شوئ او کنه؟ نور تاسو تلی شئ! که څه هم ډېر کمزوري شوي وو، خو بیا مو هم په ډېرې چټکۍ مزل شروع کړ.

زه خو له خوښۍ نه په جامو کې نه ځایېدم، له لږ مزل وروسته مو د اوبو شنهار تر غوږ شو، د اوبو پر طرف ورغلو، ښې زیاتې اوبه مو وڅښلې، پوره ازادي مو احساسوله، لږه دمه مو وکړه، حبیب الله وویل: اوس چېرته ځو، ایا بېرته افغانستان ته ځو او که د ایران پر لور حرکت کوو؟ زه غلی شوم، هغه دریو نورو وویل چې له لوږې مرو هم، مونږ خو ایران ته نه ځو، حبیب الله ما ته سترګې را واړولې، ما وویل: ستا چې څنګه خوښه وي!؟ زما هم زړه وو چې بېرته راشم، خو زه له حبیب الله یوازې نه راتلم، حبیب الله وویل: زه خو ایران ته خامخا ځم، ځکه چې تش لاس تګ نه غواړم، کلیوال به څه وایي چې د ښځې (ولور) نه شي پوره کولی، دغه دی د مزدورۍ هم نه دی او را وتښتېدو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته هم خپله غریبي او د پلار ناروغي را یاده شوه او هوډ مې وکړ، چې خامخا به ایران ته ځم، راپورته شوو، مونږ د ایران او هغوی د افغانستان لاره خپله کړه، سهار شو لمانځونه مو اداء کړل، ډېر ستړي شوي وو، لږه دمه مو وکړه او روان شوو. حبیب الله وویل: ډېر ښه ځای ته راووتو، نوره لاره ماته معلومه ده، دلته په یوه نږدې کلي کې زمونږ خور هم اوسي، همغې ته به ورشو، زه هم دومره خوشاله شوم لکه خپل کور ته چې روان وم، په تلو، تلو کې د حبیب الله د خور تر کوره ورسېدو، حبیب الله دروازه وټکوله، یو ماشوم راووتو، لومړی یې ما او بیا حبیب الله ته وکتل، زه خو یې نه پېژندم خو حبیب الله یې هم ونه پېژاند، ځکه چې د سر او ږیرې ویښتان یې دومره لوی شوي وو، چې سم صحرایي ترې جوړ و.

حبیب الله ورته وویل: الیاسه! ما نه پیژني ماما دې یم؟ الیاس یې په پښو باندې کلکه غېږه بدله کړه او ویې ویل: ماما دا په تا څه شوي دي، دا ولې!؟ حبیب الله وویل: پوښتنه مه کوه، ښه دا ووایه چې په کور کې څوک شته؟ الیاس وویل: هو! مور مې په کور کې ده، ښه ورته ووایه چې ورور دې راغلی او میلمه هم ورسره دی.

الیاس په منډه کور ته لاړ او بیا راغی، ویې ویل مور مې وایي دواړه دې راځي، کور ته دننه شو، کور نسبتاً کوچنی و، دیوالونه یې له تیږو جوړ وو، په کور کې دوه کوټې وې، یوه یې د مېلمانو لپاره بېله کړې وه، کوټې ته دننه شو، یوه ځوانه ښځه کوټې ته راغله، زمونږ په لیدو حیرانه شوه، که څه هم د دوی په اجازه راغلي وو، حبیب الله ورته پورته شوو، خور یې وویل:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروره ! دا ولې دا په څه حال يې، بې اختياره به يې خبرې په خوله راتلې، ناڅاپه يې ورور کلک په غېږ کې ونيو او سخت، سخت يې وژړل، حبيب الله هم په ژړا شو او ماته هم بهانه جوړه شوه، زړه مې ډېر ډک شوی و، ښه پرېمان مو سره وژړل، د حبيب الله خور په ژړغوني غږ ماته وويل: وروړکيه !لکه چې ته هم ورسره وې، ماته پته ده، چې د سرحد په جېلخانه کې به په دې حال شوي وئ.

بيا يې زمونږ لاسونو او پښو ته سوچ شو، چې د هتکړيو له امله ور څخه سرې وينې بهيدې، له يوې خوا زخمي شوي وو، له بلې خوا مو پښې او لاسونه د مزل له امله په وينو سره شوي وو، زمونږ په حال ډېره خفه شوه، لومړی يې حمام ته اوبه راته يوړې، دواړه ولمبېدو، چې ځانونه مو صفا کړل، نو جامې يې هم نورې راکړې، ماوويل: ځان مه په تکليفوه، د الياس مور وويل: توبه، توبه تنکي ځوانان او ظالم ايران !؟ الله دې ورحميږي، ځان مې لږ سره برابر کړ، وجود مې سخت درد کاوه، له لږ ځنډ وروسته د الياس مور د ډوډۍ د بندو بست سره، سره؛ د کلي ډاکټر هم راوستو او د ډوډۍ مخکې ډاکټر زمونږ د لاسونو او پښو پنسومان وکړ، لازم هدايات يې راته وکړل. څه دوا يې هم راکړه او لاړ.

ډوډۍ مو سره وخوړه، په ارامۍ سره مې ساه وباسله، پوره، پوره مې د ازادۍ احساس کولو، مونږ ډېر ستومانه شوي وو، حبيب الله وويل: خورې ! مونږ استراحت کوو، خو رښتيا هغه اسد چېرې دی؟ خور يې وويل:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ښار ته تللي دي را به شي، ځایونه یې راته تیار کړل، خوب یوړم، خوب مې لیدو چې په کلي کې له مور، پلار، ملګرو او نرګس سره وم له ورځو نه یوه ورځ وي، زه او نرګس دواړه په بڼ کې یو ځای ګرځو، یو او بل ته ښکلي، ښکلي ګلان ډالۍ کوو، نرګس وویل: زه او ته اوس په باغچه کې یو، دلته هر ډول ګلان شته، خو یو ازمایښت کوو، دواړه سترګې پټوو، چا که سپین ګل را پرې کړ، هغه به ډېر ربښتینی وي او که چېرته چاسور ګل، هغه به ډېر مئین او داسې نور... همداسې مو وکړل، سترګې مو پټې کړې، ګلان مو را وشکول او بیا مو په پټو سترګو یو بل ته ډالۍ کړل، نرګس وویل: سترګې وغړوه، دواړو سترګې وغړولې، چې ومو کتل حیران شوو، زمونږ د تمې برعکس زمونږ د دواړو په لاسونو کې زېړ ګلونه وو.

دواړه ډېر ووېرېدو، لکه څوک مو چې همدا اوس په زور له یوه او بله بېلوي، نرګس رانه کلک لاسونه چاپېره کړل او ویې ویل: نه، نه، د دنیا هیڅ طاقت هم مونږ سره نه شي بېلولی، په بنده، بنده ژبه یې وویل: زه، زه... زه دا نه شم زغملی، ما وویل:

حوصله مه بایله، همداسې بیا کوو، سترګې مو پټې کړې، ګلان مو را پرې کړل، ډالۍ هم ورسېدې، سترګې مو هم خلاصې کړې، بیا د دواړو په لاسونو کې سپین ګلونه وو، نرګس لکه ترهیدلې هوسۍ ولاړه وه او زه هم لکه یو بې روحه انسان، یواځې مو یو او بل ته کتل، دواړه چوپ وو، بیا مو سترګې پټې کړې، خبرې مو په زړو کې سره کولې، ګلونه مو را پرې کړل، یو بل ته مو ډالۍ ورکړې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې مو وغړولې د دواړو په لاسو کې سره د ګلاب ګلونه وو، نرګس بې اختیاره وویل: لومړۍ جدايي، بیا رښتینولي او بیا مینه، ماته یې وکتل، په اننګو کې یې سورخي وه، له سترګو یې معصومیت وریده، مونږ دواړو د ځو شیبو لپاره دا جهان پریښودو او په یوه بله دنیا کې مو سره کتل، په هغه دنیا کې چې هلته لیلا او مجنون او سېدل، هلته ادم خان او درخانۍ او هلته مؤمن خان او شېربانو اوسېدل، د زړه ګل اغزي مې ګوته خوږ کړه، بیا دې دنیا ته راغلم، نرګس زما پر اوږه سر ایښی و او زما پر ګرېوان یې د اوښکو قطارونه جوړ کړي و.

نرګس څه ویل، خو نه پوهېدم چې څه به یې ویل، پر تورو ښاماري ویښتانو مې ورته لاس تېر کړ، نرګس په یوه داسې خوب ویده وه، چې شاید بیا داسې خوب په ټول ژوند کې هم ونه کړي، له اوږې مې ونیوه، و مې ښوروله، کله یې چې ځان ته پام شو، سلګۍ یې ووهلې، سترګې یې ښکته ونیوې، ځمکې ته یې کتل، په ورخطا غږ یې وویل:

زه، زه... زه ډېره بخښنه غواړم، ټیکرۍ یې پر سر ورسم کړ، یوه داسې معنا لرونکې خندا یې راته وکړه چې په سلګونه خبرې، هیلې او ارزوګانې پکې پرتې وې او په منډه له باغچې ووته، پر لټ واوښتم، ټپونو مې درد وکړ را ویښ شوم، یو خوږ خوب و، ماته مې خوب داسې ښکاریده، لکه یو خوږ حقیقت چې وي او ما په رښتیا خپله نرګس لیدلې وي، خبرې مې ورسره کړې وي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سـر مې راپورته کړ، حبیب الله ته مې وکتل، خوبولی و او په خوب کې کونېده، سـوچ پر مخه کړم، کلي ته یې راوسـتم، یوه صـحنه یې را یاده کړه، هغه هم د ډېر ماشومتوب، زه ډېر ماشوم وم، ما مینه نه پېژنده، نه پوهېدم چې دا څه دي !؟ کله به چې نرګس راسره وه، نو زړه به مې ډېر خوشحاله و، خو کله به چې سره جدا وو د زړه جونګړه به مې بیا ورانه وه او قبرسـتان به ترېنه جوړ و، له ورځو نه یوه ورځ وه، اوړی و ، تکنده غرمه وه، نرګس راته وویل:

عابد جانه ! راځه چې باغ ته لاړ شـو او انګور به وخورو، ما کله هم د نرګس خبره نه ماتوله، روان شـوو، کله چې باغ ته نږدې شـوو ، نرګس وویل: دغه انګور وینې؟ دغه ډېر خوږ دی، ما وویل زه به ور پورته شم، نرګس وویل: خو په ځان دې ډېر پام کوه، ما وویل: سمه ده ګرانې.

انګور په یو لوی او دنګ توت پورې را ګرځېدلی وو، ور پورته شـوم نرګس په بار، بار راته وویل: ګوره را و نه غورځې، ماویل: نه، نه. نه به غورځم، د توت یوې څانګې تـه چې د انګور زیـات ګونګي پکې وو، ورغلم، یو څو ګونګي مې ترې را بېل کړل، لاندې مې چې وکتل، نرګس ماته حیران، حیران را کتل، زه یې هم په ننداره شـوم، ځان را څخه هېر شـو، د نرګس په غږ را په خود شوم، چې د عابد ناره یې راته وکړه، ځان مې کنټرول نه شو کړای، په ځان پوه نه شـوم، کله چې را په خود شـوم، نرګس چیغې وهلې او ژړل یې، مور او پلار یې هم را خبر شوي وو.

نرګس زما سر ته ناسـته وه او غټې، غټې اوښـکې یې پر ګلابي مخ را ماتې وې او تر ګریوانه یې لارې جوړې کړې وې، کله چې مې سترګې خلاصې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړې او زه يې روغ ولېدم، ويې ويل: ياالله! ډېر شکر دی، چې زما عابد دې راته روغ کړ، په ماشومو او معصومو سترګو يې د شکرانې د اوښکو قافلې روانې وې، اخ! څومره خوږ ماشوم و.

حبيب الله په اړخ واوښت او را وېښ شو، غږ يې راته وکړ: عابده ويده يې! ما وويل نه بابا پخوا را وېښ شوی يم، حبيب الله وخندل، و يې ويل شکر چې ستا په خوله توکه راغله، ته خو ما هېڅکله هم خوشاله نه وې ليدلی، ما ورته وويل ته څه خبر يې چې زه څېرته تللی وم، ويې ويل: هو! خبر يم په ارامه دې خوب وکړ او کلي ته هم پکې تللی وې ما وخندل، څه عجيبه سړی يې هر وخت زما په زړه خبرې کوې، لکه زما له زړه چې خبر وې، را پورته شوم، ومې ويل بندونه مې زيات درد کوي.

الياس راننوتو، ويې ويل: د لمانځو وخت دی، پورته شو، اودسونه مو وکړل، د ماسپښين لمونځونه مو هم اداء کړل، د الياس مور راغله ويې ويل: څنګه خوب مو وکړ، حبيب الله وويل: هو! له شپږو مياشتو وروسته مو په ارام خوب وکړ، بيا يې ډوډۍ او چای په يو ځای راوړل، ځانونه مو ماړه کړل، د الياس مور وويل ورور کيه! ستا نوم؟ ما وويل عابد، هغې وويل څومره ښه عابده! دغه کور خپل کور وګڼه او ما خپله خور، زه پوهېږم چې د غريبۍ له امله به دې کور پريښودلی وي او په مزدورۍ پسې به راغلی وې، خو ترڅو پورې چې دلته وې دا احساس ونه کړې چې په پردي کور کې يې.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حبیب الله وویل: د مازدیگر د لمانځه وخت دی، لمانځونه مو همته په کوټه کې وکړل، اسد راغی، ستړې مه شې مو سره وکړه، ډېر ښه میلمه پاله او دلوی زړه خاوند معلومېده. لږ سره کېناستو، پوښتنه مو سره وکړه، بیا اسد وویل: راځئ بهر به لږ چکر ووهو او تاسو به زه سلماني ته هم بوځم، ترڅو ویښتان مو در جوړ کړي، ورسره پورته شوو، لږ چکر مو هم وواهه او ویښتان مو هم جوړ کړل

د حبیب الله خور او همدا شان اسد ډېر مېلمه پال خلک وو، تقریباً یوه اونۍ مو ورسره تېره کړه، ډېر عزتونه یې راکړل، هغه یوه چا رښتیا ویلي دي چېرته چې پښتانه وي، هلته به مېلمه پالنه وي. له اونۍ تېرولو وروسته مو لاسونه او پښې لږ سره را جوړ شوي وو او کمزوري مو هم تر ډېره بریده ختمه شوې وه.

اسد ما او حبیب الله ته یوه، یوه دریشي هم راوړې وه، ترڅو بیا څوک دا سوچ هم ونه کړي چې مونږ له کوم بلهٔ ځایه راغلي یو. سهار مو حمام وکړ، دریشي مو بدلې کړې، ځان ته مې په هینداره کې وکتل، پخواني عابد نه وم، ځان ته مې خندا راغله، زه، مسافري، زندان، ایران او دریشي، خو بس قسمتونه دي، رخصت مو سره واخیست، بهر راووتو، زه ډېر خفه وم، ځکه چې د لارې د کرایې روپۍ هم راسره نه وې، خو خیر روان شوو، سرک لږ څه لرې وو، حبیب الله ته مې وویل: څه پیسې چې راسره وې هغه خو را څخه پولیسو یوړې، اوس به څه کوو؟ حبیب الله وویل: غم مه کوه، چې سرونه وي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خولې ډېرې دي، چې موټر وو پیسې زیاتې پیدا کېږي او د کرایې غم ما کړی دی، سرک ته ورسېدو.

موټر مو ودراوه، ور پورته شوو، موټروان پښتون و، ویې ویل: چېرته ځئ؟ حبیب الله وویل: که صفا درته ووایم مشهد ته روان یو، ډرایور وخندل او زیاته یې کړه: ښه نو هدف مو یو دی، زه هم مشهد ته ځم، د لارې ملګري مې پیدا شول، حبیب الله وویل: ډېر ښه! خو یوه خبره ده چې موږ هیڅ کوم اسناد نه لرو او مشهد ته هم نابلده روان یو، چې پولیس مو و نه دروي ډرایور وویل: دوی که پولیس دي، خو موږ بیا افغانان یو، چې هر ډول وي ځانونه به رسوو، دوی دواړه سره په خندا شول، ما وویل: استاد! دا د څه بوی ځي په موټر کې؟ ویې ویل: پوښتنه مه کوه، د هیڅ شي کمی نشته، چرس، پوډر، شراب او هر ډول نشه یي توکي، ما وویل:

نو ته قاچاقبر یې؟ ده وویل: ولې دومره زر دې له یاده ووتم؟ هغه هیڅ هم چې له ځانه سره نه پرېښودې، ما وویل: هو! را یاد شوې همغه یې چې موږ دې پرېښودو او تا را څخه منډه کړه!؟ ده وویل: نو څنګه ما هم ځان په پولیسو نیولی وای او بیا غلطي خو تاسو وکړه، چې په ما پسې ونه رسیدئ او لاره مو غلطه کړه، خو خیر دا ځل مو رسوم او بله خبره دا چې ستا تر څنګ بکس خلاص کړه، هر څومره پیسې چې دې په کار وي، ترې وایې خله او کله مو چې په (پاټک) باندې پولیس دروي، هر څومره دې چې پرې لوریدې ورکوه یې او بس، موټر ګړندی روان و، (پاټک) ته ورسېدو، پولیس تلاشۍ ته ولاړ وو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ هم ورته ودرېدو ، د کوزیدو یې راته وویل، زړه مې ولړزېدو، ډرایور په غوسه وویل: خوله یې خوړه کړه، څه پیسې مې ورکړې، سپیره خندا یې وکړه، د بخښنې په غوښتو یې اجازه راکړه، ترې تېر شوو، حبیب الله وویل: عابده ! دومره پیسې دې کله په خوا لیدلې وې، ما د (نه) په مانا سر وخوځاوه، له څو نورو (پاټکونو) هم تېر شوو، اوس د پخوا په څېر له پولیسو نه ویریدم، ډېر مزل مو وکړ، اخېر مشهد ته ورسېدو.

ډرایور وویل: که پیسې ګټئ نو راځئ زما سره، حبیب الله وویل: پیسې خو ګټو، خو... ډرایور وویل: خو بیا څه؟ خو دغه پیسې حرامې دي، له موټر راښکته شوو، په بکس کې ډېرې پیسې وې، ډرایور په دواړو لاسونو ترې را واخېستې او مونږ ته یې راکړې نور لاړ.

زه او حبیب الله روان شوو، ما هیڅکله هم دومره ښکلی او لوی ښار نه و لیدلی، هر څه ته مې په بېلابېل نظر کتل، ښکلي مارکیټونه، پارکونه، سړکونه، موټرونه او دومره ازادي چې ښځې په ښار کې ازادې او بې چادریو ګرځېدې او ځینو خو یې له سر زړوکي (ټیکري) هم غورځولي وو او پر اوږو یې اچولي وو، ښکلې، ښکلې جینۍ مې ولیدلې او د کلیوالي ښکلا په سوچونو کې ډوب شوم، هغه به اوس چېرته وي، څه به کوي، څنګه به وي، ما به یادوي او کنه، زما لپاره به دعاګانې کوي او کنه !؟ د موټر هارنونه شول، ځانته مې پام شو، د سړک په منځ کې ولاړ وم او یو غټ موټر په چټکۍ را نږدې کېږي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سترګو مې توره شپه راغله، پښې مې له حرکته ووتې، پر ځان پوه نه شوم، کله مې چې سترګې وغړولې، د شفاخانې پر بستر پروت وم او دوه ډاکټران مې سر ته ولاړ وو، په سترګو مې توره شپه راتله، ذهن مې سم کار نه کولو، لاسونه او پښې مې نه شول ښوروللی، ډاکټر را وړاندې شو، له خولې یې اکسیجن را ځخه لرې کړ، او به مې وغوښتلې، را یې کړې، یو ډاکټر بهر ووانه، بیا درې پولیس راغلل، حبیب الله هم ورسره و، زما حالت یې وکتل، پوښتنه یې رانه وکړه، د مهاجر کارت لرې؟ ما ږه، ږه ورته کتل، ډاکټر وویل: سخت تپي دی، دده لپاره خبرې ښې نه دي، پولیس وویل:

ډاکټر صاحب دوی باید مونږ نظر بند وساتو، ځکه چې دغه د قانون مجرمان دي او دغه ډول خلکو ته د اعدام حکم شوی دی، حبیب الله ته یې ګوته ورونیوله، ویې ویل: دغه ځوان به را سره بوځو او د دغه بل د ښه کېدو پورې به د دوی سیه هم وځنډوو، تر ښه کېدو به انتظار وباسو، ډاکټر د حبیب الله په اړه څه ورسره وویل: په خبرو یې سم نه پوهېدم، دوی په فارسي ژبه غږیدل، د پولیس خبره مې په دماغو کې ثبت شوه، چې ویل یې دغه ډول خلک به اعدام شي او قانون ورته سخته جزا ټاکلې ده، خو په دې نه پوهېدم چې ګناه مو څه ده، چې د دومره سختې جزا قابل یو !؟

پولیس لاړل او حبیب الله یې پرېښود، ماته را نږدې شو، وې ویل: عابده ! اوس څنګه یې؟ په سختۍ مې وویل: ښه یم، خو پولیس؟ هغه وویل: ته هیڅ غم مه کوه، الله (جل جلاله) ډېر مهربانه ذات دی، دوهم ډاکټر هم راغلو او بیا لاړ، حبیب الله د ډاکټر سره د پیسو په بدل کې د تېښتې لاره برابروله،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حبیب الله وویل: هغه پیسې درسره دي او جیبونه یې راته وپلټل، پیسې یې را څخه واخیستې او ډاکټر ته یې ورکړې، په خبرو سره بوخت وو، حبیب الله خوشاله معلومېده، ماته یې وویل: مه خفه کیږه، انشاء الله ښه کېږې، بهر ووتو او ډاکټر پیسې په جیبونو ننباسلې او لاړ.

له لږ ځنډ وروسته ډاکټر او حبیب الله کوټې ته راغلل، زما حال یې وپوښتو، ما وویل: ښه یم او دوی د تېښتې په پلان جوړولو کار پیل کړ، اخېر دوی په دې فیصله وکړه، چې ډاکټر به زما حالت نازک وښیي، په بیړه به مې یو امبولانس ته ور پورته کړي او وبه وایي چې بل روغتون ته یې انتقالوو، نور به مو ډرایور یوه کور ته ورسوي، د کور خاوند هم افغان دی او ډېر ښه سړی دی.

په دې خو مو خبرې سره ونه کړې، چې تاسو ته که څه مشکل جوړ شي، ډاکټر وویل: ډرایور خپل سړی دی، ما ور سره خبره کړېده، کله چې راشي، و به وایي چې ځو وسله وال کسان را مخې ته شول، وسلې یې زمونږ په خوا ونیولې، د دریدو یې وویل، مونږ ودریدو دوی یې را څخه کوز کړل او په یوه موټر کې لاړل، شپه شوه ډاکټر راغی، حبیب الله ته یې وویل: شروع به یې کړو.

ډاکټر په منډه راووتو لږ وروسته دوه نرسان راغلل، په تذکره کې یې کېښودم، له ښکه مرغه پولیس هم بهر ته تللي وو، امبولانس ته یې پورته کړم، حبیب الله هم را سره کېناستو، حبیب الله وویل: شکر خدایه! له دوو ساعتو شا او خوا مزل به مو کړی وي، چې امبولانس ودریدو، د کور دروازه لرې کړای شوه، کور ته دننه شو، له موټره یې ښکته کړم، یوه پراخې او ښکلې کوټې ته

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې يوړم، حبيب الله پر کټ څملولم، په فکر کې ډوب شوم، ياخدايه ! دا څه دي !؟ د نامعلومې ګناه له امله د اعدام سزا ، د روغتون څخه تېښته او د دغه خلکو دومره ښه رويه، حيران شوم، حبيب الله وخندل او زياته يې کړه: څنګه يې؟ ماوويل: ښه يم او ومې پوښتل: هغه پوليسو څه وويل؟ حبيب الله وويل:

هغه قاچاقبر نه و؟ هغه نيول شوی دی، په موټر کې يې کېمره نصب شوې وه، زموږ تصويرونه يې هم اخيستي وو، کله چې پوليسو ته په لاس ورغلي و، نو موږ يې هم د قاچاقبرانو په لېست کې اچولي وو، دروازه لرې شوه، حبيب الله غلی شو، يو تنکی ځوان د د سترخوان او پتنوس سره يوځای را دننه شو. حبيب الله ترې وپوښتل، ايا دغه کور ستاسو دی؟

ځوان وويل: هو ! تاسو ډوډۍ وخورئ، پلار مې وويل: زه يې پوښتنې ته ورځم، موږ د دوی ميلمستيا ته حيران شوو، ځکه چې د هيڅ شي خواري په پتنوس کې نه وه، ما ډوډۍ نه شوه خوړلی، خو حبيب الله هم يو څو ګولې ترې وکړې او له ډوډۍ وګرځېدو بيا دروازه خلاصه شوه يو په عمر پوخ سړی رانننوتو، غټه ږيره، سپينې جامې، توره لونګۍ، له څېرې ډېر هوښيار او د لويو شتو خاوند معلومېده.

ما ورته د پورته کېدو هڅه وکړه، چېرته پورته کېدی شوم، ده مې په لاس باندې لاس کېښود او بل لاس يې زما پر تندي کېښود، زياته يې کړه: بچيه ! څنګه يې؟ ماوويل: ښه يم ستاسو له دومره مهربانۍ مننه کوم.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکټر صاحب راته زنګ وهلی و او ستاسو کیسه يې راته وکړه ډېر خفه شوم، خو خير چې دلته را ورسيدې نو هر څه به سم شي، خو تاسو ډوډی وخوړه؟ حبيب الله وويل: هو ! خو د کور خاوند ډوډی، ته وکتل او زياته يې کړه، دا خو ډوډی نه شي خوړلی، زه درته شيدې راوړم، ما وويل: نه، نه خير دی، ده وويل: مونږ هم پښتانه يو، بيا خو په پښتو کې فرق راځي، شيدې يې په هلک را وليږلې او بيا راغی د نوم پوښتنه يې رانه وکړه، ما وويل: عابد.

په پوښتونکي نظر يې حبيب الله ته وکتل، هغه وويل صاحب نوم مې حبيب الله او د غزني او سيدونکی يم، د کور خاوند وويل: زما نوم کريم، اصلاً د کندهار يو، خو اوس مو دلته په ايران کې ځمکې او کورونه اخيستي او د قالينو جوړولو فابريکه لرم، ډېر شمېر افغانان په کار را سره بوخت دي، تاسو هم هيڅ غم مه کوئ، کله چې مو زړه غوښتل، نو زه حاضر يم چې کار درته پيدا کړم او يا له ما سره کار وکړئ.

خو د عابد تر روغيدو پورې تاسو زما ميلمانه ياست او رښتيا دغه کوټه ستاسو سره مناسبه نه ده، ځکه چې لمر ته مخامخ ده او ګرمه ده، زوی ته يې وويل: هغه دوهم منزل کې اطاق ته يې بوځه ځکه چې هغه ټول اسانتياوې لري.

حبيب الله ورته وويل: مالک صاحب ستاسو سره دې الله (جل جلاله) ډېر ښه وکړي، دغه احسانونه به مو هيڅکله هم هېر نه کړو او پاتې شوه د کار خبره، مونږ ستا څخه کوم بل ښه ځای نه وينو، هر څه چې ته وايې په سر سترګو به يې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

منو، مالک کریم وویل: له ځېرو مو معلومېږي چې ډېر تکلیفونه در باندې تېر شوي دي، تاسو استراحت وکړئ او له نن ورځې مو معاش شروع شو. ماته یې مخ را واړوه او راته یې وویل:

عابده زویه! هر څه چې غواړې تاته به کوټې ته درځي او هر سهار به ډاکټر هم د پانسومان لپاره راځي، زه نور څم ډېر ستومانه شوی یم، احمد شاه به را ولیږم، چې پاس کوټې ته مو پورته کړي، ښه شپه ولرئ! حبیب الله هم وویل: مننه مالک صاحب ښه شپه درته غواړم.

مالک کریم لاړ، یو ځوان یې راولیږه او پاس کوټې ته یې زه په دوو نفرو په کټ کې پورته کړم، کوټه کوچنۍ وه، ښکلي او قیمتي قالیني پکې هوارې شوې وې، کړکیو ته یې سور رنګه پردې ځړیدې، یوه لویه الماري هم پکې ځای پرځای شوې وه، چې له کتابونو څخه ډکه وه، برق یې هم درلود او باد پکه هم پکې را ځوړنده وه.

لنډه دا چې د څه شي ضرورت پکې پاتې نه و، احمد شاه وویل: زه ځم که څه ته ضرورت کېدو، نو بیا دغه بټن ته زور ورکوئ، شپه په خیر یې وویل او لاړ. شپه تېره شوه هر سهار به ډاکټر راتلو او زمونږ پوښتنه به یې کوله، یوه ورځ حبیب الله وویل: زه هم نور د بې کارۍ ستړی شوی یم، مالک صاحب ته به ووایم او ته خو هسې هم ان شاءالله په ښه کېدو یې ما هم د کار غوښتلو مشوره ورکړه، ماښام چې مالک صاحب راغی، حبیب الله ورته خبره وکړه، لومړی خو مالک صاحب وویل:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حبیب الله ته د عابد خدمت کوه، دا هر څه دي خو ما هم ورته وویل: نه مالک صاحب زه اوس ښه یم او ګرځېدای هم شم. لنډه دا چې حبیب الله یې د کور موټر چلونکی مقرر کړ، دوه میاشتې وروسته زه هم روغ او جوړ شوم او د مالک کریم څخه مې د کار غوښتنه وکړه.

مالک صاحب وویل: ښه ده، زه یې د قالینو په کارخانه کې په کار وګمارلم، کار څه کار و، خو دومره وه چې تنخوا یې ور باندې را کوله، هر سهار به له مالک صاحب سره په موټر کې تلم او ماښام به راتلم، مالک صاحب زیات عزت راکولو، بچیان یې نه درلودل، ماته به یې زوی ویل، د دوی کور مې داسې و لکه خپل کور او مېرمنې به یې چې عایشه نومیده، د زوی په شان زما قدر کاوه او وروسته خو به یې په خپله کوټه کې هم دوډۍ ته نه پرېښودم او ویل به یې زمونږ سره به یو ځای دوډۍ خورې او بنډار به راسره کوې، ځکه چې زمونږ هم ساعت نه تېرېږي، درې په درې سره ناست وو، خو ما ور سره نه منله ځکه چې د رحمان بابا بیت به را یاد دو چې وایي:

نه شي د خانانو ملنګانو سره کلي
چېرته عزیز خان چېرته ملنګ عبدالرحمان

خو خیر مجبور یې کړم، کله، کله به مې چې په کوټه کې ناوخت کړو، نو لور به یې را پسې راولېږله، ترڅو ورشم، مالک صاحب یوه لور درلوده او دوه دوی وو، نور یې بچیان نه درلودل د لور نوم یې سیما و، ډېره ښه نجلۍ وه، ډېرې خبرې به یې نه کولې په اووم ټولګي کې یې زده کړې کولې او اول نمره وه، حبیب الله به هر سهار مکتب ته په موټر کې رسوله او غرمه مهال به

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې بېرته راوړه، وخت تېرېدو، ټول کارونه سم روان وو، د جمعې ورځ وه، رخصتي مې درلوده، د مالک صاحب د کور په باغچه کې ګرځېدم، سپرلی و، ګلانو رنګا رنګ غوټۍ باسلې وې او د ځينو خو ګلان هم ډېر ښايسته ښکاريدل، سوچ پر مخه کړم.

کلي ته راغلم، خپلې نرګس ته مې د مينې او خلوص څخه ډک ګلونه ډالۍ کول او نرګس هم په مينه، مينه اخيستل او مننه يې را څخه کوله، ځان را څخه هېر شوی و، نه پوهيږم څه، څه به مې ويل، خو يو خواږه او نرم غږ چې کټ مټ د نرګس په څېر و، په حال کړم. ځانته مې فکر شو لاسونه مې له ګلونو او غوټيو ډک وو، غږ د سيما و، را مخې ته شوه، په دومره ګلونو څه کوې؟ زه وارخطا شوم او هيڅ ځواب مې ور نه کړ، ځکه چې ځواب مې نه درلود، سيما راته حيران، حيران کتل او اخير دومره رانږدې شوه، چې د زړونو درزا به مو سره اوريدله، ګلونه يې رانه واخيستل، په شا لاړه راته ويې خندل او په منډه له باغچې ووته، زه ډېر خفه وم، سخته غصه راغله او له خپل وجدان ډېر وشرمېدم، له ځان سره مې فکر وکړ، چې خيانت مې وکړ، هسې مې ور پرېښودل، هغه خو د کوم بل چا امانت و، عصباني شوی وم، نه پوهېدم چې څه وکړم، له باغچې راووتم او له کوره هم، د کور مخې ته مې قدم شروع کړ.

حبيب الله هم راپسې را ووتو او ويې ويل: رنګ دې ډېر زيړ معلوميږي لکه د کومې پيښې سره چې مخامخ شوی وې، زه وارخطا شوم، ومې ويل: نه،نه هيڅ خبره هم نه ده، هسې سر مې لږ درد کوي، غېږ يې را باندې بدله کړه او زياته يې کړه، خو زه فکر کوم چې له ما کوم څه پټوې، ما وويل: څه مطلب،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې يې درنه پټ کړم!؟ زما له تا بغير څوک شته؟ حبيب الله رانه خبره ونيوله او ويې ويل: هو! يو څوک شته چې له ماهم ورته ګران يې او ستا په اړه رانه ډېرې پوښتنې کوي او ماته وايي: ته خو زما ورور يې، يوه خور به له ورور کومه خبره پټه کړي، ما وويل: ته پخوا په هرڅه پوه وې، خو زه نن نه پوهېږم چې څه وکړم، خو زه بايد ژر تر ژره له دغه ځايه لاړ شم، حبيب الله وويل:

نه عابده! داسې مه کوه، د ځان غوښه نيسه او نور هم همداسې خوږېږي، ته له نرګس سره څومره مينه کوې او له ځانه هم درباندې ګرانه ده، خو په سيما باندې ته له ځانه هم ګران يې، ته اوس ارام شه، وخت ته به ګورو چې څه فيصله کوي، خبرې يې پسې وغځولې، ما د هغې د پښېمانتيا لپاره ډېرې خبرې ورته وکړې، ترڅو زړه يې درنه تور شي، او حتا نرګس مې هم ورته ياده کړه، خو سيما ونه منله او د نرګس په اړه يې هم پوښتنې را څخه وکړې او د هغې په سترګو کې هيڅ پښېماني پيدا نه شوه، ما وويل: نو زه اوس څه وکړم؟ حبيب الله وويل: ته اوس راځه ستا کوټې ته به لاړ شو، زه در سره نورې خبرې هم لرم، کوټې ته لاړو دروازه مې بنده کړه، مېز ته مې وکتل، يوه کيڼه سره او سپين ګلان اېښودل شوي وو، ګلان مې را واخيستل د ګلانو لاندې مې کاغذ وليد، را پورته مې کړو، ليک د سيما و، ليکلي يې وو:

السلام عليکم ورحمة الله وبرکاته! وروسته له سلامه په ما ګرانه، محترمه او قدرمنه عابد جانه! له کومې ورځې مې چې ليدلی يې خوب را باندې حرام شوی دی، قسم خورم چې پخوا مې کوم هلک ته نه دي کتلي، په لومړي نظر دې زړه رانه يووړ، خو داسې وخت مې وليدې چې ته سخت ناروغ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې، پر کټ پروت وې، رنګ دې زېړ او زبېښلی معلومېدو او په درانه خوب ویده وې، ستا لپاره دغه زما لومړنی او وروستنی لیک دی، په غور سره یې واوره او په سړو دماغو فیصله وکړه.

هسې نه چې د کوم چا له ژوند سره لوبې وکړې، د نرګس په هکله هم پوهېږم، زیاته مینه مې ورسره پیداشوې ده او د لیدو په هیله یې یم، زما عابد جانه! دومره مینه درسره لرم چې د ویلو لپاره یې الفاظ نه لرم، ته خو زما روح یې، زما زړه یې او زما لپاره هرڅه یې، ته خو بادشاه یې او زه ستا په لویه بادشاهۍ کې په یوه نوم ورکي زندان کې یو نوم ورکي زنداني، که مه وژنې، که ما دار ته خېژوې، که له ما وینځه جوړوې او که په دغه نوم ورکي او لوی زندان کې مې څېرې کوونکو ځناورو ته پرېږدې، خوښه ستا ده، ځکه چې له سکندر هم لوی پاچا او له فرغون هم هیله ده، چې خپل مجرم ته د خپل جرم په اساس ژر تر ژره جزا تعین کړې.

والسلام

ستا سیما

ستا زنداني ستا حکم ته انتظار لیک مې ولوست، خپل حالت مې نشو ای کنترولولی، سر را باندې وګرځېدو او پرځان پوه نه شوم، سترګې مې چې وغړولې حبیب الله او سیما مې سر ته ولاړ وو سیما غټې، غټې اوښکې تویولې، شربت یې راته ونیو ما ترې واخیست او پر سر مې واړوه، لږ را سمبال شوم، سیما لاړه حبیب الله وویل: د دروازې شاته ولاړه وه او ستا پر لویدو سمدلاسه رانوته او دغه بکس کې یې هم ور سره یو څه راوړي دي، بکس مې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ونه کتو پورته شوم، تشناب ته لاړم، ولمبیدم چې راووتم، نوې جامې پر کټ پرتې وې، حبیب الله وویل:

جامې په بکس کې وې وایې اغونده، ماوویل: نه ! حبیب الله وویل: (نه) به راته نه وایې، خیر دی ستا لپاره یې جامې برابرې کړې دي، حبیب الله هر څه له بکس څخه راویستل جرابې، څادر، بوټونه، واسکټ او هرڅه یې راباندې واغوستل، عطر یې هم را باندې ووهلو او ویې ویل: د جمعې ورځ ده، ځه د جمعې لمانځه ته ځو، په پټه خوله ورسره روان شوم، له سیما سره واوښتم، ډېره خوشحاله شوه، مبارکي یې راته وویله، خو ما هیڅ ځواب ور نه کړ او همداسې ور نه تېر شوم، د جمعې لمانځونه مو اداء کړل او بېرته کور ته راغلو.

حبیب الله راته وویل: ما ورته ډېر نصیحتونه وکړل، خو زړه یې ونه منله او ویې ویل: هر څنګه چې وي، په هر قیمت چې وي آن له سره هم ورته تېره یم، ما ورته وویل: زړه یو ځل مینه کوي، زه یو ځل مین شوی یم، اخېر اوس څنګه وکړم او څنګه ترې ځان خلاص کړم.

ډېره غصه به مې ورته راغله، خو کله به یې چې معصومیت سپېڅلتیا، ښکلا او لیاقت را یاد شو، نو (نرګس) به راته یکې ښکاره شوه او له کرکې به یې را وګرځولم، غصه به مې سړه شوه، نفرت به مې له زړه لرې شو، زړه به مې ور باندې بد شو، نور به کوټې ته ډېر نه ورتلم، ډوډۍ به مې په خپله کوټه کې خوړله، څو ځله سیما را پسې راغله چې پلار مې وایي ډوډۍ ته دې راشي، خو ما به ورته وویل: نه زه همدلته ډوډۍ خورم، سر مې درد کوي او ستړی یم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو ورځې مې همدا پلمې ورته وکړې، خو بل ماخوستن مالک صاحب کوټې ته راپسې راغلو، زه ورته پورته شوم، په کټ کې را سره کیناستو، راته ویې ویل: عابده زویه!

ایا ته له ما خفه یې او که کوم بل چا درته څه ویلي دي؟ نو هغه هم ماته ووایه، ما ورته وویل: نه مالک صاحب ولې به خفه کېږم، و یې ویل: نو بیا دوه ورځې ته ولې نه راځې او دا څه وخت کېږي چې څېره دې هم راته نیولې معلومیږي، ما ورته وویل: نه مالک صاحب هیڅ خبره هم نه ده، مالک صاحب پورته شو او ویې ویل: ښه زه پوه شوم چې ته ستړی شوی یې او په کمپنۍ کې کار درباندې زیات دی، ما وویل: نه مالک صاحب کار زیات نه دی.

مالک صاحب لاړ سهار شو، چای مې ورسره په ګډه وڅښلو، مالک صاحب وویل: د موټر کلیانې راکړه، ور مې کړې سیما ته یې وویل: ستا د موټر کلیانې عابد ته ورکړه، نور به عابد تا په موټر کې مکتب ته وړي او راوړي سیما ډېره خوشحاله شوه، مور یې هم خبره ورسره تائید کړه او زیاته یې کړه عابده! ته په کمپنۍ کې ستړی کېږې، سیما په موټر کې تر مکتبه وړه او راوړه، ما وویل: نه مورې، زه په کمپنۍ کې په کار خوشاله یم، نه په موټر چلولو کې، مالک صاحب وویل: ښه نو یو کار هم مه کوه، همدلته په کور کې اوسه او کله چې میلمانه راځي ناسته پاسته ورسره کوه.

مالک صاحب په پریکړه کې جدي و، زه غلی شوم مالک صاحب لاړ او حبیب الله یې ورسره بوتلو، کوټې ته پورته شوم سیما را پسې راغله، د مکتب کالي یې اغوستي وو او په لاس کې یې بکس و، زه په کټ کې ناست

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وم، مخې ته مې ودریده او ویې ویل: کالي دې بدل کړه. حبیب الله له بابا سره لاړو او زما تګ هم مکتب ته ډېر اړین دی، ځکه چې امتحانونه مو دي، زه همداسې ناست وم، را نږدې شوه او ویې ویل ښه ده، ته چې له ما دومره کرکه کوې، نو زه هم باید له ځانه کرکه وکړم او ځانته جزا ورکړم، زما ژوند هیچا ته هم ارزښت نه لري او هیڅوک هم زما پر درد نه پوهیږي، په غصه شوه او د دروازې پر طرف روانه شوه، ما ور باندې غږ وکړ سیما ! ودریږه.

بیا مې وویل: د چا په درد هغه څوک نه پوهیږي، چې درد یې نه وي لیدلی، ما خو ټول عمر پر دردونو او تکلیفونو کې تېر کړی دی، نو څنګه به دې پر درد نه پوهیږم، مخ یې را وګرځولو، په سترګو کې یې اوښکې ډنډ وې، ویې ویل: نو بیا کومه مجبوري ده چې ځان رانه لرې ساتې !؟ پخوا به ډوډۍ ته راتلې او اوس دې پښه نیولې ده او حتی په موټر کې مې هم تر ښوونځي نه رسوې.

ما ورته وویل: (موږ د وږي له حاله نه دی خبر او وږی د ماړه له حاله).
نور به درته څه ووایم، ته هلته درځه زه هم در پسې یم. د موټر د ګراج پر لور لاړم، موټر مې را وباسلو سیما هم را پورته شوه او د مکتب پر لور روان شو، ایینې ته مې وکتل سیما ماته حیران، حیران کتل، زما په ور پام کېدو یې هم سترګې ټیټې نه کړې.

ویې ویل عابده ! ما په ژوند هم دروغ نه وو ویلي، خو نن مې دروغ هم وویل. هغه داسې چې مونږ امتحان نه لرو، بلکې نن ورځ رخصتي ده، ما ورته وویل: نو بیا د څه لپاره راغلو سیما وویل اوس ماته له هر استاد ستا خبرې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګراني دي او له هر کتاب څخه ستا د ژوند خاطرې اوس هسې هم له غمونو سره بلده شوې يم، له حبيب الله مې ستا په هکله ډېرې پوښتنې کړې دي، خو اوس غواړم هر څه ستا له خولې واورم، موټر ورو، ورو روان و، ماورته وويل: خو زه نه غواړم. سيما وويل: ولې په ما اعتماد نه لرې؟ ما ورته وويل نه دا خبره نه ده، اخېر مجبوريې کړم چې د کورنۍ او نرګس په اړه څه ورته ووايم.

سيما وويل: په دغه لار څه له مکتب هم تېر شه، زه بيا د ودرېدو درته وايم هلته يوې ملګرې ته ورځم، موټر غلی، غلی روان وو، کيسه مې ورته داسې پيل کړه، زه يوه مور او يو پلار لرم، د خپلوانو له جملې څخه مې يو هم ماما دی، چې يوه مېرمن، يوه لور او يو زوی يې درلودل، ځنګ پر ځنګ مو کورونه وو او يو دبل سره مو ډېره ښه ګذاره درلوده. ماما مې قدرت الله نومېده، د ماما ناوې مې زرينه نومېده، زوی يې احمد او لوريې نرګس.

سيما! زه په يوه غريبه کورنۍ کې رالوی شوی يم، مکتب مې هم نه دی لوستی، د جماعت له ملا مې ديني زده کړې کړې دي او ليک لوست مې هم ورڅخه زده کړی دي، پلار مې دهقاني کوله، نور د پيسو درک نه و، د يوه او بل فصل را رسېدو ته به مو سترګې غړولې، پلار مې ډېر مهربانه سړی و. کارونه به يې په خپله کول او ماته به يې ويل: زويه! يوازې له مولا صاحب څخه درس وايه، کار زه کوم، وخت تېرېدو او داسې ورځ هم را ورسېده چې زه يې پر سهار ايران ته را روانېدم، تياره سهار و، مور غږ را باندې وکړ، زويه! پورته شه د لمانځه وخت دی، پورته شوم، مور مې ژړل، مخ لاسونه مې ومينځل، لمونځ مې اداء کړ، مور مې چای راته راوړ نرګس هم راغله، د ماما بښځه مې هم ورسره وه.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مې په دوو پیالو کې چای راته سره‌ولو نرګس ماته کتل چای مې وڅښلو پورته شوم د سفر وسایل مې را واخیستل لکه جامې او داسې نور ماما مې، د ماما ښځه، مور او پلار مې ټولو ژړل خو نرګس داسې ژړل، چې ته به ویل: یو لوی غم یې پر زړه تېرېږي ټول را تر غاړې وتل، مور مې را پسې ډېره خفه وه او اوښکو یې د ګریوان پر لور لار خپله کړې وه، په وروستیو کې نرګس لاس راکړ او دسمال یې زما سترګو ته ونیولو او ویې ویل:

دا واخله خولې به پرې پاکوې، دا خبره ډېره درنده را باندې پرېوته، ما فکر وکړ چې بیا لکه چې په ژوند کې هم سره نه وینو، غیږ مې خلاصه کړه، په سترګو کې مې د هجر اوښکو ډنډونه جوړ کړي و، نرګس غیږې ته را ولویده، دا وخت ما هیڅوک هم نه لیدل او ځان مې په یوه بل جهان کې احساسوه، د زړونو په درزا کې مو یوه بل ته خبرې کولې او د ټول عمر انتظار وعدې مو سره کولې، لږ را په هوش شوم، لکه خوب چې وینم، نرګس مې له غیږې څخه لرې کړه، ګریوان مې د نرګس په اوښکو لوند و، روان شوم مور اوبه را پسې توی کړې، په بار، بار مې د کور په طرف مخ راګرځاوه، له کوره، ډېر لرې شوی وم مخ مې را واړولو، د بام پر سر یو څوک ښکارېدل تر هغه پورې ولاړ و، چې له سترګو مې پناه شول.

د موټر په ائینه کې مې سیما ته وکتل، غبرګې غبرګې اوښکې یې پر سپین مخ را روانې وې زه چپ شوم، سیما سترګې له اوښکو پاکې کړې وې، ویې ویل د موټر مخ را وګرځاوه، کومه بله ورځ به ورشو اوس به کور ته لاړ شو. ځکه چې زما حالت ښه نه دی، د موټر مخ مې را وګرځولو او د کور پر لور مو حرکت پیل کړ. سیما وویل: واقعیت چې له درد ډک داستان و، د ستا پر

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشکلاتو زه پوهېږم، خو ته باید زما مشکلات هم له پامه ونه غورځوې، ځکه چې زه وخت ته اړتیا لرم، ترڅو تا هېر کړم، د نرګس لپاره هغه زما خور ده او ته زما د یوې پاکې، سپېڅلې او معصومې پښتنې خور امانت.. د دغه خبرو په ویلو سره سیما چوپ شوه او په یوه څنګ کېږه شوه، زه ور خطا شوم، موټر مې ودراوه، په چټکۍ یوه دوکان ته ورغلم او به مې ترې را واخیستې او د سیما پر مخ مې وشیندلې، سیما سلګۍ وکړې، سترګې یې وغړولې، په یوه دردناک او له غم څخه په ډک نظر یې راته وکتل، چې زما زړه یې سوری کړ او د ځان لپاره یې پکې جونګړه جوړه کړه.

سیما وویل: زه بخښنه غواړم ځان یې را سمبال کړ، ما موټر ته حرکت ورکړ سیما وویل: څه چې وشول باید داسې نه وای شوې، ما ډېر وځورولې، زه به بیا هیڅکله هم ستا مخې ته نه درځم او بیا به ستا زړه ازار نه کړم.

سیما که اوس هر څه ویل، خو سترګو یې خپل کار کړی وو، خبرې یې کولې ما نه اورېدې. خدای خبر څه به یې ویلي وي، خو زه نه پوهېدم چې ولې ور څخه متاثره شوم، خبرې مې ورسره پیل کړې او داسې مې ورته وویل: سیما ته یوه ډېره ښکلې نجلۍ یې او له علم ادب هم برخمنه یې، دا ټولې هغه ځانګړتیاوې دي، چې زما کلیواله نرګس یې هم لري، زه ستا په احساساتو پوهیږم او ستا درد محسوسولای شم، خو زه یو مزدور یم او ته د یوه خان لور!؟

ته پوهېږې که چېرې ستا پلار خبر شي، نو څه به وشي !؟ مړه به دې کړي او زما مرګ خو ورته هیڅ هم نه دی او بله دا چې زه له خپلې نرګس سره

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دومره مېنه کوم، چې... ما همداسې خبرې کولې خپل روحیات مې بایللي وو، ما داسې فکر کولو چې زه له نرګس سره خبرې کوم، کور ته ورسېدو، پهره دار دروازه خلاصه کړه او کور ته دننه شو، سیما زما پر خبرو حیرانه معلومېده، د موټر دروازه مې خلاصه کړه، سیما همداسې په موټر کې ناسته وه، د کوزېدو توان یې نه درلود، په موټر پورې مېخ شوې وه، دروازه مې ورته خلاصه کړه، سیما ښکته شوه او په ځنګېدلو قدمونو د کوټې پر لور روانه شوه.

کتابونه هم ور څخه پاتې شول، کتابونه مې را واخیستل او د سیما د کوټې پر لورې ورغلم، لږ پښه نیولې شوم او بیا بې اختیاره کوټې ته ورننوتم، زما په ورتګ سره سیما له ځایه پورته شوه او حیران، حیران یې راکتل او له لاسه یې کوچنی بکس ولوېد، د بکس په لوېدلو له بکس عکسونه وغورځېدل.

ډېر عکسونه وو، زه ور ټیټ شوم، عکسونه مې ټول ول، سیما هم د عکسونو په ټولولو پیل وکړ، عکسونه ټول زما وو، عکسونه مو سره ټول کړل، سیما ورخطا ودریده، ویې ویل بخښنه غواړم، ستا بې اجازې مې ستا عکسونه اخیستي دي او اوس غواړم چې دا ټول زما خور نرګس ته ولېږم، زه ترې راووتم سیما په کوټه کې پاتې شوه، د غرمې ډوډۍ مې وخوړه، د سیما مور کوټې ته راغله، ویې ویل: زویه! د سیما سخته ګرمه تبه ده، ډاکټر ته یې نه پوهېږم دا څو میاشتې کېږي، چې یوه ورځ روغه او بله ورځ ناروغه وي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

له کوټې راووتم، سیما ته ورغلم ورته مې وویل: څنګه یې؟ سیما وویل: ښـه یم، بیا مې ورته وویل: مور دې ویل چې ډاکټر ته یې بوځه، سیما وویل: کوم ډاکټر ته؟ زه د کوم بل ډاکټر تګ نه یم، ځکه چې ډاکټر مې مخې ته ولاړ دی، زما لپاره له ټولو ډاکټرانو لوی ډاکټر.... په کټ کې را کېناسـته، ویې ویل: دغه ده زه روغه شوم، ما ورته وخندل، نه پوهېږم څه وکړم.

سیما وویل: ورځه خپلې کوټې ته ترې راغلم، د سیما مور ته مې وویل: مورجانې سیما وایي روغه یم او ډاکټر ته د تلو حاجت نشته، مور یې وویل:ښه ده. ورځې تېرېدې او د سیما مینه زیاتېده، هره ورځ به مې ښوونځي ته بیوه او راوسته، یوه ورځ ښـوونځي ته په لاره وو، سیماوویل: ما د نرګس لپاره یوه تحفه تیاره کړې ده، چې یو داسـې څوک پیدا شـي چې ورتـه ویې رسـوي، ماوویل: زه هم چې یو ځل له کوره راوتلی یم، پوښتنه مې نه ده کړې خدای خبر مور او پلار نرګس او د نرګس مور او پلار به څنګه وي، خو خیر څه چاره به جوړه کړو.

حبیب الله ته به ووایو، ترڅو په چا به یې راته واستوي، سیما وویل: نه زما پلار ته به زه ووایم، هغه به یې واسـتوي، ځکه چې هغه ډېر خلک پیژني، ما ورته وویل: مالک صاحب که په تا شک وکړي، سیما وویل: زما پلار په ما ولې شـک کوي، زه به ورته ووایم چې د عابد دی او خپل کور ته یې استوي، زه غلی شوم، مکتب ته ورسېدو، سیما ښکته شوه او زه بېرته کور ته راغلم، نرګس تـه مې ځانته یو خط ولیکلو او کوټې ته ځانته، پر سـبا ورځ مالک صاحب وویل:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیما راته وویل چې عابد یو څه تحفه کورنۍ ته لیږي، زه هم باید ستا کورنۍ ته یو څه ولیږم، عابده! ته خو ما خپل زوی ګڼلی یې، زما هر څه ستا دي، ستا کورنۍ ته به زه دومره څه ولیږم چې تر ډېره به یې بس شي. احمد شاه هسې هم کلي ته روان دی، هغه به یې وروړي، سیما پورته شوه، یو بکس یې را واخیست، درونددرنه معلومېده، مالک صاحب خپلې ښځې ته وویل: په صندوق کې مې پیسې ایښودلې دي، هغه را واخله، پیسې یې را واخیستې، د پیسو په لیدو زه حیران شوم، ځکه چې ما په لومړي ځل دومره پیسې ولیدې، مالک صاحب په بکس کې کېښودې، ما هم له جیبه دوه خطونه را وایستل، ومې ویل مالک صاحب دا به هم پکې کېږدم، د خپلې روغتیا مې کورنۍ ته پکې یو څه لیکلي دي، مالک صاحب وویل:

ایا ته لیکل او لوستل هم کولی شې؟ ما وویل: ګزاره کوم. مالک صاحب خوشاله شو، مالک صاحب سیما ته وویل: بکس د موټر په وروستي سیټ کې کېږده، سیما پورته شوه، بکس یې ورسره واخیست او لاړه، زه هم پورته شوم حبیب الله ته ورغلم ټوله کیسه مې ورته وکړه. حبیب الله وویل:

د قسمت کارونه دي، سیما ته هم ووایه او ته هم فکر کوه، ترڅو مالک صاحب در باندې پوه نه شي، ما وویل ما سیما ته دا خبره کړېده، ترڅو چې ډېر فکر وکړي او زه خو هسې هم ډېر فکر کوم.

وخت تېرېدو. احمد شاه خپل وطن ته لاړ او بېرته راغی، زه یې په لیدو ډېر خوشحاله وم، ځکه چې ما فکر کاوه چې د کورنۍ حال احوال به یې راته راوړی وي، احمد شاه ته مې کلکه غېږه ورکړه، په تلوسه مې ترې وپوښتل:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنګه زمونږ کلي ته هم تللی وې؟ احمدشاه وویل: هو استا کورنۍ مې ولیده، ستا په خبر ورورولو ډېر خوشاله شول.

دوه شپې مې ورسره وکړې، الله ج دې ورسره ښه وکړي، ډېر عزت یې راکړ، بکس یې خلاص کړ، ماته یې په یوه دسمال کې تړلي شیان راکړل، ویې ویل: دسیما لپاره هم ستا کورنۍ څه راکړي دي، ما ورته وویل: ماته یې راکړه، هغه یې هم راکړل، زه خپلې کوټې ته لاړم، خپل دسمال مې خلاص کړ، په دسمال کې بادام، چارمغز او داسې نوره وچه مېوه وه او یو کوچنی او پر لاس جوړ شوی دسمال هم په کې ایښی و.

دسمال مې خلاص کړ، دوه خطونه پکې وو، یو مې کورنۍ رالیږلی و او بل لیک نرګس رالیږلی و، لیک مې پرانیست، نرګس لیکلي وو:

مونږ ټول روغ او جوړ یو، ستا د صحت په هیله، مور او پلار جان دې، زما مور او پلار ټول درته سلامونه نیکې هیلې او ښې پیرزوینې وړاندې کوي، ستا لیکونه د سیما تحفه او د مالک صاحب هغه ډالۍ هر څه تر مونږ را ورسېدل، مونږ له هر څه ستا روغتیا ته ډېر لېواله او خوشحاله یو، د ټولو ډېر یادېږې او هر وخت دې یادوي او د عاګانې درته کوي، د مالک صاحب په رالیږل شویو پیسو مو ټول ضرورتونه پوره شول، الله (جل جلاله) دې ورسره ډېر ښه وکړي مور ورته په هر لمانځه کې دعاګانې کوي او وایي چې عابد زوی ته مې ولیکه، چې ډېره ښه ګوزاره دې ورسره کوي

د پلار جان ناروغي دې هم اوس ښه شوې ده، خو تا ډېر یادوي او ستا د لیدو په هیله شپه او ورځ الله (جل جلاله) ته سوالونه کوي، ستا د خبر د را رسېدو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر مهال دومره خوشاله ۆ، چې د خوښۍ اوښکې یې تویولې، اوس وایي چې ماته دې زړه نه خوري زه اوس ښه یم، سفر په ډاډه زړه کوه، الله (جل جلاله) دې څولۍ مه تشوه او الله (جل جلاله) دې په هر حالت کې سر لوړی لره.

مور جانه هم زما تر څنګ ناسته ده، دعاګانې درته کوي، نورې خبرې را لنډوم، خدای دې خوشاله لره، د ځان ډېر، ډېر خیال ساته، د خپلې کورنۍ لپاره.

والسلام ستا د لیدو په هیله!!

لیک مې ولوست، زړه مې غوښتل چې والوځم، خپل کلي ته ځان ورسوم او خپله کورنۍ ووینم، شاته مې وکتل سیما ولاړه وه، ما سترګې وچې کړې او پورته شوم.

سیما وویل: عابده! هغه زما امانت دې څه کړو؟ ما دسمال ته اشاره وکړه، سیما دسمال واخیست او پر کټ کېناسته، دسمال یې پرانیست او بېرته یې سره غوټه کړ، سیما وویل: ته ژاړې ولې؟ څه شوي دي، ایا ستا کورنۍ خوښه ده؟ ما وویل: هو! ښه ده، سیما هیڅ خبره هم نه ده، هسې زړه مې... پر سترګو مې اوښکې راغلې، زړه مې ډک، ډک کېدو د ماشومانو په څېر مې اوښکې تویولې، ژړا مې نه تم کېده، سیما را نږدې شوه، په دواړو لاسونو یې زما اوښکې پاکولې، خو زما له سترګو چینې جوړې شوې وې، سیما هم په ژړا شوه او بیا یې وویل: عابده! که ته همداسې اوښکې تویوې، نو زه به له غمه مړه شم، اوښکې یې را پاکې کړې او اوبه یې راکړې، اوبه مې ترې واخیستې او ومې څښلې، سیما وویل: ستا خو تبه ده پر کټ پرېوتم،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیما را باندې کمپله واچوله، خوب یوړم، چې را ویښ شوم حبیب الله هم کوټې ته راغلی و، زما پر تندي یې لاس کېښود، ویې ویل: ته څنګه یې؟ اوس مالک صاحب هم راغلی ؤ، ستا پوښتنه یې کوله او ما ملک صاحب ته وویل، چې خوبولی دی. سیما رانوته پریشانه معلومیده، زما د حال پوښتنه یې وکړه، حبیب الله په غصه ورته وویل: چې څنګه وي نو ستا یې پرڅه؟ دا هرڅه ستا د لاسه کېږي، که زه دا سې خبر وی، نو زندان ته به تللي و، خو دلته به نه راتلو، ځکه دغه کور خو زما د عابد لپاره تا جهنم جوړ کړی دی

توبه، توبه وایي چې کانې ځي د یتیم پر سر لګیږي، هسې خو غمونه کم و، اوس په دې غم هم اخته شو، د سیما له سترګو اوښکې وڅڅېدې، په عاجزانه غږ یې وویل: زه له تاسو دواړو بخښنه غواړم، چې ما زحمت در کړی دی، دا هر څه چې زما له امله دي، نو زه به هیڅکله هم د عابد مخې ته رانشم او ما به هیڅکله هم بیا ونه وینئ، ځکه چې زه د عابد خوشالي غواړم، هسې هم ژمنۍ رخصتۍ را نږدې شوې دي، زه به مې د ترور کره تهران ته لاړه شم

سیما ډېرې په ورو او له ډېره غمه په یوه لویه ګیله کې چې له مونږ یې لرله، خبرې کولې، ما ورته وویل: نه سیما دا هر څه چې وشول دا د تقدیر لوبه وه، په دې کې ستا هیڅ قصور نشته، زه له تا ګیله نه لرم، بلکې له تا مننه کوم، حبیب الله وویل: سیما! زه بخښنه غواړم، د عابد په سترګو کې زه یوه ذره خفګان هم نه شم لیدلی، د عابد په خفګان زه ویلې کېږم، زما زړه اور اخلي، ځکه چې په ما له ځانه هم ګران دی او د یوه ورور په صفت زما دا دنده ده، چې له مشکلاتو یې بچ وساتم.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه بیا هم له تا څخه بخښنه غواړم، هیله ده چې ته خفه شوې نه وې، سیما وویل: زه درته چای راوړم او لاړه. مالک صاحب کوټې ته راغلو، زه وویریدم هسې نه زمونږ خبرې یې اوریدلې وي، په کټ کې را کېناستم، مالک صاحب مې پر اوږه لاس کېښود، حبیب الله ته یې وویل: هغه زما موټر چالان کړه، عابد ډیر ناروغ دی دا ډیر وخت کېږي چې رنګ یې ورځ په ورځ ژیړیږي، ترڅو یو روغ ډاکټر ته یې بوځم، ماورته وویل: نه زه ښه یم مالک صاحب وویل: نه هسې هم سیما به هم بیایم، هغه هم کله ناروغه وي او کله روغه، ذهن یې هر وخت پریشانه وي، په یوه غږ خو درته غږ هم نه کوي او هسې لږ چکر به هم ولګوو، ما هم ورسره ومنله، موټر ته پورته شوو.

حبیب الله سټرینګ ته کېناست او مالک صاحب ور سره په څنګ کې، زه او سیما په وروسته سیټ کې کیناستو، مالک صاحب وویل: سفر مو لږ لوی دی، تهران ته ځو هلته ډیر ښه، ښه ډاکټران شته او هلته مې یوه خور هم اوسیږي، دا ډیر وخت کېږي نه یم ورغلی، یو دوه شپې به ور سره وکړو، لږ ساعت به مو تیر شي، مونږ ټول غلي وو، ما د ځنګلونو، کورونو، سرکونو او باغونو سیل کاوه، موټر په چټکۍ روان و.

په ټوله لاره مالک صاحب او حبیب الله سره خبرې کولې، خو زمونږ ترمنځ خاموشي وه، کله، کله به مالک صاحب وویل: که څنګه زویه! ما به ورته وویل: همداسې ده، په خبره به پوی نه وم، ځکه چې زه جسماً له دوی سره او روحاً له خپلې نرګس سره څنګ پر څنګ ناست وم، د ملا صاحب درس مې لوستو، یوه او بل ته یې تیروو، یو نیم ټکی به له ما هېر شو، خو نرګس به راته ښودلو او ما به هم زده کړ، هو ربښتیا څنګه به مې نه زده کولو، زما استازې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نرگس راته ښودلي وو، مالک صاحب وویل: حبیب الله یو څه مېوه به له دوکانه را واخلو حبیب الله د سرک یوه څنګ ته له دوکان سره نږدې موټر ودرولو، دواړه ورکوز شول.

سیما ماته وکتل راته وېې ویل: ته بیا د څه سوچونه وهې، چې د پلار جان خبرو ته دې ځواب نه ورکاوه؟ ما وویل: ما هیڅ هم نه دي اورېدلي، پلار جان دې څه ویل؟ هغه دې د کورنۍ په اړه خبرې کولې. نرګس ورته خط را لېږلی و، مور او پلار دې ورته مننه کړې وه، نور هغه لیک ما هم نه دی لوستی، چې څه به یې پکې لیکلي وي. دوی موټر ته را پورته شول، منې او ملتې ورسره وې دوی خپله برخه ترې واخیسته او نوره یې مونږ ته را کړې، سیما زما ترڅنګ نږدې کېښودې، ما ورته وکتل مخ مې ترې واړولو، و مې ویل زړه ته مې نه کېږي، حبیب الله وویل: عابده! ته یې ولې نه خورې؟ ما ورته وویل: هسې زړه ته مې نه کېږي. مالک صاحب وویل: ښه ده مخته نور دوکانونه هم شته، بل څه به درته را واخلم. ما ورته وویل:

نه مالک صاحب بس همدغه به وخورم، ما مېوې ته وکتل، سیما لاس را وړاندې کړ، په لاس کې یې منه وه، په سترګو کې یې د اخېستو هیله په بار، بار کوله، ما نه ترېنه اخیسته، خو چې ورته و مې کتل، له حیا یې سترګې ټیټې کړې، مخ یې له منې څخه هم تک سور و، منه مې ترېنه واخیسته. تهران ته ورسېدو، مالک صاحب وویل: زه د خور لپاره څه تحفه اخلم. خو څه به ورته واخلم؟ په فکر کې شو، بیا یې حبیب الله ته وویل: لږ مخته لاړ شه، بیا چپ اړخ ته وګرځه، هلته د سرو او سپینو زرو دوکانونه دي، څه سره زر به ورته واخلم، خور هم حق لري، دوکانو ته ورسېدو مالک صاحب وویل: تاسو کېنئ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

موټر ژر راځو، سیما ورته وویل: پلار جانه! زه هم درسره کوزېږم او دځان لپاره یو څه اخلم، مالک صاحب وویل چې داسې ده نو راځئ. له موټره رابښکته شوو، حبیب الله موټر ته پاتې شو، یوه دوکان ته ورننوتو، له بنګلو، بنګلو ډېزاینې سرو او سپینو زرو څخه ډک و، مالک صاحب د خور لپاره سره زر واخیستل، د سیما نه خوښېدل، دوکاندار ورته ډېر ډیزاینونه وښودل، خو د سیما په زړه نه لګېدل، دوکاندار بل دوکان ته لاړو، ترڅو نور ډیزاینونه هم راوړي، بې اختیاره مې سرو زرو ته کتل، دوه په یو ډېزاین ګوتمې مې را پورته کړي، ومې ویل: څومره ښایسته ګوتمې دي، سیما رانه واخیستې، دوکاندار راغی، نور ډیزاینونه هم ورسره و، سیما ګوتمې راکړې، غلې یې راته وویل: ورته ووایه چې دغه یې خوښې شوې، ګوتمې مې ترې واخیستې، دوکاندار ته مې ورکړې، مالک صاحب وویل: تاسو موټر ته درځئ، ګوتمې به زه درورم، موټر ته ور روان شو، حبیب الله وویل: راغلئ؟ ما د هو په مانا سر وخوځاوه، مالک صاحب هم راغی.

موټر ته پورته شو، موټر حرکت وکړ، د سیما د ترور کور ته ورسېدو، مالک صاحب له موټر ښکته شو، د دروازې د هارن بټن یې ټینګه کړه، له کور څخه څو شېبې وروسته یو پر عمر پوخ سړی راووت، د مالک صاحب په لیدو یې څېره وغوړېدله او خوشحاله معلومېدو، له مالک صاحب څخه یې غېږه بدله کړه او له موټر سره یې هم ستړې مه شې وکړه، مالک صاحب موټر ورته معرفي کړو، دی یې هم راته معرفي کړ، نوم یې ګل خان و او د مالک صاحب د خور خاوند و، یو بل ځوان هلک هم راووتو، له موټر سره یې روغبړ وکړ، تنګه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریشـي یې پر تن وه، ډېره او بربټ یې خریلي وو، ګل خان وویل: دا مې زوی دی، نوم یې اصف دی، راځئ حجرې ته، اصف به موټر راننباسي.

اصف د کور دروازه خلاصه کړه، موټر ته ور روان شو، تګ یې په ما ښه ونه لګېدو، ځکه چې هلته سیما وه، له لویې دروازې تېر شـو، حجرې ته ور وګرځېدو، کېناستو اصف راغلو چای یې هم ورسره راوړ، ګل خان پوښتنه رانه وکړه، څه ناروغي لرې، مالک صاحب ور وړاندې شو هر وخت یې پر سر بوج وي، پخوا موټر وهلی وو بیا ښه شو.

خو اوس بیا ناروغ معلومېږي او کمزوری شوی هم دی، چای مو سره وڅښلو، ګل خان وویل: اوس دلته ډېر ښه، ښه ډاکټران شته، اوس له هندوستان څخه یو پروفیسور راغلی دی، ډېر هوښیار دی او ښه خو داده چې افغانی دی، زمونږ له خلکو سره ډېره ښه ګوزاره کوي.

زه غلی وم، مالک صاحب وویل: ښه ده لومړی به ډاکټر ته ور شو، چې څه وایي، بیا به لږ ګرځو لو ته هم وزګار شو، ګل خان اصف ته وکتل، هله هغه زما موټر را وباسه، سیما او مور ته دې ته هم ووایه، چې ځانونه تیار کړي، ترڅو ډاکټر ته لاړ شو. اصف لاړ، مالک صاحب او ګل خان سره خبرې کولې، زړه مې را تنګ شو، خفه وم، د اصف څېره ښه را باندې نه لګېده، کینه مې ورسره پیدا شوه، خو بلاخره له کوره روان شوو او یوه ډاکټر ته ورغلو، مالک صاحب مې ناروغي ورته بیان کړه، ډاکټر راته نسخه ولیکله او هدایت یې راته وکړ، ترڅو تشویش ونه کړم، له ډاکټر څخه را ووتو، مالک صاحب، ما

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او سیما ته دوا د نسخې له مخې واخیسته، د دماغو دوا وه، خو مونږ ته خپله ناروغي معلومه وه.

د ډاکټر تر کتنې وروسته بېرته د ګل خان کور ته راغلو، دوه شپې مو ورسره وکړې، لږ ساعت مو تېر شو، په دریمه ورځ سهار وختي مو بېرته د راتلو اراده وکړه، ګل خان د پاتې کېدو ټینګار کاوه، خو مالک صاحب وویل: خیر نن به لاړ شو، دومره ساعت مو تېر شو، بیا به بله ورځ راشو، ګل خان وویل چې تاسو نه پاتې کېږئ، نه مو را ایساروم، خو سیما به دلته پاتې شي او هسې هم د مکتب رخصتي دي، مالک صاحب هم غلی و، څه یې نه ویل، حبیب الله ماته وکتل، خدای خبر زما پر زړه به څه تېرېدل، خولې را باندې را ماتې شوې.

غوښتل مې را سره لاړه شي، د حجرې دالان ته مې وکتل، څه مې ویل، په خوله کې مې خبره را وچه شوه، خوشاله شوم سیما د حجرې دالان ته راننوته او چادري یې پر لاس اچولې وه، ګل خان ور وکتل، سیما لورې ته چېرته ځې، ترور دې ویل همدلته پاتې کېږې، سیما په غلا را وکتل ما سترګې ښکته واچولې، ویې ویل: ماما اوس به لاړه شم، د مور به هم راته اند ېښنه وي، ګل خان ورسره نه منله، خو اخېر سیما ورته قناعت ورکړ، رخصت مو سره واخېست، په موټر کې کېناستو، زه خوشاله وم، ځکه چې له بل هجران څخه خلاص شوم، لکه ماهي چې له اوبو را وباسې او بېرته یې پکې ایله کړې، زه نه پوهېدم چې ولې له سیما پرته زنده ګي راته ګرانه ښکارېده، خو اخېر هم په دې راز پوه شوم، د سیما ټول کړه وړه نرګس ته ورته وو او سترګې خو یې بیخي نرګس ته تللي وې.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیما هم خولې معلومیده، د څه ځنډ وروسته کور ته را ورسیدو، د سیما مور رامخې ته شوه، شکر له مودو راهیسې وروسته دې خوشحاله وینم او بله دا چې له کلي څخه درته لیک هم رارسیدلی دی، ما په نیولي غږ وویل: لیک چاراوړ؟ د سیما مور وویل: د احمد شاه دوی کلیوال، احمدشاه ته ورکړی و، ما په بیړه وویل هغه چېرته دی؟ مه وارخطا کېږه، راځه په الماری کې مې ایښی دی، په ګړندیو ګامونو ورسره روان شوم، لیک مې را واخیست، خپلې کوټې ته روان شوم، په فکر کې شوم، یا خدایه! ما خو هغه بل لیک هم نه دی لوستلی، چې څه به یې پکې لیکلي وي، بیا بل لیک راغی، لیک مې پرانیست، پر کټ کېناستم، د لیک په لوستو مې پیل وکړ، د هرې جملې په لوستو مې رنګ ژېړیدو.

کنټرول مې له لاسه ورکولو، بیا مې لیک ولوستو پورته شوم په کوټه کې را وګرځېدم، نه پوهیدم چې اوس باید څه وکړم، ما څه فکر کولو او څه وشول، یا الله خاورې ته مو خطر دی، عزت ته مو خطر دی، لیک مې را واخیست، بیا مې په لوستلو پیل وکړ، لیکلي یې وو:

السلام علیکم عابد جانه! مور، پلار او ټول درته سلامونه وایي، وروسته له سلامه هیله ده چې پخواني لیکونه درته رسیدلي وي او ددې لیک د رسېدو په هیله، زمونږ په خاوره کې ډېر بد حالت را منځته شوی دی، قتلونه، یو تر بل دښمنۍ، خورې شوې، جنګ، جنجال د واک ته رسیدو پر سر هر څوک سره په جنګ دي او د وینو لښتي روان دي، د روسانو او مجاهدینو ترمنځ سخته جګړه روانه ده، په خپل منځ کې هم د خلقي، مجاهد، اشرار او کمونیست پر نومونو سره وژني، مونږ اوس په امن کې یو لا مو خپلې لمنې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اور نه دي اخيستي، تاته انتظار يو، ترڅو راشې، څنګه چې ليک درته ورسېدو، په همغه شپه کې را روان شه، په کابل مه راځه، ځکه چې هلته سخته نښته روانه ده، له بي بي سي راډيو يې وويل او دا يې هم وويل چې لارې هم اکثريت تړل شوې دي، په کومه بله لار راشه، مونږ ټول ستا انتظار باسو ستا د راتلو په هيله، د خان ډېر خيال ساته وسلام.

ستا نرګس ستا د ليدو په هيله شپې او ورځې سبا کوي، هجر دې ما سوځي او يادونه دې ما ايره کوي، ستا د راتلو په هيله، ستا د مېنې تږې، ستا ليونۍ نرګس.

له خولې مې چيغې راووتې ځان زما په اختيار کې نه و، نه پوهېدم چې څومره به مې ژړلي وي، په څه حال به شوی وم، وجود مې دروند و، سر مې درد کاوه، سترګې مې وغړولې، مالک صاحب مې مخته ولاړ و، حبيب الله زما سر پر خپل زنګون ايښی و، سيما وويل: اوبه وڅښه، را نږدې شوه اوبه مې ترې واخېستې.

د سترګو اوښکې يې زما پر مخ را ووريدې، له اوبو مې غړپ وکړ، سيما ته مې ورکړې په سوي او معصومانه غږ يې وويل: لږې نورې هم وڅښه، ور غبرګه مې کړه، له مرۍ مې نه تيرېږي.

حبيب الله وويل: عابده! داسې څه شوي دي چې ته يې دومره وار خطا کړې يې، پورته شوم ليک مې حبيب الله ته ورکړ، په لوستلو يې پيل وکړ، هره شيبه يې رنګ زيږيدو، له لاس څخه يې ليک وغورځېدو، پر کټ کې لکه بت کېناست. سيما ليک په لوړ اواز ولوست، په سترګو کې يې اوښکې ډنډ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوې، پر مخ یې را ماتې شوې، مالک صاحب له کوټې ووت، حبیب الله هم د مالک صاحب لاره خپله کړه، زه لکه یو بې روحه انسان ولاړ وم.

اوس مې هم ښه په یاد دي، سیما مې تر څنګ ولاړه وه، ویل یې: ته به لاړ شې زما د زړه باغ به تالا شي، پاڼې به یې ورژیږي او په یوه سپېره دښته به بدل شي، زه په دې نه پوهیږم چې له تا بغیر به زه یوه شېبه څنګه تېروم، په غیږ کې را ولویده سلګۍ یې وهلې او ګیلې یې راته کولې، په دې وخت کې حبیب الله کوټې ته راغلی و، خو زمونږ هیڅ ورته نه و پام شوی، زما پر مټ یې لاس کېښود، ځان ته مې پام شو سیما مې له ځانه لرې کړه، هغه هم د یوې داسې شېبې په لیدو حیرانه شوه، شاید دا هر څه یې چې وکړل، په اختیار کې یې نه وو، هغه په ځان نه وې پوه شوې.

ګریوان مې د سیما په اوښکو لوند و، په بیړه له کوټې راووتم، بېرته کوټې ته دننه شوم، خپل ضروري شیان مې راټول، چې مالک صاحب کوټې ته راغلو، په ورو او غمجن غږ یې وویل: زویه! دا هر څه د خدای (جل جلاله) له طرفه دي، ته ور باندې صبر وکړه، خدای (جل جلاله) به خیر کړي، او بله دا چې ته هر کله وغواړې لاړ شې، نو زما له طرفه درته اجازه ده، ما وویل: زه همدا اوس غواړم حرکت وکړم، مالک صاحب وویل: سمه ده زویه! مه وارخطا کېږه، زه به همدا اوس ستاسو لپاره موټر را وغواړم، مالک صاحب له کوټې ووت بېرته په خپل کار بوخت شوم، ضرروي شیان مې راټول کړل، په بکس کې مې واچول، د نرګس هغه دسمال مې را واخیست، ترڅو خپلې اوښکې پرې پاکې کړم، له یوې سترګې مې تېر کړ، پر بله سترګه مې له نرم لاس سره یو ځای یو دسمال اوښکې پاکې کړې، پورته شوم سیما وویل: ته څې؟ ما وویل خامخا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بایدلاړ شم، ښه لاړ شه زما له طرفه زما خور ته سلامونه، وایه او بلدا چې غلې شوه او بیا یې په ژړغوني اواز وویل، چې زه به د ژوند تر وروستی سلګۍ پورې ستا په انتظار وم

هغه ګوتمې چې په تهران کې یې اخیستې وې، راکړې، ویې ویل یوه یې ستا او بله یې زما خور نرګس ته ور په ګوته کړه، له کوټې راووتم، حبیب الله هم تیار د موټر تر څنګ ولاړ و، د سیما له مور، مالک صاحب او احمدشاه څخه مو رخصت واخیست، مالک صاحب یو بکس راکړ، ویې ویل: درسره ویې ساته، مهم دی په کار به دې راشي، بکس مې ترې واخیست او موټر ته ور پورته شوم، موټر له کوره ووت، په شا مې ژر، ژر مخ را ګرځولو داسې راته ایسېده، لکه چې له خپله کوره روانېږم، سیما په دروازه کې را پسې ولاړه ده، حالات مې نه شول انځورولی لکه یو خوب چې وینم، ویروونکی او ځورونکی خوب، حالات مې ورو په ورو خرابېدل، سترګې مې پټېدې او وجود مې رابانديې دروند شو.

خوب راغی سترګو ته مې نرګس ودرېده په چیغو، چیغو یې ژړل او ویل یې، هغې درسره چل وکړ، پولیسو ته مو سپارې، د خدای لپاره ځانونه وژغورئ را ټوپ مې کړ، ډرایور مې یو دروند سوک پر سر وواهه، شاته یې پورې وهلم، قرار شه! اوس او به له ورخه تېرې دي، رښتیا یې ویل وجود مې حرکت نه شو کولی، حبیب الله ته مې وکتل، د ټولو غمونو څخه لرې او بې غمه پر سیټ پروت و، ډېره هڅه مې وکړه چې پورته شم، خو د پورته کېدو وس مې په وجود کې نه وه پاتې، سترګې مې پټېدې او پر ځان مې ورو، ورو واکمني له لاسه ورکوله

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه پوهیږم چې څومره وخت به تېر شوی وي، وجود مې درد کاوه، سترګې مې وغړولې توره تیاره وه، له ځایه را پورته شوم، پښه مې پر حبیب الله ولګیده، زګېروی یې وکړ او وخوځېدو، څوک یې؟ ما وویل حبیب الله زه یم، څنګه یې؟ را پورته شو، په ژړا یې پیل وکړ، غېږ یې رانه تاؤ کړه او زیاته یې کړه: یا خدایه! هم دومره مصیبتونه بس نه وو چې یو ځل بیا دې د دغو تورو تمبو شاته واچولو!؟ یا خدایه! دا دې په کوم ګناه نیولي یو؟ ته صبر راکړې، اوښکې مې ورته پاکې کړې، ومې ویل: په دې کې به مو خیر وي، انسان په خپله ښه نه پوهیږي.

مالا خبره نه وه خلاصه کړې چې څلور کسان راننوتل، لاسونه یې شاته را وتړل او له کوټې یې وباسلو، له لرې مې سترګې نه شوې غړولی، یو لوی دهلېز ته یې دننه کړو او بیا یې زېر زمینۍ ته ښکته کړو، پر چوکیو یې کینولو، لاسونه یې شاته د چوکۍ سره را وتړل، دوه نور کسان راغلل افسران راته ښکارېدل، پوښتنې یې را نه پیل کړې، څوک یئ، د کوم ځای یئ، چا دلته رالیږلي یئ، د کوم هېواد یئ، چاته جاسوسي کوئ؟ مونږ ورته وویل: غریب خلک یو، خپلې غریبۍ پسې راغلي یو، د هیچا لپاره جاسوسي نه کوو.

په وهلو، وهلو یې له پښو وغورځولو، خو مونږ د جاسوسۍ خبره ورسره ونه منله، په بار، بار یې تحقیقات راخخه وکړل، پنځه شپې مو په ډېرې سختۍ سره تیرې کړې، په نیمه خیټه به یې ډوډۍ راکوله، د وهلو څخه یې هم سهار بیګاه نه یو معاف کړي، شپږمه ورځ یې سهار وختي سترګې را وتړلې او یوه موټر ته یې ور پورته کړو، موټر ډېر مزل وکړ، له پاخه سړک څخه خام

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرک ته کوز شو، له اوږده مزل وروسته موټر ودرېد، له موټر یې را ښکته کړو او موټر حرکت وکړ، سترګې مې خلاصې کړې

حبیب الله ته مې وکتل رنګ یې تک زېړ شوی و، لکه په کلونو، کلونو چې ناروغۍ وهلی وي، ما وویل: اوس څه کوو؟ حبیب الله له لاسه ونیوم، څه پورته شه، لار ورکیه لاره وهه، ما وویل چېرته؟ را غبرګه یې کړه، په یوه خوا به حرکت وکړو، بس په کوم طرف ځو؟ په کومه چې راغلي یو، په همغه خوا نه ځو، ځکه چې نه غواړم د هغوی ظالمانو مخونه بیا ووینم او دغه ماته د ایران او افغانستان سرحد ښکاري، په دې خوا به لاړ شو، په چوپه خوله ورسره روان شوم، لږ مزل مو چې وکړ، حبیب الله په غریبو نیولي اندزا وویل: دا څو کاله سفر دغه خواري، مزدوري، دا تکلیفونه او زندان؟ مور د څه لپاره راغلي وو او دا څه را باندې وشول!؟

تش لاس راغلي وو او تش لاس به بیا ځو، پیسې یې را څخه واخیستې او د ملنګانو په څېر یې په ځنګل کې وغورځولو، په څومره لوی امید راغلي وو، مور، پلار، ورونه، خویندې او ټوله کورنۍ به راته انتظار وي او کوژدن به مې په سر کې سپین ګني، له یوې خوا زمونږ دې حالت ته ګوره او له بلې خوا دې پښتو، دې درنو دودونو ته، هغه خو به هر سهار او ماښام زما د راتلو لارې څاري او زما په انتظار به شپې او ورځې تېروي او ما ورسره وعده کړې وه، چې ډېرې پیسې به له ځانه سره راوړم او تا به ناوې جوړوم، خو ته مو اوس حال وګوره که په دې حال مې ووینې، نو زړه به یې وچوي، زما خو بیا هم خیر د ملګري حال مې وګوره! چې څه ور څخه جوړ شوي دي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخ خدايه ! څه وکړم، سوړ اسويلي يې وباسه او چوپ شو ، ځنګل ورو په ورو ډېرېدو ، د ونو او بوټو شمېر يې هم زياتېدو ، ډېر تږی شوی وم، حبيب الله ته مې د اوبو يادونه وکړه، ده وويل: زه هم تږی يم، لږ مخکې به لاړ شو که اوبه مو پيدا کړې لږه دمه به هم وکړو ، د اوبو شنهه هار مو واوريدو ، حبيب الله وويل: لکه چې وړاندې اوبه دي چې و مو کتل دغونډۍ له څوکو اوبه را بهيدې، کيناستو مخ او لاسونه مو ومينځل او ښې ډېرې اوبه مو وڅښلې، ډېرې رنې او يخې اوبه وې، پخواني تصويرونه يې را ياد کړل، سوچ پر مخه کړم، د خيال ښاپيرۍ مې د کلي پر شنو او يخو چينو خپلې وزرې رپولې، تېر وخت را په ياد شو ، نرګس مې تر څنګ ناسته وه، شنې اوبه بهېدې، تکنده غرمه وه، نرۍ، نرۍ شمال الوتو او د چينار له څانګو يې خوږ او شاعرانه غږ را ايستو ، نه پوهېدم په زړه کې مې يو درد احساسولو ، يو خوږ او نه هيريدونکی درد. نرګس وويل:

ته خبرې ولې نه کوې؟ نن راته بدل ښکارې، اوبه يې را وشيندلې، خو د پخوا په څېر بدې را باندې ونه لګيدې او ما د پخوا په څېر غصه ونه کړه، اوبه مې ورو نه شيندلې، نرګس غلې وه، سترګې مې ور واړولې، هغه هم هيجاني راته ښکاره شوه، په لاس کې يې ونيوم، څه شوي دي؟ نرګس زه نه پوهېږم نن دپخوا څخه په ما ډېره ښه لګېږې، هغه په غصه شوه، ولې پخوا در باندې ښه نه لګېدم؟ ما وويل:

نه ليونۍ داسې نه ده، خو اوس را باندې ډېره ښه لګېږې، ويې ويل: په مطلب دې پوهه نه شوم، د هغې لاس مې پر خپله سينه کلک ونيوه، زړه مې سخت درزېدو ، لکه يوه بده پېښه چې شوې وي، نرګس وويل: وی، ستا خو زړه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر درزېږي او لاس دې هم ګرم دی، لکه چې تبه دې ده، نه تبه مې نه ده، ښه یم، هسې یوه خبره مې کوله: زه نن ډېر ویرېږم هسې نه ته له ما جدا شې، زه خو بغیر له تا نه یوه دقیقه هم نه شم تېرولی، ته زما د زړه له درزا هېڅ وا نخښستل او ستا زړه هیڅ احساس نه شول کړای، نرګس غلې وه.

لکه چې لږه پوهه شوې وي، ما خبرو ته دوام ورکړ، نرګس زه نن ستا لپاره په زړه کې ډېر ځای لرم او ته زما زړه ګرځېدلې یې، اوس زما زړه وايي، چې زه، زه.... دا کلمه مې ډېره په سختۍ وویله، زه در سره مینه لرم، نرګس له حیا ځخه تکه سره واوښته، سترګې یې ټيټې کړې، چوپه وه، بیا یې وویل: دومره لویه خبره دې له ما پټه کړې وه، ایا پر ما دې باور نه درلود؟ ما وویل: نه دا خبره نه ده، هسې ما ویل ته خفه نه شې، سترګې یې راپورته کړې، په غبرګه کې را ولویده، سلګو واخیسته، په ژړا یې وویل:

ډېره، ډېره مینه درسره لرم، عابد جانه! د (جانه) کلمه دومره خوږه راباندې ولګېده چې بې اختیاره مې له سترګو ځخه اوښکې روانې شوې، ښه ډېر مو سره وژړل، د مینې او ناز ژاړه وه، ما هیځکله هم په ژړا کې خوند نه و لیدلی، خو دغې ژړا دومره خوند را کاوه، چې بیا مې تر نن ورځې پورې په هیڅ یو شي کې دومره خوند نه دی لیدلی، خورې ورې زلفې یې زما پر سینه پرتې وې او ګرمو اوښکو یې زما سینه لمده کړې وه، مونږ له دې جهانه تللي وو، ځان ته مو یوه بله دنیا جوړه کړې وه، یوه ښکلې دنیا، یوه داسې دنیا چې هلته یوازې مونږ اوسېدو، خوراک مو د یو بل سترګو ته کتل وو، ځښاک مو زمونږ اوښکې د یوه او بل په ګریوان تویول وو، هلته یوازې مینه را سره اوسېده او د محبت رنګینې خزانې ډېروونکی غږ مې واورېدو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نرګس مې له خپلې غېږې لرې کړه، د مینې دنیا مې ورانه شوه، د مالک صاحب زمان خان زوی و او سپي یې تر پړي نیولی و، غږ یې راباندې وکړ: څه کوې په دې سره غرمه؟

نرګس وارخطا وه، ما وویل: ستا څه کار؟ په غصه شو وړاندې راغی له مرې یې ونیولم، زما څه کار، ماته دې وویل!؟ پر مخ یې په څپېړه ووهلم، نرګس چیغه کړه، ماته غصه راغله، یو څو سوکه مې په خوله ووهلو، له خولې یې وینې روانې شوې او پر ځمکه را پرېوتو، اپلتې یې ویلې او اخطارونه یې راکول، نرګس مې له لاسه ونیوه او د کور پر خوا روان شو.

حبیب الله را باندې غږ کړ: چېرته تللی یې؟ وو هریدم، ومې ویل: هیڅ، هیڅ هم نه وو، څه حرکت به وکړو، په وطن شپه را روانه ده ګوندې ابادۍ ته ورسېږو، که نه ځیرې کوونکي ځناور به مو وخوري، روان شوو.

سترګه په ړوبېدو وه، ځنګل ورو، ورو تیاره کېده او ورځې خپله واکمني شپې ته سپارله، خو مونږ کومې ابادۍ ته ونه رسېدو، تیاره زیاته شوه، لاره مو نه شوه پیدا کولی، حبیب الله ودریدو، اوس څه کوو؟ دلته خو کوم خوندي ځای نشته چې پنا پکې واخلو او شپه سبا کړو، خو خیر؛ ونو ته به پورته شو، ما وویل: پړانګان به څنګه کوو هغه خو په ونو هم پورته کېدلی شي؟ حبیب الله خبره را څخه ونیوه، ونې ډېرې لوړې دي، که د خدای (جل جلاله) رضا وي، نه به مو ویني، د زمریانو، پړانګانو او لیوانو اوازونه مو اورېدل، حبیب الله وویل: لکه چې دې خوا را روان دي، راځه ونو، ته ور پورته کېږو، مرګ او ژوند به مو یو ځای وي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حبیب الله ونې ته پورته شو ، زه لا نه وم پورته شوی چې د زمري د پښو ترپا او غرول مې واوریدل، په رګونو کې مې یوه شیبه وینه وچه شوه، حرکت مې نه شو کولای، ځای پر ځای ودریدم، د ژغورلو هڅه مې ونه کړه، له ژوند مې تمه پرې شوه، ځان مې د مرګ په خوله کې ولیده، زمری ډېر را نږدې شوی وو، حمله یې را باندې کوله چې د ټوپک غږ مې تر غوږ شو، زمری مې په پښو کې ولوید. لکه یو خوب چې وینم. لکه یوه معجزه چې پېښه شوې وي، حبیب الله ونې را ښکته شو، کلک یې په غېږ کې ونیوم. ته خو ښه یې کنه؟ ما خبرې نه شوې کولای، حیران وم. له مرګ بچ شوی وم، له یوه داسې مرګ چې بچ کېدل تر ښه معجزه وه، ویرېدونکی غږ را باندې وشو.

عسکر وو، و یې ویل: ځای پر ځای ودرېږئ، وارخطا شوم، نږدې راغلل، کلکه تلاشي یې را نه واخیسته، روان یې کړو، ځان مې بیا یو ځل د تورو تمبو شاته ولیدو، لږ وړاندې لاړو پر سړک سپین موټر ولاړ وو، ورپورته شوو، موټر حرکت وکړ، څراغونه یې روښانه شول، دوی چې مې ولیدل ډېر ورته خوشحاله شوم، ان د خوښۍ نه په جامو کې نه ځایېدم، د افغانستان ملي اردو عسکر وو، یوه ویل تاسو خو ښه یاست؟ ما وویل هو! ښه یو. او به یې راکړې، زیاته یې کړه، موټر در پسې ډېر وګرځېدو، خو اخېر مو دلته پیدا کړئ، خو ښه وه په وخت را ورسېدو کنه زمري به اوس وختي له ستوني تېر کړي وای.

حبیب الله وویل: تاسو له موټر څه خبر شوئ او رښتیا دغه کوم ځای دی؟
عسکر وویل: زموږ کشفي ارکان تاسې لیدلي وئ او بله دا چې دا د افغانستان او ایران ګډه پوله ده. ما وویل: په هېواد کې څه روان دي، عسکر

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل: افغانان په خپل منځ کې د نورو په لمسون په یوه او بل نوم سره وژني، ډېر بد حالت روان دی، وطن د ړنګېدو پر طرف روان دی، واک مو د پردیو په لاس کې لویږي، خلک د خپل وطن پرېښودلو ته اړ شوي دي. ځوانان، بوډاګان او ماشومان وژل کېږي.

زمونږ هېواد له سخت ناورین سره مخامخ شوی دی، زړه مې وسوځېده، خپل کلي او کورنۍ مې سترګو ته ودرېده، هغه به اوس مړه وي او که ژوندي، په څه حال به وي وه خدایه !؟دا څنګه حالت راغلو، شپه به نیمايي ته رسیدلې وي، چې له ځنګل ووتو، ډېرې خیمې لګېدلې وې، ډېر پوځ ځای پر ځای شوی و، یوې خیمې ته دننه شو، ناستو خلکو ته مې وکتل، ټول عام خلک وو، ویریدلي ښکاریدل، خلکو په خپلو منځو کې پر روان حالت خبرې سره کولې، یوه به ویل: زمونږ پر کلي سخت جنګ وشو، ډېر کسان پکې ووژل شول، زمونږ پر کلي دومره سخت جنګ وشو، چې هیڅوک هم ژوندي پاتې نه شول، ټول کورونه وران شول، جماعتونو ته یې اور واچاوه، هر چا د خپل کلي بدې خاطرې بیانولې، سهار شو، لمانځونه مو اداء کړل، یو افسر ته مې وویل:

مونږ غواړو خپلو ولایتونو ته لاړ شو، افسر وویل: تاسو د کوم ولایت یئ؟ما وویل: زه د خوست یم او دا ملګری مې د غزني دی، افسر وویل: پکتیا کې حالت ډېر خراب دی او له درووند تعارض سره مخامخ شوې ده، هلته تګ له خطره خالي نه دی او اوسیدونکي یې اکثریت کډوالۍ ته اړ شوي دي، حبیب الله وویل: زمونږ کورنۍ به خدای خبر چې په څه حال وي، مونږ باید چې هر ډول وي، هغوی ته ځانونه ورورسوو، که ستاسو سره څه چاره وي، تر ښاره پورې مو ورسوئ، کنه لار راته وښیئ.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

افسر وویل: څو شیبې وروسته زمونږ کسان ښار ته ځي، تر ښاره به مو هغه ورسوي او اوس ما پسې راځئ، ورسره روان شو، یوه موټر ته یې ور پورته کړو، څو شیبې وروسته موټر حرکت وکړ، د هرات په ښار کې یې ښکته کړو او د کابل اډه یې راته په ګوته کړه، اډې ته راغلو، ملي بس موټر ولاړ و او ورغلو. حبیب الله وویل: موټر خو شته خو کرایه نشته، موټر ته ور نږدې شوو، خلک موټر ته ور پورته کېدل، کلینډر ته یې کرایه ورکوله، کلینډر راته وویل: راځئ بیا موټر ډکېږي، ما هیڅ ونه ویل، حیران ولاړ وم.

یو سړي مې پر اوږه لاس کېښود، مخ مې ور واړاوه غږ یې راته وکړه، ته او دلته؟ ما هیڅ ونه ویل، پر مخ یې ښکل کړم، ډېر لوی شوی یې، په خیر، ځیر مې ور وکتل، څېره یې اشنا راته معلومه شوه، و مې پېژاند، زمونږ کلیوال ګل احمد خان و، په ږیره کې یې سپین ګډ شوي وو، له څېرې څخه یې غم اند ېښنه له ورایه ښکاریده، په اوږو یې وو هلم، څنګه ولاړ یې؟ راځه کنه، زه غلی شوم.

حبیب الله ته مې وکتل، ګل احمد خان مو په حالت پوهیدلی و، له لاسه یې ونیولم، زیاته یې کړه، زه ستاسو په حالت پوهیږم، راځئ که پیسې نشته نو خدای خو شته، موټر ته ور پورته شو.

موټر ورو ،ورو ډکېدو او حرکت یې وکړ، ټولو لاسونه پورته کړل او د الله (جل جلاله) له لوی دربار یې خپل کلي ته د رسېدو سوالونه کول، ګل احمد خان وویل: لکه چې د خپلې پکتیا د وضعیت څخه خبر شوی یې، ځکه مو دومره بېره ده او ناخاپه را وتلی یې، ما وویل: هو همداسې ده، خو تا کلي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرېښـودلی او راغلی یې؟ ګل احمد خان وویـل: بچیـه دوه کـالـه کېږي، چې راغلی یم، ما وویـل: ښـه په کلي کې څنګه حالت وو، کلیوال څنګه وو؟ ګل احمدخان ساړه اسویلي وباسل، ښه وو خو غریبي پسې اخیستې وو، ستا په شان تنکي، ځوانان به هره ورځ ډلې، ډلې د ایران خواته راتلل، د ډېرو به بېرته اوس مړي راوړل، ډېر به بیا له پولې تېر شـول، څه وواېم، ترخه وختونه وو خو دا دوه کاله کېږي، چې بیا زه هم د کلي له حالاتو خبر نه لرم، ما وویل:

زما مور او پلار څنګه وو؟ د پلار ناروغي مې څه فرق کړی و کنه؟ هو ! ښـه وو، شـپه یې اړوله، کله چې راتلم، نو په ماښـام یې کور ته ورغلم ډېرې خبرې مو سره وکړې، ته یې ډېر یادولې مور دې ویل، که و دې لیدو، سلام مې ورته وایه او ورته ووایه، د ځان دې ډېر خیال سـاتي او په دعاګانو کې یې تل یاد سـاتم، حبیب الله ته مې وکتل، پر سـیټ پټې سـترګې پروت و، موټر په تېزۍ سره لاره لنډوله لاره ډېره خرابه وه او موټر له دوړو ډک و.

توخي واخیسـتم سـر مې پر دواړو لاسـو ونیوه له سـتومانۍ خوب نه راتلو ګل احمد خان ته مې وکتل، خوبولی و، شـاته مې مخ واړولو اکثریت بې غمه پراته وو، سر مې پر مخکیني سیټ ولګولو د خوب پر ځای سوچ په مخه کړم، خواږه ترخه وختونه مې سـترګو ته ښـکته پورته کېدل، ماشـومتوب، مینه، خندا، ژړا او مسافري ځان را څخه ورک شوی وو.

کله مې د لیونیانو په شان له ځان سره ویل، زه څوک یم ایا هغه پخوانۍ د نرګس عابد جان یم، که د سیما نوکر؟ ایا هغه به ما اوس هم یادوي، ایا زه به ورته اوس هم یاد وم، له ما سره به اوس هم مینه کوي؟ زه او دغه سوچونه وو،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر ډېره يې مشغول وساتلم او بيا ترې د خوارہ خوب څپو پر خپله غېږه کې واخېستم او ويده شوم، موټرولاړو، کلينډر ناري وهلې راکوز شئ، ډوډۍ وخورئ، بيا په لار کې هوټلونه نشته

ګل احمد خان له متو ونيوم راځه ډوډۍ به وخورې، ورې شوی به وې، حبيب الله هم ماته کتل، خلک له موټر څخه ښکته کېدل، مونږ هم له موټر ښکته شوو، يو دوه پوړېزه ودانۍ چې له ختو څخه جوړه وه، ور دننه شو، ډوډۍ مو وخوړه او د ماسپښين لمانځونه مو هم اداء کړل، موټر ته بيا ور پورته شو، ورو ورو موټر ډګ شو او حرکت يې پيل کړ، په خوب ماړه شوي وو، په ارام مې ساه واخېسته، ګل احمد خان ته مې وکتل، ور زياته مې کړه، د کلي خبرې راته وکړه، د مور او پلار خبرې مې راته وکړه، هو رښتيا هغه زما ماما څنګه دی، ماما ناوې او هغه نرګس څنګه وه، ګل احمد خان وخندل هی هی بچيه !

ماما دې هم ښه وا او نرګس خو بيخي ښه وه، سمه دې کوه قاف ښاپيرى ترې جوړه شوې وه، کله، کله به زمونږ کره راغله. ما به ور سره تو کې کولې، ويل به مې لورې اوس خو پېغله شوې يې، پلار ته دې وايم، چې د واده غم دې وخوري او هر څوک په خوله مه وهه، اخېر به يې هم ودوې، نرګس ته به غصه ورغله څه ستا له خولې خو يې نه نيسم له خپل قسمته يې خورم، ته ولې دومره په ما ستړی يې او په ځان درته بوج ښکارم، ما به نوره هم تنګه کړه، زما مېرمنې ته به يې ناري کړې، ګوره ! کاکا مې هر وخت تنګوي، ګوره که خوله په واک کې نه کړي، نو بيا به يې زه هم خوښه شم، ما به ورته وويل: نو څه به وکړې، زه به بيا دلته په ژوند هم را نه شم او دا ستا څېره به بيا و نه ګورم، ما به

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته خندل او هغې به زما پېښې کولې، څه وو ایم د خپلو لونو په شان را باندې ګرانه وه.

یوه ورځ مې ورته وویل: ښه؛ دا چې ته اوس واده نه کوې، نو چاته انتظار یې، هغه په غصه شوه، له واده دې بله خبره نشته، چېرته یوه زړه در ته وګوره، چې ته په قرار شې له ما خلاص یې ما ور غبرګه کړه، نه مقصد مې هغه عابد و، کله چې زه غلې شوم، هغه ته مې وکتل، له حیا یې سترګې پر ځمکه ګنډلې وې، مخ یې تک سور او سپین و اوښتو څادر یې پر سر را سم کړ او وېې خندل، پورته شوه او لاړه، بیا تر ډېره را سره سترګو پر سترګو نه کېده، لاره به یې را څخه بدلوله او هرې پوښتنې ته به یې لنډ ځواب را کاوه، په کوم مابنام چې زه دلته راتلم، ستا سو کور ته لاړم، هغه هم همغلته وه، تر ډېره را سره ناسته وه، زمونږ خبرو ته یې غوږ نیولی و او چې کله له کوره راوتم، را مخې ته شوه سلګې یې وهلې، په ژړا، ژړا کې یې رخصت راکړ او بیا یې وویل: تا رښتیا ویل زه همغه چاته انتظار یم، که و دې لیدو زما سلام ورته وایه او دا ورته هم وو ایه، چې یوه پښتنه پېغله دې په انتظار ناسته ده.

زما په سترګو کې هم اوښکې راغلې او ترې روان شوم، ګل احمد خان غلی شو، په ډېره یې لاس تېر کړ سوړ اسویلی یې وکړ او د موټر له شیشې یې بهر کتل، سترګې مې له اوښکو ډکې شوې او پر مخ مې ګرمې، ګرمې د ګریوان پر لور تویېدې د نرګس پښتنې مینې داډه را کولو زړه مې غوښتل، چې والوزم خپل کلي ته لاړ شم، خپله مور پلار او خپله نرګس ووینم، په غیږه کې به یې ونیسم او مننه به ترې وکړم چې له کلونو وروسته یې هم نه یم هېر کړی، مزل ډېر اوږد و، له ډېرو سیمو تېر شوو، څو موټرونه مو بدل کړل او

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکته پورته شوو، کابل ته را ورسېدو د پر بدحالت و، ډلې، ډلې وسله وال کسان ګرځېدل، یوه ډله به چې لاړه بله به راغله بیا به سره مخامخ شول مرګ ژوبله به رامنځ ته شوه.

کابل د جنګ مرکز او د بارودو کور ګرځېدلی و، خلک له یوې سیمې بلې سیمې ته کډوال کېدل هر څوک په غم اخته وو، د چا زوی وژل شوی و، د چا پلار او له څینو په کورونو کې واړه ماشومان پاتې شوي وو، سمه د قیامت ورځ لګېدلې وه، هر څوک د خپل ځان په غم اخته وو، کابل وران شوی و او لا هم په ړنګېدو و، خپل خوست را یاد شو ایا هلته به هم همدغه حال وي؟ نه، نه توبه داسې نشي کېدای دا زه خوب وینم، حبیب الله له لاس ونیوم راځه، لا خپل منزل ته نه یو رسیدلي، خپل کورونه مو وران نه دي لیدلي، خپلې کورنۍ مو د ویر په تغر نه دي لیدلي حوصله وکړه، د ژړا ورځې پاتې دي روان شوو.

حبیب الله وویل: لومړی به غزني ته لاړ شو زمونږ د کور احوال به واخلو، بیا به سیده تا خوست ته ولیږم، ما ورته وویل: سمه ده، نه پوهیدم چې څنګه به موټر ته ختلي وو او څنګه به غزني ته رسیدلي وو، شپه وه د غزني خاوره په واورو پوښلې وه. حبیب الله وویل: شکر خدایه ! چې را ورسېدو د حبیب الله دوی کور له ښار سره نږدې و، په پښو روان شوو ځای ځای کورونه وران وو، سوړ باد لګېدو، نیم ساعت وروسته ورسېدو حبیب الله یوې لویې کلا ته، چې لوی او لوړ لوړ دیوالونه یې درلودل، ور وګرځېدو، حبیب الله دروازه تک، تک کړه، خو څواب رانغی په بار بار یې وټکوله، تقریباً تر نیم ساعته پورې ولاړ وو، ما وویل:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دېواله واوره، ده ووېل نه پوهیږم؛ ولې څوک نه راوځي زما په نظر خوبولي به وي که څنګه، ځکه چې دروازه یې له هغه خوا تړلې ده او له کلي څخه څوک کډوال شوي هم نه دي، حبیب الله ته مې ووېل: زما پر اوږو پښې کېږده او له دروازې واوره، زه کېناستم حبیب الله مې پر اوږو پښې کېښودې، په ډېرې خوارۍ دروازې ته پورته شو، سره ساه یې واخیسته. حبیب الله د زړه له سوخته چیغه کړه نه! له دروازې هغې خوا ته ولوېدو، زه وارخطا شوم ابخوا دېخوا مې مخ واړوه، حبیب الله ته مې چېغې ووهلې، فایده یې ونه کړه له دروازې مې د اوښتو هڅه وکړه، خو و نه شوه.

له کلا راتاوېدم، ترڅو یو داسې ځای پیدا کړم چې کورته واوړم او دا معلومه کړم، چې څه پېښ شوي دي حبیب الله ولې چیغه ووهله او ولوېدو، د کلا شاته لاړم، د دیوال سره نږدې مې یوه ونه تر سترګو شوه، ونې ته ور پورته شوم، د دېوال پر سر ډېره واوره، پرته وه په احتیاط مې پښه پرې کېښوده، دننه مې وکتل، حیران شوم ما ویل چې خوب وینم، یو ویروونکی خوب، خو کاشکې خوب وای، په سترګو کې مې اوښکې ډنډ شوې، حرکت مې نه شو کولی، په پښو شل شوم، ملامت هم نه وم، د یوې بشپړې کورنۍ قبرونه مې په یو قطار کې ولیدل.

د سترګو په وړاندې مې پراته وو، له دیواله مې ټوپ کړ، په واوره کې ولویدم لاسونه مې پر ځمکه ولګېدل، د درد احساس مې وکړ، پورته شوم د کلا دیوالونه یوازې روغ پاتې وو، کوټې یې ورانې شوې وې، لویې لویې ژورې کندې بمونو ایستلې وې، د قبرو پر خوا ورغلم ژړا مې پر ستوني کې بنده شوه، لوی او واړه قبرونه وو. ټول څنګ پر څنګ پراته وو، اتلس قبرونه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو او نولسم یې حبیب الله تر څنګ په بې سده حالت پروت و، ور تیټ شوم، په لتې مې واړولو خوله، پوزه او سترګې یې له واورې ډکې وې، مخ مې ورته له واورو صفا کړ سر مې په غیږه کې کېښود، حیران وم چې څه وکړم.

ملا د سهار د لمانځه اذان وکړ، په منډه د دروازې پر طرف لاړم، دروازه مې خلاصه کړه، بهر ووتم د اذان د اواز پر طرف مې منډه کړه، جماعت لړلي و، ور ورسېدم په توندی ور ستون شوم، ملا صاحب لاتېن ځانته بل کړی و او په مسئله ناست و، مخ یې را واړولو په بېړه مې وویل: د خدای لپاره مرسته وکړئ مرسته، ملا صاحب را پورته شو څه شوي دي ولې دومره وار خطا یې؟ ما وویل: حبیب الله په کور کې بې هوشه پروت دی د خدای لپاره مرسته وکړئ هغه مړ کیږي.

ملا صاحب له جماعت را سره راووت، د حبیب الله کور ته په منډو شوو، نور کلیوال هم را سره په لار کې واوښتل له ملا صاحب نه به یې پوښتنه وکړه چېرته ځې؟ هغې به یوا ځې وویل ما پسې راځئ، د حبیب الله دوی کور ته ورننوتو دوی د حبیب الله په لیدو ټول حیران ودریدل، ملا صاحب حبیب الله را کینولو ناري یې پرې ووهلې، خو هغه سترګې نه غړولې کلیوالو په څو کسانو ونیوو او جماعت ته یې یوړ، ملا صاحب وویل: په بخاری پسې اور ورته ولګوئ ساړه نیولی دی.

قرانکریم یې را واخیست تلاوت یې ورته شروع کړ، ډېر کلیوال را جمع شول، هر یو دیې پر حالت افسوس کاوه، سترګه په را ختو وه، چې په لمانځو ودریدو یو رکعت ملا نه و اداء کړی، چې حبیب الله په هوش راغی، ناري یې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړې مورې ! پلاره ! خورې ! نه داسې نه شي کېدای، تاسو ژوندي يئ، تاسو نه شئ مړه کېدلی نه ! نه ! او په منډه له جماعت څخه ووت، زه هم ور پسې شوم د کور پر خوا يې د ليونيانو په څېر منډې وهلې، څو ځايه به يې پښې په واوره کې ونښويېدې او پر ځمکه به راپرېوت او بيا به پورته شوو.

د کور له دروازې ننوت کله به په يوه قبر پرېوتو کله به په بل، دومره سختې، سختې چيغې يې وهلې، چې د انسان زړه يې پرې کولو، کليوال هم راغلل، دومره سخت سخت ټولو کليوالو وژړل چې تا به ويل د ټولو کورنۍ وژل شوې دي، کور ټول د کليوالو څخه ډک شوی و، ځوانان، سپين ږيري، ښځې، ماشومان ټولو ژړل او فرياد کولو او د حبيب الله د بې کسۍ او بې وسۍ ننداره يې کوله، څو ځله به مې راپورته کړ، په غېږه کې به مې ونيوه، داډګېرنه به مې ورته ورکوله، خو ده به داسې فرياد کولو چې زما به هم اوږې سستې شوې او دده پر حال به شوم، ماته به يې ويل دا ګوره زما ټوله کورنۍ وژل شوې ده او خاورې مې پر سر شوې.

زه په څومره يوه لوی اميد راغلی وم، ما ويل خپله کورنۍ به راته څومره خوشاله وي، ښه راغلاست به راته ووايي، مور مې او نوره کورنۍ به مې په غېږه کې نيسي، ښکلوي به مې، له ما څخه به هرې خوا تاوېږي، خو نه اوس وګوره دا د څو کالو ستونزې، تکليفونه، مزدوري او خوارۍ مې ټولې په اوبو لاهو شوې، ما ويل اوس به مې کورنۍ زما د واده به اړه فکر کوي چې لاړ شم په کورنۍ به مې د خوشالۍ او د واده زيری وشي، خو ته وګوره ښه ورته وګوره ! دوی ټول تللي دي، زه يې يواځې پرېښودم دوی ټول وژل شوي دي، زه رښتيا وايم او دوی مړه دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

را پورته به شو کلیوال به یې یو، یو له ګریوان را نیوه ورته ویل به یې: دا ظلم چا وکړو، ولې یې زما کورنۍ ووژله، خو هیڅا هم دومره جرئت نه شو کولی چې د دغه غمجن داستان په هکله څه ووایي، ټولو به یوازې حیران، حیران ورته کتل.

حبیب الله به بیا پر یوه، یوه قبر ور پریوتو ویل به یې دا تاسو چا ووژلی، ولې یې ووژلی اخیر زه مو چا ته پرېښودم !؟ زه ملا صاحب ته ور مخته شوم، ورته ومې ویل: د خدای لپاره دا هر څه څنګه وشول، تاسو خو لږ څه ووایئ، ملا صاحب سترګې وچې کړې او په غرېو نیولي غږ یې دا غمجن داستان داسې پیل کړو، د اختر شپه وه، وروستۍ روژه ماتي مو په یوه ځای سره وکړه.

د حبیب الله پلار وویل: دعا وکړئ، دعا مو وکړه او یو ځل بیا یې د خپل زوی لپاره لاسونه پورته کړل او د خیر دعا یې ورته وکړه، تر ناوخته پورې مو خبرې سره کولې او بیا ټول خپلو خپلو کورونو ته لاړو د شپې یوولس، دوولس بجې به وې چې جیټ الوتکې راغلې څو ځله یې تاوراتاو کړې او بیا یې بمباري شروع کړه، د حبیب الله او د څو نورو کلیوالو کورونه یې پر بل مخ واړول، ټول کلي ویر او غم واخیست او د اختر د لمانځه پر ځای مو تر غرمې پورې جنازې وکړې او د کالیو د بدلولو پر ځای مو شهیدانو ته سپین کفن ور واغوستل، له دې سره یې مخ ته دواړه لاسونه ونیول او په چیغو، چیغو یې وژړل، یو ځل بیا ټولو کلیوالو په ژړا او نارو پیل وکړ.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حبیب الله لکه بت ولاړ و، لکه چې د سترګو چینې یې وچې شوې وې، کلک یې په غېږ کې ونیوم او راته و یې ویل عابده! ته لاړ شه د خپلې کورنۍ څنګ ته هسې نه ستا کورنۍ هم زما د کورنۍ په څېر په خاورو کې پرته وي او په غېږ کې را ړنګ شو.

پر څمکه مو څملولو یو کلیوال وویل: زه موټر راولم روغتون ته به یې یوسو، موټر راغی حبیب الله مو ور پورته کړو، موټر مخته او کلیوال د شا له خوا ور پسې څغلېدل. ډېر بد حالت و، روغتون ته ورسېدو، حبیب الله مو له موټر ښکته کړ، روغتون له زخمیانو ډک و، ښکته او پورته مې قدم واهه او په دغه حالت مې فکر کاوه، د ایمرجنسۍ (بېړنۍ) کوټې ډاکټر راووت په بېړه مې پوښتنه ترې وکړه، حبیب الله څنګه دی؟ ډاکټر وویل: هغه ښه دی له مرګه ژغورل شوی دی او اوس پر هوش هم راغلی دی، خو په تأسف سره باید ووایم چې دماغي حالت یې خراب شوی دی او له لاسه یې ورکړی دی، په سترګو مې توره شپه راغله، حبیب الله هم د ایمرجنسۍ له کوټې نه په داسې حالت راووت، چې خوله یې له خندا ډکه وه، له ځان سره لګیا و زه ځم، خپل هېواد ته ځم، خپل کلي ته، خپل کور ته؛ ما ته به مې خپله کورنۍ ډېره خوشحاله وي، کله به یې وخندل او کله به یې سترګې له اوښکو ډکې شوې.

ما تر لاس ونیوه و مې ویل: حبیب الله ته ښه یې؟ لاس یې را نه څنډ وهلو او و یې ویل لرې شه لیونیه، بیا مې غېږه ترې تاو کړه، ورته و مې ژړل ځان یې را څخه خلاص کړ او زیاته یې کړه، زه ورک شه زما سره پیسې نشته ته اوس پیسې غواړې که څه کوې د کلینیک له دروازې ووت.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کليوال بې په ليدو ګوته په غابښ پاتې شول، حبيب الله په منډو منډو د کور خواته روان وو او زه ورپسې شاته وم، کور ته ورسېدو په هر يوه قبر به ور پريوت، سلام به يې ورته اچولو او خاورې به يې ښکلولې، ورته ويل به يې زه راغلم تاسو ماته انتظار وئ؟ زه څو ځله ور نږدې شوم له ځانه به يې وشړلم، سپکې سپورې به يې راته وکړې، ورځ له نيمې اوښتې وه، خپله کورنۍ را ياده شوه، فکر مې وکړ هغوی به په څه حالت کې وي، له ځانه سره مې وويل هسې هم دلته زما پاتې کېدل فايده نه لري، زه بايد خپل کلي ته لاړ شم

حبيب الله ته مې د ورنږدې کېدو جرئت و نه کړ، ور څخه روان شوم، څو ځله مې مخ ور واړوه او له دروازې راووتم پښې را پسې مړې شوې وې، په سختۍ مې حرکت کاوه، ژړا مې په ستوني کې بندېده، ښار ته ورسېدم او د ګرديز پر لوري مې حرکت وکړ، ډېرې وارو په ګرديز خپله سپينه لمن غوړولې وه، شپه مې په ګرديز کې سبا کړه. په سهار وختي د خوست اډې ته ورسېدم او د خوست پر طرف مو حرکت را وکړ، په ستو کنډو را واوښتو زړه مې درزېدو، څومره به چې را نږدې کېدم هغومره به مې د زړه درزا زياتېده دوه منده ته را ورسېدو، موټر ودرېدو ځينې کسان ترې ښکته شول، خلک نه ترستر ګو کېدل

يو نيم ساعت مزل به مو کړی وي، چې د خپل کلي خوږه هوا را باندې ولګېده، موټروان ته مې د ودرېدو وويل موټر يې ودراوه ترې ښکته شوم، په پښو مې حرکت پيل کړ، کلي ته نږدې شوی وم، خو زما او د کلي ترمنځ يو لوی خوړ موجود و او د اوبو داسې مست بهيدو، چې د انسان به ورنه ويره کېده، ډېر يوې او بلې خوا ته وګرځېدم، خو د پورې کېدو مې څه لاره پيدا نه کړه،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوړ په يوه غاړه هم څوک نه ښکارېدل فکر مې وکړ، چې هغه لکه چې يا ټول تللي وي او يا ټول وژل شوي وي.

زړه مې سخت ناقراره و او د اوبو ويره ترېنه ووته، په اوبو د ورګډېدو هوډ مې وکړ، يو ځای اوبه پراخه بهيدې، اوبو ته ورګډ شوم، تر نامه پورې يې ډوب کړم او ورو په ورو را پورته کېدې، چې اخېر يې له ځان سره واخېستم، کله به يې غوټه راکړه او کله به مې سر ترې را وباسلو زياتې اوبه مې له ستوني تيرې شوې، کوشش مې کاوه، ترڅو غاړې ته يې ووځم، خو بريالی نه شوم، حالت مې ورو په ورو خرابېدو اوبو يوې غاړې ته يوړم لکه چې زما په بې وسۍ يې زړه وخوږېدو، په سختۍ وچې ته ترې را پورته شوم، له حرکته لوېدلی وم، پر مخې څملاستم توخي واخېستم او له خولې مې خړې اوبه رواني شوې.

ځان مې لږ څه را سمبال کړ را پورته شوم، سترګې مې پاکې کړې وجود مې درد کاوه، د کور پر خوا روان شوم، شاته مې مخ را واړاوه له مرګ څخه خلاصېدل راته معجزه ښکارېده، لکه چې وخت مې پوره نه و، کورته را نږدې شوی وم، له لرې مې پرې نظر ولګېد، لږ څه بدل راته ښکاره شو، ور نږدې شوم ديوالونه يې ځای ځای ړنګ وو، زړه مې ولويدو فکر مې وکړ، چې د حبيب الله د کور حالت لکه چې زما پر کورنۍ هم راغلی دی. پښې را پسې درندې شوې

د خپلې مور. پلار او د خپلې نرګس قبرونه مې نه شول ليدلی، دومره حوصله نه وه را پاتې، پښې مې د بې وسۍ پر لويو لويو هتکړيو تړل شوې وې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او زړه مې د هجر له امله ویني څڅولې چې ځان ته مې سوچ شو د کور د دروازې څخه څو قدمه وړاندې ولاړ وم او د خپل وران کور ننداره مې کوله. د هغه کور چې زه پکې پیدا شوی وم، ما پکې خاپوړې کړې وې او ما ورته خپله کورنۍ او خپله مینه، خپل زړه او خپل ژوند امانت سپارلی و، خو اوس یوازې ړنګ دیوالونه ښکارېدل.

له دروازې دننه شوم له هرې خوا څخه د خپلې کورنۍ او خپلې نرګس بوی راتلو، داسې راته ښکاره شوه لکه همدا اوس چې تللې وي، کوټې ته دننه شوم، چت یې نیم را پرېوتی و، همغه کوټه وه چې ما پکې وروستۍ شپه کړې وه، له خپلې کورنۍ سره یو ځای ما پکې په وروستي سهار خپله نرګس لیدلې وه، ما ترې رخصت اخیستو او هغې غټې معصومې او پاکې اوښکې تویولې او زما په زړه کې یې لارې جوړولې، په خاورو کې مې پښې وغزولې او پر خپل حالت مې داسې وژړل چې ما فکر کاوه چې ټول کاینات ژاړي

له سترګو مې اوښکې د ګرېوان پر طرف خپلې قافلې روانې کړې وې چې د سترګو چینې مې وچې شوې، راپورته شوم د کوټې په کونج کې مې الماري تر سترګو شوه، په ړنګو قدمونو ورنږدې شوم، خلاصه مې کړه پر سر یې قران شریف ایښودل شوی و او لاندې یې د ډېر کتابونه او کتابچې ښکاره شوې، قران شریف مې را واخیست ښکل مې کړ، څنګ ته مې کېښود کتابچه مې را پورته کړه، خلاصه مې کړه، په ښکلي خط یې پر سر بسم الله لیکل شوې وه او ورپسې لیکل شوي وو:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

السلام علیکم زما ګرانه محترمه او قدرمنه عابد جانه! زه نه پوهېږم چې زه به دومره بختوره وم کنه، چې دا لیک به ستا تر ګوتو در ورسیږي، خو بیا هم زه په خپله مینه باور لرم او ماته خپل زړه وایي، چې ته به خامخا راځې او ته مونږ هیڅکله هم نشې پرېښودای، خو خدای د وکړي چې زما پر ژوند راشې او همدا اوس راشې.

زما جانه زما روحه! زه در سره ډېره مینه لرم، تر دې حده که ته نه وې، نو زما مرګ قبول دی، ګرانه نه پوهېږم څنګه یې درته ولیکم، تېره ورځ د خان زوی له خپلو کسانو سره راغی، زمونږ د کور مخې ته یې ډزې وکړې او پر ما یې غږ وکړ او دا یې هم وویل چې سبا ته به زه نرګس خپله ناوې جوړوم، نن د دوی په کور کې د ټنګ ټکور پروګرامونه شروع دي او زه په سرو او بې وسو سترګو ژاړم او ستا کمی احساسوم که ته وای، نو داسې به نه کېدل او زما عزت ته به نقصان نه رسېدو، خو ته زړه مه بدوه که ستا نه شوم، نو د هیچا به هم نه شم او خپله ځواني به تورو خاورو ته وسپارم.

ما زدیګر مهال هغه راځي، ما پسې به ډولۍ راوړي خو زه ځان هغوی ته نه سپارم، په لاس کې مې د زهرو جام دی او ستا په انتظار یم که نه راغلې، نو له ستوني یې تیروم او هغوی ته بیا اجازه ورنه کړې، ترڅو خپل ناولي لاسونه زما پر جنازه ولګوي او ګوره ته به له خپلې کورنۍ او زما له مور پلار څخه ساتنه کوې، نور د لیکلو توان نه لرم، مینه درسره لرم د خدای په امان لیک مې تر پایه ولوست، په لیک باندې ځای ځای د اوښکو څاڅکو داغونه جوړ کړي وو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې اور واخېست په سترګو مې توره شپه راغله، زه په دې نه پوهېدم چې نرګس يې وړې ده او که هغې ځان وژنه کړې ده، نور مې حوصله ختمه شوې وه، د ليونتوب تر حده رسېدلی وم، را پورته شوم او د کلي د هديرې په طرف مې منډې وهلې، هديرې ته ورسېدم چې زيات شمېر نوي قبرونه ايستل شوي وو، خو کله مې چې پر سر لګېدلو تيږو ته وکتل نو ټول د نارينه وو قبرونه وو، بېرته د کلي پر طرف را روان شوم، د هديرې په بر سر کې مې يو تازه ايستل شوی قبر وليد، په منډه ورغلم دوه تيږې يې پر سر لګېدلې وې.

له خولې مې چيغه راووته او په لويه هديره کې ورکه شوه، دغه قبر د نرګس د مرګ خبر راکولو پر قبر ور پرېوتم د زړا او فرياد به درته څه ووايم، د هجر لمبې وې چې له زړه مې پورته کېدې او زما له خولې د چيغې په څېر را وتې، هوس مې بايللی و، ملامت هم نه وم، خپله نرګس مې له لاسه ورکړې وه په ژوند کې له يوې داسې ماتې سره مخامخ شوی وم، چې جبران يې نه درلود. ځانته مې پام شو اسمان ته مې وکتل د ستورو ډک و او دلمر پر ځای سپوږمۍ اسمان ته ښکلا ورکوله او ځمکه يې پر خپله رڼا باندې سپينه پوښلې وه، ورته ځير شوم په سترګو کې مې اوښکې راغلې.

سپوږمۍ راته داسې ايسېده لکه په اوبو کې يې چې ګورم، د نرګس د وژل کېدو کيسه مې ور باندې بيان کوله او د نرګس د قاتل تپوس مې ترې کاوه، خو هغې هيڅ نه ويل، حبيب الله له ما څخه ښه و، يو يو کليوال به يې له ګريوان څخه را نيوه او د خپلې بربادۍ داستان پوښتنه به يې کوله، خو ما بد قسمته به يوازې لاسونه اچول، سپوږمۍ او ستوري به مې له غاړې رانيول،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو لاسونه به مې په هوا کې ازاد پاتې شول، نه تر سپوږمۍ او ستورو ورسېدم او نه تر نرګس، څکه چې ستوري او سپوږمۍ په اسمان کې وو او زه به نه ور رسېدم او نرګس د ځمکې لاندې وه، خو هغوی بښه وو، ژوندي وو رڼا یې هم کوله او ما لیدی هم شول، خو نرګس مې تر سترګو وړاندې د تورو خاورو لاندې وه، هغه مړه وه او ما لیدی هم نه شوه، شپه پخه شوې وه، د ماشومانو ژړا مې واورېده سر مې را پورته کړ، د ستړیو مسافرو یو ستومانه کاروان مې تر څنګ تېرېدو ور منډه مې کړه، د یو ځوان راته پام شو، مرمۍ یې راته تېره کړه او د ټوپک خوله یې راته ونیوه، غږ یې راباندې وکړ نږدې مه راځه

زه پر خپل ځای ودرېدم، څو کسان را وړاندې شول یوه وویل: ته څوک یې او دلته څه کوې؟ ما وویل زما نوم عابد دی او د همدغه کلي اوسېدونکی یم، تېره ورځ له ایران څخه راغلم او اوس خپله کورنۍ لټوم. هغې وویل له دې ځایه خو دوه ورځې وړاندې ټول خلک کډوال شوي دي، ما وویل څو ورځې وړاندې دلته واده نه و، هغې ځواب راکړ: هو، د خان د زوی واده و، خو نه پوهېږم لکه چې جګړه یې سره راغله او واده ونه شو، ما ورغبرګه کړه څوک خو ونه وژل شول؟ هغې غوښتل چې څه ووايي، خو تر څنګ ولاړ ځوان یې له لاسه ونیوه لږ یې له ما وړاندې بوتلو څه یې ورته وویل، خو زه پرې پوه نه شوم چې څه به یې ورته ویلي وي، بیا راغلل ځوان وویل: نه، نه هیڅوک هم نه دي وژل شوي، زه هملته وم خدای (جل جلاله) هر څه په خیر تېر کړل، ما ته یې خبرو خوند را نه کړ دروغ راته ښکاره شول.

ومې ویل: تاسو ما ته ولې دروغ وایئ؟ ما ته هر څه رښتیا رښتیا ووایئ اخېر په هغه ورځ څه وشول؟ په ژړا شوم له ځان سره مې ویل اخیر مې نرګس له

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاسه ورکړه، ځوان له مټو ونیوم زه، زه قسم کوم چې په هغه ورځ په هغه ناوې باندې هیڅ هم نه دې شوي، ته رښتیا وایې زما په نرګس هیڅ هم نه دي شوي؟ هو ! زه درته دروغ نه وایم، یقین مې ور باندې راغلو. ځوان احساساتي ښکارېدو ویې ویل: که له مونږ سره ځې، نو درته خوشالیږو که نه ځې نو مونږ ډېر لرې روان یو له غرونو به تېرېږو، بیا مونږ ته اجازه راکړه، خو پام دې وي دلته وسله والې دلې ګرځي، که و دې وینې نو سمدلاسه دې وژني.

هغوی ته مې رخصت ورکړ، قبر ته راغلم دعا مې ورته وکړه، په زړه کې مې لږ څه امید را پیدا شو فکر مې وکړ، کېدای شي نرګس ژوندۍ وي او داد کوم بل چا قبر وي ترې روان شوم.

ژر ژر مې مخ وراړولو او د قبر سره مې ډېرې هیلې او ارزوګانې ښې شوې، کلي ته را ورسېدم سیدا د خان کورته لاړم، د پخوا په څېر نه وو پاتې شوی، هغه غرور یې اوس ختم شوی و او په یوه ورانه او ویرونکي کنډواله بدل شوی و.

هرې خوا پکې وګرځېدم، د اسونو تبیلې ته ورننوتم، توره شپه وه، څه مې نه لیدل آس وششنېدو، وویرېدم او په احتیاط سره مخته تلم. پر آس مې لاس ولګېدو، تیار زین کړی ولاړو له تبیلې مې راویستو، سپین رنګ یې درلود، ډېر غټ و، توره او کلاشینکوف یې هم تر ملا تړلې شوي و، ور پورته شوم تو پک مې اوږې ته واچولو حرکت مې ورکړ. د قلعې له لویې دروازې ووتم، وسله وال کسان د کور پر طرف را روان وو، څنګه یې چې ولیدم سمدلاسه یې ډزې را باندې شروع کړې له آس څخه مې ځان وغورځاوه، جنګ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې ورسره شروع کړ، هغوی ورو ورو را نږدې کېدل او زما مرمۍ هم په خلاصېدو وې، توپک مې وغورځاوه او آس ته ور پورته شوم، دوی چې د تېښتې په حالت ولیدم، رامنډه يې کړه او سختې ډزې يې را باندې شروع کړې.

د آس واګې مې په لاس کې ټينګې کړې زور مې ورکړ آس پر دوو پښو ودرېدو او دومره تېز له دوی لاړم، چې يوازې ګرد يې ورته پرېښود او زه يې ترې وژغورلم، ځای ځای به مې کډوال وليدل چې د پاکستان پر لور به روان وو، ما به ترې پوښتنه کوله چې زمونږ د کورنۍ په اړه څه راته ووايئ، خو هيچا هم معلومات نه درلودل، ملامت هم نه وو هر څوک په خپل غم اخته وو. د سهار رڼا په خپرېدو وه او شپې خپله لمن ټولوله، د دره ګي په لويه ډنده مې اودس وکړ، همدلته مې لمونځ اداء کړو او د لوی خدای (جل جلاله) څخه مې سوله، نرګس او خپله کورنۍ يو ځای وغوښتل او پر آس مې پښه واړوله.

د خپلې کورنۍ د پيدا کېدو هوډ مې وکړ او د سرحد پر لور مې حرکت پيل کړ، وسله وال کسان به د مسافرو د تېرېدونکو لارو پر سر ځای ځای ولاړ وو، له مهاجرو څخه به يې پيسې سره او سپين زر لوټل، په هيچا يې هم زړه نه سوځېدو. په پوښتنو پوښتنو مې دوه شپې او ورځې لاالهانده ورپسې تيرې کړې، کله چې نا اميده شوم د ميرانشاه پر لور مې حرکت وکړ، پر ټولو مهاجرينو وګرځېدم، خو خپله ورکه مې پيدا نه کړه. په دې لټه چې خپله کورنۍ پيدا کړم، د پښتونخوا هيڅ سيمه مې پرې نه ښوده، هر يوه کلي ته مې سلام ور واچاوه د هر چا خوله مې بوی کړه، خو مايوسۍ ترډې حده ورسولم، چې ليونتوب ته نږدې شوی وم، ملامت هم نه وم، څکه دوه کاله پرلپسې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وګرځېدم، يو نا معلوم او بې پيانه مسافر وم، ډول ډول خلک مې په دې دومره وخت کې وليدل له چا څخه خپل بچيان ورک شوي وو، له چا څخه وژل شوي وو او څينو خپل د وجود غړي له لاسه ورکړي وو.

دا هر څه به خامخا کېدل، يو دروند انقلاب تېر شوی وو، شپه مې پېښور کې وه، پر سهار مې د ميرانشاه په لور حرکت را وکړ، په دې اميد را روان شوم چې زمونږ کليوال هملته ډېر زيات او سېدل، ما ويل که خدای (جل جلاله) کول، زما کورنی به هم هملته پيدا کړم، سخته ګرمي وه، ځای ځای به له آس څخه ښکته کېدم دمه به مې کوله او بيا به مې حرکت کاوه، له ډېر مزل وروسته را ورسېدم په پوښتنو، پوښتنو مې ځان سترې کړ، غرمه وه د يو کور له خوا څخه تېرېدم په کور کې د واده مراسم وه، له آس څخه را ښکته شوم د کور مخې ته ډېر خلک ناست وو.

په خپلو منځو کې يې خبرې کولې، آس مې پر ونه وتړلو، نږدې ورغلم له ټو کسانو سره مې سترې مشې وکړه او ورسره کيناستم. پوښتنه مو سره وکړه ځانونه مو سره معرفي کړل، مهاجر وو د خوست څخه راکډه شوي وو، يو سپين ږيری له حجرې راووت، ټول خلک ورته پورته شول له يوه يوه سره يې سترې مشې کوله، ډېر مېلمه پال سړی ښکاريدو، ټولو ورته مالک صاحب ويل، ښکلی سړی ښکارېدو. سپينه ږيره، سپينو جامو او تورې لونګۍ يې وجود ته لاښکلا او روب ور بخښلي وو، وار تر ما را ورسېدو، ګرمه سترې مشې يې راسره وکړه ويې ويل:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه چې مسافر یې ستړی راته ښکارې حجرې ته درځه لږ به دمه شې او ډوډۍ به دې هم نه وي خوړلې، ما د هو په معنا سر وخوځاوه، مالک صاحب د نورو سره ستړي مه شې کوله، کله چې وزګار شو مخ یې را واړوه، زیاته یې کړه ځوانه راځه چې حجرې ته لاړ شو. ور روان شوم بیا مې ورته وویل: مالک صاحب هغه آس هم زما دی، مالک صاحب وویل: غم یې مه کوه ته زما مېلمه یې هغه به هم تابیلې ته په مزدور باندې بوځم، روان شوو حجرې ته ورسېدو او کېناستو، لویه حجره وه له مېلمانو ډکه وه، بالښت ته مې ځنګ ولګاوه، داسې راته ښکارېده لکه د مالک صاحب کریم، په حجره کې چې ناست وم، ذهن مې مصروفه شو سر مې پر بالښت ولګاوه سترګې مې پټې شوې

نرګس مې په ذهن کې غزونې کولې، راته ویل یې ژوند له بېلا بېلو پړاوونو ډک دی، کله غم کله ښادي، کله ژړا او کله خندا، خو انسان باید له حالاتو سره مقابله وکړي او خپل ځان ورته تسلیم نه کړي. خپل هغه هدف ته ځان ورسوي چې په لټه یې راوتلی وي، هو بله دا خبره چې ته به هم ما نه هېروې، زه ستا په انتظار شپې او ورځې سبا کوم او زه باور لرم، چې ته ما نه پرېږدې، د مقصد خبره مې دا کوله چې ته اوس خپل هدف ته را رسیدلی یې، ته به خپله ورکه پیدا کړې، یواځې اوس حوصله وکړه، چا را باندې غږ کړ، لاسونه دې ومینځه، را پورته شوم، خوب مې لیدو یو ښکلی خوب و، لاسونه مې ومینځل، ښه ډوډۍ یې تیاره کړې وه، ډوډۍ مې وخوړه او هلک دسترخوان ټول کړ.

مالک صاحب حجرې ته راننوت، ماته یې وکتل زیاته یې کړه: آس دې تبیله کې تړلی دی او واښه هم ورته اچول شوي دي، نن همدلته پاتې شه زما د

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوی واده دی، شپه را سره وکړه، بیا چې هر چېرته ځې نه دې را ایسا روم، زه غلی شوم په لېدلي خوب مې سوچ کاوه ما ویل: هغې راته دا خبره ولې وکړه چې ته خپل هدف ته رسیدلی یې او خپله کورنۍ به پیدا کړې، ایا زما کورنۍ همدلته اوسیږي !؟ زما مور، پلار او زما نرګس، حیران وم چې څه وکړم د ماسپښین اذان وشو، جماعت ته لاړم لمانځونه مو په جمع سره اداء کړل، قرانکریم مې را واخیست او د سورت یاسین تلاوت مې شروع کړ.

په سترګو کې مې اوښکې راغلې او زړه ته مې یو ډول سکون حاصلېدو، وروستي لس سورتونه مې هم ولوستل او د لوی خدای (جل جلاله) څخه مې د خپلې کورنۍ د پیدا کېدو دعاګانې وکړې، له جماعت راووتم، د واده په لور ورغلم، په ناوي پسې موټر ورغلل او ناوي یې په ډېر خوند او خوشالۍ سره په سره ډولۍ کې راوړه، د ماز دیګر ډوډۍ لپاره یې ښه ترتیب نیولی و، زیات مصارف یې کړي وو او ډېرو خلکو پکې ګډون کړی و.

د ډوډۍ مراسم تېر شول شپه شوه، ټوله شپه مې په سوچونو تېره شوه په ذهن کې مې ډول ډول اندېښنې را تېرېدې، په سهار مې یو خپل کلیوال ولید ډېر ورته خوشاله شوم، کلک مې په غېږ کې ونیو، سترګې مې په اوښکو لمدې شوې، کور ته یې بوتلم، د مالک صاحب له کلي څخه یو کلی لرې یې اړولي وو، په حجره کې کېناستو چای یې راوړو، زاړه مورکۍ یې هم د ستړي مشي لپاره حجرې ته راغله، ور پورته شوم، د مور مینه مې پرې راغله، په دواړو مخو یې ښکل کړم، ما یې هم لاسونه ښکل کړل.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګو ته يې پړونی ونيو ، په سلګو شوه، اوښکو يې په کونځې مخ کرښې جوړې کړې، زما سر يې په خپله سينه کلک ونيوه، ماته يې هغه شيبه را ياده کړه، په کومه شيبه چې زه له کوره په يوه داسې سفر روان وم، چې تر اوسه پورې هم پای ته نه و رسيدلی او مور مې کلک په غېږ کې نيولی وم، نرګس د ماشومانو پر څېر چيغې وهلې او ما داسې ژړل لکه، د غېږې ماشوم چې څوک د خپلې مور له غېږې په زور جدا کوي، سليم له مټ څخه ونيوم وې ويل: خدای (جل جلاله) به هر څه سم کړي، بس دی نور مه ژاړه، ځان مې را سمبال کړ، اوښکې مې پاکې کړې، کيناستو بالښت ته مې تکيه ولګوله او د زړه څخه مې لږ بوج کم شو.

د سليم مور ته مې وکتل، د حال احوال پوښتنه مو سره وکړه، ويې ويل: زويه! ډېر لوی شوی يې، که سليم راته نه وای ښودلی، نو فکر نه کوم چې پيژندلی مې وای او رښتيا اوس خو مې سترګې هم کار نه کوي، نظر مې خراب شوی دی، د قديم زوی مرګ خو مې له ژوند څخه وويستلم، ظالمان دې خدای تباه او برباد کړي، هر چا ته يې خپله برخه غم ورکړ، له سترګو يې بيا اوښکې راغلې، ما ورته وويل: قديم دې خدای (جل جلاله) وبخښي او ژوند د مرګ امانت دی، مونږ ټول به يوه ورځ مړه کېږو ، سليم چای راوړ او پيالې يې ډکې کړې، په خبرو، خبرو مو چای سره وڅکلو ، د سليم مور وويل: ستا د کورنۍ څه پته ونه لګېده؟ ما د نه په مطلب سر وخوځاوه، هغې وويل: مونږ هم ورپسې ډېر خفه يو او هر څوک چې راځي پوښتنه يې ترې کوو ، خو خدای (جل جلاله) خبر دی، چې څمکه ولې دوه ځايه شوه او هغوی پرې ډوب شول، ماته يې مخ را واړوه خفه شوه، لکه چې ځان ته يې پام شو ، هسې نه زما پر خبرو مايوسه او خفه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوې وي، ما ورته وويل: کله چې هغوی کډه کوله تاسو په کلي کې وئ؟ بوډۍ سر وخوځاوه، هو ! ما بیا وویل:

د واده له مراسمو او د جنګ څخه چې په هغه ورځ پېښ شوی و، لږ څه خبر شوم، غوارم د خپلې کورنۍ د بربادۍ او د نرګس د ارمانونو د رژېدو کیسه تکي په تکي واورم، بوډۍ ځان یوې او بلې خوا کاوه، پرې پوه شوم چې نه غواړي ما خفه کړي او کیسه راته وکړي، ویې ویل: چای وڅښه در څخه سوړ شو او زه هم کور ته ځم، سر مې درد کوي، په ډاډ مې ورته وویل: اوس له غمو سره بلد یم او بله دا چې که هر څه شوي وي اوس هسې هم شوي دي، خو زه باید پوه شم چې دا هر څه ولې او څنګه وشول؟ بوډۍ په خپل ځای بېرته کیناسته، سترګې یې له لاونکو ډنډ ښکارېدې خوله یې پرانیسته:

پسرلی و، خو هیڅوک یې پر خوند نه پوهېدل، هر سهار به ځیني کلیوال د جان محمد حجرې ته تلل، هغې یوه لویه سرمیزی راډیو درلوده، په اووه بجو به یې د (بي بي سي) راډیو خبرونه نیول، ټول به چوپ ورته ناست وو، خبریال به هره ورځ یو بد خبر اورولو، ویل به یې: نن پلانی ولایت تسلیم شو او پلانی سیمه یې ونېوله، د مړو او زخمیانو شمېر به له سلګونو یوه ورځ هم کم نه و او زمونږ تر لمنې هم را ورسېدو، خو د مالک صاحب عزیز خان په اور کې به هره ورځ سوځېدو، یوه ورځ یې د کلي په منځ کې زوی ډزې وکړې او ناري یې کړې چې د قدرت الله لور نرګس نور زما په نامه شوه.

ټولو کلیوالو له بې وسۍ هیڅ ونه ویل او خفه، خفه خپلو کورونو ته لاړل، ستا پلار راغی د مالک عزیز خان زوی ته یې بې غیرته، بې ایمانه او بې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرمه وویل او له غصې سور سور اوښتو، کلیوالو را نیولی و، د عزیز خان زوی ادم خان یوازې ورته خندل او ویل یې بې چاره ملامت نه دی، ځوان زوی یې ورک دی، له ایران یې راتلل امکان نه لري، اوس به خامخا وژل شوی وي

په ملنډو یې د افسوس کلمه له خولې راووته، ورځ تېره شوه، ځو ورځې وروسته یې خپله ژبه لا پسې اوږده کړه، ویل یې سبا به زما او د نرګس واده وي، دا خبره په ټول کلي داسې بده ولګېده چې توبه وباسه، د عزیز خان په کور کې د واده بندوبست او مجلسونه پیل شول، سبا شو ټول ویرې اخیستي وو، هیڅوک هم له کورونو نه وتل، هر چا په خپل کور کې ویر کاوه، ماسپښین عزیز خان ډولۍ د قدرت الله د کور مخته ودروله، له ډولونو او سورنیو سره ولاړ وو.

ناڅاپه ډزې شروع شوې، ډولونه غلي شول، د واده ګډون والو چیغې پیل کړې، یوې او بلې خوا یې منډې وهلې، د کور مخته د عزیز خان مشر زوی، په وینو کې لوند پروت و، درندې ډزې کېدې، قدرت الله او ستا پلار په مورچو کې ناست وو او بې دریغه ډزې یې کولې، یو نیم دوه ساعته به نه وي تېر شوي، چې ستا پلار او قدرت الله د خپل عزت پر سر خپل روحونه غزرائیل ملایکې ته وسپارل او شهیدان شول.

عزیز خان ډېر په غصه و، د خپل زوی جنازه یې پورته کړه او کشري زوی ته یې وویل: راځه! ستا د ناوې ډولۍ به همدا نن او همدا شېبه پورته کوم، کور ته دننه شو، ستا او د نرګس مور عزیز خان تر پښو لاندې کړې، هغوی ژړل او د لوی خدای (جل جلاله) څخه یې د هغوی د بربادۍ غوښتنه کوله. عزیزخان

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوټې ته د ننه شو، منډه یې کړه او د نرګس څخه یې د زهرو ډک جام ونیوه، په ځنګ کې ور سره کیناست، ویې ویل: نه، نه نور مې تر دریو ورځو په تا اوبه او خواړه بند کړل او ته به نه څه خوري او نه څه څښې، قسمت بیل شی دی، د یوه په خوله کې شخوند په نصیب نه وي او بل یې ترې اخلي، جام یې پر سر واړاوه، نرګس ورته رډ رډ کتل سوړ اسویلی یې وباسلو.

عزیز خان وویل: دا څنګه اوبه وې !؟ حالات یې په خرابېدو شول، له کټ را وغورځېدو، په کوټه کې رغړیدو، چیغې یې وهلې، معده مې سوری شوه، مړ کېږم، څو دقیقې وروسته یې په ډېره سختۍ ساه ورکړه، زنکدن یې ډېر سخت و، خدای (جل جلاله) دې مسلمان له داسې زنګدن څخه ساتي، د نرګس د ډولۍ پر ځای د عزیز خان جسد له کوره ووت.

کلیوال را جمع شول، ستا پلار او ماما یې له څوکیو راکوز کړل، غسل یې ورکړ، کفن یې ور واغوستل، مور دې، نرګس او د نرګس مور داسې ژړل چې ځانونه یې وژل.

ماز دیګر مولوي صاحب دوه جنازې وکړې او دوو قبرونو باندې خاورې واوښتې، ټول کلي وير او ژړا اخیستی و، پر سبا چې خبر شوو ستا مور، نرګس او د نرګس مور خپل کلی پرېښودلی و او یوه نامعلوم لوري ته د خپل عزت د ساتلو په خاطر تللې و، کلیوال ور پسې ډېر وګرځېدل، خو پیدا یې نه کړل

د پلار او ماما مرګ مې په زړه کې اور بل کړ او د انتقام د تندې ماتول یې غوښتل، بوډۍ غلې شوه، خاننه مې پام شو، ګریوان مې په اوښکو لوند

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوي و، له ډېرې ژړا مې سترګې خوږېدې، سليم اوښکې پاکې کړې، ما وويل مور جانې!

آس مې د مالک صاحب په کور کې تړلی دی، له سهار راهيسې ترې راغلی يم او ورته ويلي مې هم نه دي، پورته شوم بوډۍ وويل: ښه ده اوس لاړ شه، خو دا کور خپل کور وګڼه او ما خپله مور، آس دې همدلته راوله، زه ترې ساتنه کوم، زمونږ مالداري هسې هم کمه ده او بله دا چې ته اوس استراحت ته ضرورت لرې، د کلونو، کلونو مزدورۍ او د کورنۍ بېلتون وهلی يې، په ځان دې بايد ډېر پام وکړې، د خپلې کورنۍ لپاره، د خپلې نرګس لپاره. هغې درته کلونه، کلونه انتظار کړی دی، ښه اوس لاړ شه، ترې راووتو، د سليم مور د خپلې مور په څېر مينه راکوله، د مالک صاحب تر کوره پورې ما او سليم سره هيڅ و نه ويل.

د حجرې مخې ته څو کسان په کټونو کې ناست وو، سلام مې ورواچاوه او کيناستو، يو ځوان را پورته شو، سترې مشې يې راسره وکړه، ويې ويل: زما پلار دې څو ځله پوښتنه وکړه، ويل يې چې راشي ماته يې حجرې ته راوله. چو په خوله ور پسې روان شوم، سليم هم راپسې و، حجرې ته دننه شوو، له مالک صاحب سره څو نور سپين ږيري هم ناست وو، تو کې ټکالې يې سره کولې، حجره لويه وه، زه د دوی خواته کېناستم، دوی مې خبرو ته سره پرېښودل، د ځوانۍ خاطرې يې بيانولې، چې ښه سره ستړي شول، سپين ږيرو رخصت واخېست او لاړل.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مالک صاحب را باندې غږ کړ: راځه هلته ولې ناست یې، ورغلم څنګ کې ور سره کېناستم مالک صاحب وویل: چېرته تللی وې؟ ما وویل: دا سلیم نومېږي او زما کلیوال دی سهار مو سره ولیدل او له ده سره کور ته لاړم، زه غلی شوم، مالک صاحب په خیر، خیر راته کتل زیاته یې کړه:

له پرون راهیسې دې چې وینم، څېره دې له ډېرو غمونو او رازونو راته ډکه ښکاري او رښتیا ستا نوم؟ ما وویل:

نوم مې عابد د خوست ولایت یم، ملک صاحب وویل: ډېر ښه دلته دې څنګه را پیښه کړې ده؟ زه غلی شوم ملک صاحب را ځخه په چل چل د ژوند د خبرېدو پوښتنې کولې، سلیم وویل: ملک صاحب عابد په تنکۍ ځوانۍ کې ایران ته مسافر شو، سلیم همدا سې کیسه پسې وغځوله، خو ما یې کیسې سمې نه اورېدې، که څه هم د دوی تر منځ ناست وم، خو سوچونو داسې په مخه کړی وم چې ځان مې هیر کړی و.

نرګس مې سترګو، سترګو ته کېده، د هغې مینه، معصومتوب، ښکلا او هغه له مینې ډک لیکونه، چې ایران ته به یې رالیږل او زما حوصله به یې زیاتوله، نه پوهېږم چې څومره وخت به تېر شوی وي، سلیم وښوروم پر خپل حال شوم، ملک صاحب خبرې کولې او زما پرحال یې افسوس کاوه، سترګې یې را واړولې ویې ویل: عابده! دا خپل کور وګڼه ته زما د زوی په شان یې، له لومړي نظر چې مې لیدلی یې په زړه کې مې خوا خوږي در سره پیدا شوه او بله دا چې د سلیم خبرو خو ډېر زړه ته راتېر کړې، ته به نور هیچېرته هم نه ځې، له

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ سره به اوسي، زه د ټر دوستان لرم او د پښتونخوا په هره سيمه کې خپل خپلوان لرم.

ټولو ته به زه ستا د کورنۍ د پيدا کېدو ووايم، هغوی به يې ضرور پيدا کوي، په دې سره د ملک صاحب زوی د ډوډۍ سره يوځای راغی لاس ته يې اوبه را واچولې دسترخوان يې هوار کړ، ډوډۍ مو سره وخوړه، د ملک صاحب زوی ته مې وويل: چې هغه زما آس څنګه دی؟ هغې وويل: پرون ښه و، خو نن نه پوهيږم، نه څه خوري او نه څښي، لکه بت ولاړ دی، زما په فکر ته يې يادېږې، ملک صاحب موسکی شو، زوی ته يې وويل: را ويې باسه، د خوړ پر لور لږ چکر ولګوئ آس به هم وګرځوئ او ستاسو به هم لږ ساعت تېر شي.

هلته ډېرې ښکلې اوبه بهېدې او شنه واښه هم شته، آس له سهار څخه څه نه دي خوړلي چې لږ موړ شي، د ملک صاحب زوی کور ته لاړ، مونږ له حجرې بهر راووتو، څو شيبې وروسته د ملک صاحب زوی له دروازې را ښکاره شو، رسی يې په لاس کې نيولی وه آس يې بهر را وباسلو، څو قدمه وړاندې ورغلم لاس مې ور باندې تېر کړ، سر يې ټيټ نيولی و، ورمېږ مې ور باندې وګرولو، ګيله من راته ښکارېدو، پړی مې په لاس کې واخيستو ترې خلاص مې کړ او مخکې روان شو.

آس له شا غلی، غلی را پسې روان و، خوړ ته ورسېدو، د ملک صاحب خبره رښتيا وه، په خوړ کې شنې اوبه بهيدې او پر غاړو يې شنې ونې، ښکلي واښه او بېلابېلو ګلونو خپلې غوټۍ سپړلې وې او د خوړ غاړې ته يې يو شاعرانه او جذاب رنګ ور بخښلی و، د خوړ پر غاړه د يوې لويې ونې سيوري

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته کېناستو او د بهیدونکو اوبو له شوره مو خوند اخیستو، ځای ځای خلک خوړ ته را کوز شوي وو، چا پکې لامبو وهله او چا پکې ماهیان نیول، ډېر ښکلي تصویر یې زما زړه ته راکولو، خو ما یو کمې احساسولو، چې کاش دلته دې ښکلي منظر ته یوازې نه وی راغلی، که څه هم دوه کسان را سره وو، هغوی را سره د غم په لرې کولو کې مرسته کوله او د خوړ د اوبو او ښلابلو ګلانو خوا ته به یې متوجه کولم او صفتونه به یې راته کول، خو زه کوڼ شوی وم، په دې شپو ورځو کې د لیونتوب تر حده رسیدلی وم.

ډېر نا امیده شوی وم، خو کله چې هغه خوب را یاد شو، چې سیما راته ویلي وو، ته لږه نوره هم حوصله وکړه، خپله ورکه به پیدا کړې. اوس خپل هدف ته رسیدلی یې، نو لږه حوصله به مې پیدا شوه، تر ډېره د خوړ په غاړه ناست وو او ماز دیګر د ملک صاحب د کور پر خوا را روان شوو.

لږ مې حالت ښه شو، شپې او ورځې تیریدې، لس دوولس شپې وروسته مې زړه ډېر تنګ شو، نه پوهېدم چې څه وکړم اخیر مې پریکړه وکړه، چې یو ځل به خامخا خوست ته ځم، د خپل پلار قبر به وګورم، د خپل کور او کلي خلکو به هم لیدنه وکړم، له ملک صاحب څخه مې رخصت واخیست، آس هم خپله ستوماني ایستلې وه، ور پورته شوم، د سهار سترګه لا نه وه راختلې چې حرکت مې وکړ، ځای ځای به مې دمه کوله او ورو، ورو خپل کلي ته نږدې کېدم او اخېر د کلي خواړه هوا تر سپوږمو را ورسېده، خو د خوښۍ پر ځای مې د غم احساس وکړ او سترګو ته مې د اوښکو بهولو بهانه جوړه شوه، زړه مې راته ویل چې ته ولې ورځې !؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک به تسلي درکړي، بدون له درده؟ له غمه ته نور هيڅ هم نه شي ترلاسه کولی، د کور رنګ ديوالونه به درته خپل ماشومتوب او خپله نرګس دریاده کړي، د پلار قبر به د مور او پلار مينه، د هغوی ناز او د هغوی ګرانښت در ياد کړي، په سوچونو کې وم، آس په ارامۍ مزل کاوه، لکه چې ستومانه شوی و.

له لرې مې پر خپله هديره سترګې ولګيدې، ورو ،ورو ور نږدې کېدم، په هديره ولاړې ونې ټولې وچې شوې وې، لکه چې په انسانانو پسې خفه شوې وې او له غمه وچې شوې وې. د هديرې لوی ډنډ چې هر وخت به له شنو اوبو ډک و، اوس پکې د الوتونکو لپاره هم اوبه نه وې.

له آس ښکته شوم ټولو قبرونو ته مې دعا وکړه، اخېر د پلار قبر ته ورغلم، د سليم مور راته ويلي وو، چې د نيکه ترڅنګ يې ښخ دی، قبر ته مې وکتل نږدې وه چې زړه مې وچوي، د پلار قبر مې وليدو، قبر دومره زوړ شوی و، چې تا به ويل د پيړيو، پيړيو قبردی، دوعا مې ورته وکړه، د قرانکريم څو ايتونه مې پرې تلاوت کړل، قبر مې له سره ور باندې تازه کړ، خاوره مې ور باندې وا چوله او لرې غره ته لاړم، سپين کاڼي مې راوړل، ور باندې ومې اچول، همدا شان د نورو اقرباوو قبرونه مې هم لږ سره سم کړل، د پلار د قبر پر لور راغلم ژړا نه راتله.

د غمونو او دردونو سره اوس عادت شوی وم، خو زړه مې بې دريغه چيغې وهلې، زه هم حيران وم کېدای شي دا د غمونو يو بل پړاو وي، وروستی پړاو، ورځ مې هملته تېره کړه، د ماښام په تياره کې په ويره، ويره خپل کور ته

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاړم، په کلي کې هيڅوک هم نه وو، لوی، لوی چينارونه، توتان او داسې نورې ونې چې زمونږ د کلي ښکلا يې يو په دوه کړې وه، ټول وچ شوي وو، په لارو کوڅو او کورونو کې ځنګلي وابښه شنه شوي وو.

کلی په يوه ځنګل بدل شوی و، کور ته دننه شوم آس مې وتاړه، يوې او بلې خوا پکې ګرځېدم، د ماشومتوب تت تصويرونه به يو، يو زما او ښلنو سترګو ته درېدل او زه به يې کله وژړولم او کله به مې بې درېغه وخندل، له آس مې زين ښکته کړ، له يل هر ځای خپل کور راته خوندي ښکاره شو، فکر مې وکړ، چې همدلته به شپه وکړم، له کوټو داسې ښکارېده چې په دغه دوو کلو کې ورته چا سر هم نه دی را ښکاره کړی، فکر ته مې هغه الماري او هغه کتابونه راغلل، په بېړه کوټې ته دننه شوم، الماري په همغه ځای په ديوال کې ځای پرځای شوې وه، ور نږدې شوم، لاسونه مې لړزېدل په سختۍ مې د الماری دروازه خلاصه کړه، په کتابونو خړ ګردونه پراته وو، يو، يو مې له ګردونو پاک کړ، ښکلول به مې، ما به ويل دا به نرګس په لاس کې نيولي وي، لوستلي به يې وي، د لاس ليکنې به مې لوستلې، په سترګو پورې به مې نيوې، اوښکې به مې ورته تويولې، سپوږمۍ او ستورو را سره ښه ملتيا کوله، په رڼا يې ټوله شمکه سپينه ورځ ګرځولې وه.

ديوال ته مې ډډه ولګوله، کتابچې يې ټولې له ښکلو، ښکلو ليکنو ډکې کړې وې او د ژوند ډېرې شېبې يې د مينې په خيالي نړۍ کې د خپل محبوب سره تېرې کړې وي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای، ځای به یې له هجر سر تکولی و، اوښکې به یې د کتابچې پر پاڼو توی شوې وې او د لیکنو ځینې برخې به یې رنګې کړې وې، شاعرانه خبرو به یې له دې جهانه کوم بل جهان ته بوتلم.

ځای ځای به یې دومره ښایسته لنډۍ لیکلې وې چې د یوې حیاناکې پښتنې د مینې اظهار به پکې شوی و.

کاغذ لیکلی ترینه واخلئ
د اوسنی زمانې یار دی ټګ به وینه

د بېلتون زور راته معلوم شو
په میړې پښه نه ږدم چې یار به یې پاتې شینه

زما د زړه بازار دې وران کړ
په دې وران شوي بازار بیا راشه مینه

که فکر بند په زولنو کړم
چې رانه خلاص شي برابر جانان ته ځینه

ستا په راتلو زما باور دی
تر زنګدنه انتظار درته کومه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدا شان ادبي ټوټو، لنډو کيسو او شعرونو به يې د يوه لوړ شخصيت څرګندونه کوله، په همدې کې خوب په خپله غېږه کې اخيستی وم او بل جهان ته يې ويوړم، خوب مې ليدو نرګس په ډېرو مشکلاتو کې وه، مخې ته راغله لاس يې راکړ، غړېو نيولې وه په غېږ کې را ولوېده، په سلګو کې يې راته وويل: ته بيا ولې دومره لرې را څخه لاړې؟ زه خو درته انتظار وم چې سهار يا مازديګر به دروازه را ټکوې، خو ته بيا خپله لار بدله کړه، نه پوهېږم تر کومه به را پسې سرګردانه ګرځې، نور راشه ژر کوه ما پيدا کړه، هجر دې نه شم زغملی او دا سختې شيبې به تر کومه را باندې تيرېږي !؟

خير دی يو ځل راشه له دې سره يو دم را ويښ شوم، شپه وروستې برخې ته رسيدلې وه، په فکر کې شوم، يو ځل سيما راته په خوب کې راغلې وه، چې ويلي وو: اوس خپل منزل ته رسيدلی يې او اوس نرګس په خوب کې راغله چې له ما ولې دومره لرې لاړې يا خدايه ! دا څه معنا لري؟ ايا نرګس او زما مور د ملک صاحب په کلي کې اوسيږي؟ خو بيا ولې ملک صاحب راته ونه ويل؟ ځان سره مې پريکړه وکړه چې همدا اوس بايد روان شم او هملته يې پوښتنه وکړم، کېدای شي ملک صاحب ته معلومات نه وي او هغوی يې نه وي پيژندلي، پورته شوم ټول کتابونه کتابچې هر څه مې په خپل څادر کې واچول پر آس مې زين برابر کړ او څادر مې هم ور باندې وتاړه.

د سهار په خړه کې له کوره ووتم او د ماشومتوب د خاطرو ډک کور مې يوازې پرېښود، ترې روان شوم ژر، ژر به مې مخ ور اړولو، داسې راته ښکارېده لکه چې نرګس ته مخ وراړوم او ايران ته په لوی سفر روان وم،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حواس مې را ټول کړل، سفر ته مې دوام ورکړ، د سهار لمونځ په قضا کېدو و، چې د خوست ښار ته ورسېدم، داسې مناسب ځای را ته پیدا نه شو، چې لمونځ پکې وکړم، وړاندې مې وکتل پر مېخانیک مکتب مې سترګې ولګېدې، ور روان شوم دروازه یې په بمونو الوزول شوې وه.

له دروازې ور ننوتم ژر، ژر مې لمونځ اداء کړ، خدای (جل جلاله) ته مې لاس ونه پورته کړل او خپلې کورنۍ او خپل هېواد ته مې د لوی خدای (جل جلاله) څخه امن وغوښتو، د اسمان په لور مې وکتل، په لوی چنار د سهار زیړ لمر ولګېدو او یوه ښکلې توتکۍ له یوه ښاخ څخه بل او له بل څخه بل ته ټوپونه وهل، داسې چغارېږې کاوه، چې د انسان زړه یې سوری کولو، یو چا مې د شا له خوا پر اوږه لاس کېښودو، مخ مې ور واړولو پورته شوم ومې نه پېژندو، په غیږ کې یې ونیوم، زیاته یې کړه:

لکه چې و دې نه پیژندم؟ نه و مې پیژندې، زما د سفر ملګری محمد نور یې، ولې به د هغه سفر ملګري هېروم، چې سفر مې ور سره تېر کړی دی، خو زه نه پوهیږم چې دا ولې په مونږ داسې حالات راغلي دي، اخر ولې خدای (جل جلاله) په کوم ګناه نیولي یو؟ له غېږې مې بېل شو، سره کېناستو، د مسافرې خاطرې مو سره یادې کړې، اوښکې مو سره توی کړې، د ایران په اړه مې ور څخه وپوښتل، د سیما پوښته مې ترې وکړه، محمد نور له ملک صاحب سره په کار خانه کې کار کاوه، د سیما په هکله یې څه نه راته ویل، خو اخر مې مجبور کړ، محمد نور وویل: ته چې راغلې نو سیما ډېره سخته ناروغه شوه،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکټرانو يې ناروغي نشوه معلومولی، اخير يې ناروغي يوه داسې ناروغي جوته شوه، چې.....

ماوويل: څه د څه شي ناروغي يادوې؟ ته ولې چوپ شوې ولې څه نه وايې؟ محمد نور په پرېشانه غږ وويل: هغه د کينسر په ناروغۍ اخته شوې وه، هره ورځ به يې له بلې ورځې بدتره وه او له څو مياشتو وروسته به يې يوازې ستا نامه ډېره اخيسته، هيڅ يې نه خوړل او د ژوند ورځې يې په ختمېدو شوې وې او داسې ورځ هم راغله، چې هغې خپله ساه ستا د نامې په اخيستو او (لااله) په ويلو سره خپل رب ته وسپارله، هغه غلې شو.

زه حيران وم، د سيما په مرګ مې له زړه څخه سرې وينې بهيدې، چوپ وم، هيڅ مې نه ويل، بې کسي او بې وسي مې ستر ګو ته اوښکې راوستې او د ګريوان پر لور يې لارې خپلې کړې، محمد نور وويل: ژاړه مه، دا به د لوی خدای (جل جلاله) رضا وي، زياته يې کړه: ډېر خوشحاله شوم چې سره و مو ليدل، زه نور ځم محمد نور لاړو. د پورته کېدو نه وم، لاس مې ورکړو او لاړ په سوچونو کې ډوب شوم، د سيما مينه، سپېڅلتيا، ښکلا هر څه راته يو، يو ياد ته راتلل، چې ناڅاپه د ټوپک ډز شو، د سوځېدلو تعميرونو پر طرف مې وکتل، وويريدم او ورو، ورو ور روان شوم، دهلېز ته ننه شوم، غلی، غلی مخکې لاړم، يو کس له بل د خزانې په اړه پوښتنې کولې، هغې زګېروي وهل او ده بيا هم په مرګ ګواښه، ښنه مې په تيږه ولګېده له خولې مې چيغه ووته، پر ځمکه را پرېوتم، ژر پورته شوم، ترڅو مې څوک ونه وينې او يوې کوټې ته ننه شوم، يو څوک په منډه په دهليز کې را روان وو، زړه مې بې واره درزيده

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ودانۍ څخه په منډه ووت، په احتیاط له کوټې راووتم، داړمن شوم، چې نور څوک نشته مخکې لاړم، زګیروي مې واوریدل، یو ځوان پرمخې پر ځمکه په کوټه کې پروت و، په لتې مې را واړاوه.

په لیدو یې حیران شوم، څېره یې اشنا راته معلومه شوه، اخېر مې وپیژندو، هغه څوک و چې زما ارمانونه یې رژولي وو، زما کورنۍ یې برباده کړې وه، زما نرګس یې ژړولې وه، اوس په خپلو وینو کې لت پت پروت و، غصه مې ورته راغله، غوښتل مې چې حمله یې ووژنم، خو د څه ویلو اراده یې لرله، ما ورته وویل: ووایه! څه وایې ایا اوس دې را باندې زړه یخ شو، چې زما ژوند او زما کورنۍ دې راته برباد کړل؟ په سختۍ یې وویل: ما، ما وبخښه، یوه خبره درته کوم، زمونږ د کور د تابیلي په لر کونج کې زما پلار د سرو زرو خزانه ښخه کړېده، هغه در سره واخله، خپله کورنۍ دې پیدا کړه او ما، ما وبخښه، له دې سره یې په خوله وینه راغله، سر یې کوږ شو او له دې فاني نړۍ یې سترګې پټې کړې.

یو ځاې د شا له خوا د ټوپک پر کونداغ ووهلم، پر ځمکه پرېوتم، د پورته کېدو هڅه مې وکړه، خو بې واره ګوزارونه یې را باندې وکړل، ورو، ورو مې خپل مغزه له لاسه ورکول، ګڼ وږ حالات راباندې راتلل، ځمکه را باندې ګرځېده، اسمان را ړنګیدو او پر ځان پوه نه شوم. او مورې زما خوږې مورې، په ما ګرانې مورې! زما د زړه درمانه مورې! زما د سترګو توره! مورې ستا په لیدو مې هر څه یاد ته راغلل، مغزه مې پر ځای شول، سترګو مې رڼا ولیده، په غیږ کې یې د یوه ماشوم غوندې ور ولوېدم، دومره په چیغو، چیغو او د زړه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

t.me/Maaher786

له زوره مې وژړل، چې تا به ویل د کوټې دیوالونه به وغورځوي، د مور په غېږه کې تر ډېره پروت وم، بیا مې خپلې خویندې په غېږه کې ونیوې، ومې ویل زه وایم چې خوب وینم خو شکر خوب نه دی.د لاټین رڼا تته شوې وه، د مور شاته مې یو څوک احساس کړل، چې ورو ، ورو یې ژړل، زړه مې ودرزیدو، غوږونو مې ژړا ماغزو ته ورسوله او اشنا ورته معلومېده، ځای په ځای ودرېدم، په زوره مې یو دوه قدمه واخېستل، یو څوک پورته شول، دنګه ځواني، حیاناکې او غټې سترګې په لیدو مې نور صبر و نه شو کړای، هغه نرګس وه، زما مینه، زما ژوند ، زما هر څه او زما د ماشومتوب ملګرې کلکه مې په غېږه کې ونیوه او په څو دقیقو کې مو د کلونو خواله سره وکړه او ټولې ګیلې مو له زړونو ووتې.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کتاب د ماهر-MAAHER چېنل څخه ښکته کولی شئ

Scanned with CamScanner

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library